MIDWEST
INTER-LIBRARY
CENTER
CHICAGO

ORAS

Kiek debesuota,
dieną 43°, naktį 28.
Saulė teka 6:51, leidžiasi 4:25

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XLII Kaina 5c icago 8, Ill. Penktadienis, Lapkričio-November 25 d., 1955 m. Price 5c 277

Midwest Inter. Gr.
Library Center
5721 Cottage Grove Ave

SOVIETAI IŠSPROGDINO VANDENILIO BOMBA

Sovietai paruošia daugiau inžinierių

Amerikos jaunimas eina į pelningesnius mokslus

EAST ORANGE, N. J. — Amerikoje pasireiškė pavojinga problema dėl mokslininkų ir inžinierių trūkumo, įspėjo Atominės Energijos Komisijos pirmininkas adm. Louis Strauss.

Šį klausimą jis išdėstė Edisono fondacijos institute, kur vadovaują Amerikos mokslo žmonės buvo suvažiavę ir dvi dienas svarstė temą "Didėjąs mokslininkų ir inžinierių trūkumas".

Sovietai vejasi Ameriką

Kadangi nuo mokslo lygio pareina ir šalies karinis galingumas, svarstant šią temą, svarbiausia turėta galvoj Sovietų Sąjungą.

AEC pirmininkas Strauss tvirtino, kad Sovietų Sąjunga jau pralenkė Ameriką mokslininkų ir inžinierių paruošime kiekio atžvilgiu. Strausso tvirtinimu, Sovietų inžinierių ir mokslininkų išsilavinimas taipgi nuolat gerėjąs.

Per 10 metų gali pralenkti

Per penkis metus JAV gali netekti vadovaujamos vietos technologijoj, kalbėjo adm. Strauss. Per 10 metų Amerika gali pasilikti Sovietų užpakaly be vilties atgauti turėtą pirmavimą, įspėjo AEC pirmininkas.

"Jei nebus tuoj griebtasi priemonių dalykui pataisyti", kalbėjo adm. Strauss", jau dabar pavojinga būklė gali per 10 metų išvirsti į katastrofą".

Studentai vengia sunkiųjų mokslų

Pavojingasis reiškinys, jis aiškino, yra greitas mažėjimas studentų, norinčių tapti mokslininkais, o taip pat nuolatinis mažėjimas aukštesniųjų mokyklų matematikos ir gamtos-fizikos mokytojų. Aukštųjų mokyklų mokiniai tiesiog boikotuoją šiuos "griežtuosius" mokslus.

Reikia dvigubai daugiau

AEC pirmininko pareiškime buvo pasakyta:

JAV dabar paruošia tik pusę tiek inžinierių ir mokslininkų, kiek iš tikrųjų reikia.

Sovietai pralenkė JAV tiek inžinierių, tiek mokslininkų paruošime (skaičium).

JAV aukštesniosios mokyklos nekreipia pakankamo dėmesio fizikai, chemijai, geometrijai ir gamtos mokslams.

Pusė mokyklų be fizikos, chemijos

Amerikoj tik kas antroj aukštesniojoj mokykloj moko fizikos ir chemijos. Tas reiškia, kad apie puse abiturientų neturi supratimo apie šiuos mokslus, bet gali be jokių sunkumų patekti į universitetus studijuoti "meniškuosius" mokslus.

Didelis mokytojų trūkumas

Gamtos mokslų ir matematikos mokytojų skaičius sumažėjo 53% per pastaruosius 5 metus. Ir tos aukštesniosios mokyklos, kuriose moko matematikos, ne visos turi kvalifikuotų mokytojų. 250,000—400,000 mokinių, dabar esančių aukštesniosiose mokyklose, mokosi matematikos iš mokytojų, kurie neturi tam paruošimo, kurie nėra baigę matematikos fakultetą" Daugiau esama tokių mokytojų, kurie moko tik dalį dienos, negu tų, kurie yra ištisiniai mokytojai.

Adm. Frederick Furth, papildydamas adm. Strauss, paaiškino, kad šį rudenį 25,000 viešųjų aukštesniųjų mokyklų turėta tik 125 kvalifikuoti fizikos mokytojus (baigusius universitetus).

JAV reikia kasmet paruošti apie 50,000 naujų inžinierių. Šįmet išleista į gyvenimą tik 23,000 prieš 53,000, išleistus Sovietų S-goj (pagal Sovietų statistiką, prie jų priskaitomi ir arklių kaustymo kursanti. —Red.). Priskatinant matematikus ir kitus mokslininkus, Sovietai šįmet jų išleidę 120,000, o Amerika tik 70,000, tvirtino AEC pirmininkas adm. Louis Strauss.

Nato, Seato, Meto

Sukurta Vidurinių Rytų gynybos lankas tarp Europos ir Azijos

BAGDADAS, Irakas. — Anglija ir keturios Vidurinių Rytų Valstybės, pasirašusios vadinamą Bagdado paktą, dviejų dienų konferencijoj šį paktą išplėtė į glaudžią gynybos ir ekonominio bendradarbiavimo organizacija tarp Did. Britanijos, Turkijos, Pakistano, Irako ir Irano.

Šios penkios valstybės sukūrė Vidurinių Rytų Saugumo Organizaciją, trumpai pavadintą METO. Ji sudarys Vakarų sąjungininkų gynybos lanką, jungiantį NATO (Šiaurės Atlanto Gynybos Organizaciją) su SEATO (Pietryčių Azijos Gynybos Organizaciją).

NATO gynybos sąjungai priklauso 15 valstybių: JAV, Kanada, Anglija, Prancūzija, Italija, Vakarų Vokietija, Olandija, Belgija, Luksemburgas, Portugalija, Danija, Islandija, Norvegija, Graikija ir Turkija.

SEATO gynybos sąjungai priklauso 8 valstybės: JAV, Anglija, Prancūzija, Australija, N. Zelandija, Pakistanas, Filipinai ir Tailandas.

JAV, Vidurinių Rytų METO sąjungos organizacija, konferencijoj dalyvavo tik stebėtoju, kadangi dėl įvairių išrokavimų (svarbiausia, nenorint sukiršinti Izraelio ir Amerikos sionistų) jos atidėjo istojimą į sąjungą su arabų valstybėmis vėlesniam laikui, po 1956 m. rinkimų.

Komunistinė Kinija pulsianti Formozą

Jei tik JAV nutrauks derybas, grasina premiero pavaduotojas

TOKIJAS. — Komunistinės Kinijos vicepremieras pagrasino, kad Kinija griebsis jėgos priemonių Formozos salai užimti, jei Jungtinės Valstybės nutrauks derybas su Peipingo atstovais.

Dabar tokios derybos vyksta Genevoj, svarbiausia, dėl JAV piliečių išlaisvinimo. Kinijos komunistai stengiasi tose derybose susitarti ir dėl JAV-Peipingo užsienio reikalų ministerių konferencijos.

Tokioj konferencijoj komunistinė Kinija tikisi susitarti geruoju dėl Tautinės Kinijos respublikos likvidavimo Formozoj.

— **A. Vienuolis,** anot J. Šimkaus pradėjo meistriškai naudotis Lietuvos padavimais. Jo tie padavimai tapo labai populerūs visoj Lietuvoj.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

Mechanikai padeda išlipti iš motorlaivio Donald Campbell, jam sumušus savo paties pastatytą pasaulio rekordą (212.32 mylios per valandą). Jo dabartinis vidurkis 216.2 mylios per valandą.

Bolševikai, minėdami 1905 m. sukilimą, aplenkia lietuvių kovą prieš carizmą

BERLYNAS. (Naujienų korespondento). — Vilniaus radijas pranešė, kad Markso-Engelso institute prie rusų CKP komiteto Maskvoje įvyko 1905—1907 m. revoliucionierių minėjimas.

Buvo padaryta eilė pranešimų apie šiuos istorinius įvykius, tarp jų apie garsias Maskvoje demonstracijas per Baumano laidotuves, apie Priesnės barikadų kovas tarp beginklių darbininkų ir carui ištikimų preobrazencų, nes Maskvos garnizonas atsisakė eiti malšinti sukilėlių. Plačiai buvo nušviesti įvykiai Sevastopoly, sukilus "Potiomkin" šarvuočio įgulai, vadovaujant leitenantui Smid; apie šventiko Gapono delegaciją Petrapily prie caro rūmų, pasibaigusią darbininkų minios sušaudimu; apie Latvijos žmonių sukilimą, apie Tukumo kovas su rusų kavalerija ir apie Orlovo baudžiamąjį būrį, sušaudžiusį virš 2,000 Latvijos sūnų ir dukrų, apie Kaukazo, ypač Gruzijos ir Armenijos revoliucionierių kovas; apie įvykius Lenkijoje ir kitus tuometinės caristinės Rusijos tautų bruzdėjimus.

Įdomu, kad okupanto prislėgta ir naikinama Lietuva visai nebuvo atstovaujama šiame minėjime. Net tokie įvykiai, kaip 1905 metų Vilniaus Did. Seimas, nebuvo visai minimas.

Nėr ką kalbėti, kad nebuvo prisiminta nė jo nutarimus, vejant namo rusų "učitelius", "pisorius", žemiečių viršininkus, apie policijos nuginklavimą, mokesčių mokėjimo sulaikymą ir kitus revoliucinius pasireiškimus.

Iš to galima padaryti išvadą, kad žmonės, kurie dabar stovi "Lietuvos respublikos" priešaky (Paleckio kompanija) yra nauji žmonės, prisilaižę prie rusiškų bolševikų, nieko bendro su revoliuciniais 105—1907 metais neturėję.

Tikrieji revoliucionieriai, Lietuvos darbo žmonių gynėjai (Kairys, Bielinis, Grigaitis, Ambraziejus, Galvanauskas ir daugelis kitų) privalo laikytis užsieny. Jie negalėjo pasilikti Lietuvoje caro laikais, kaip ir negali gyventi ten ir dabar; tiek maskolių carai, tiek bolševikai ėjo ir eina vienu keliu — prieš Lietuvos liaudies valią, yra ne jos atstovai, o tik išnaudotojai.

Visi, kas gynė ir gina Lietuvos reikalus, buvo ir bolševikams yra "metėžnikai ir kontrarevoliucionieriai".

Kareiviai vėl saugo Perfect Circle Co.

Naujos riaušės tarp darbininkų

INDIANAPOLIS, Ind. — Gubernatorius Craig pasiuntė vėl 85 kareivius saugoti Perfect Circle kompanijos fabriką New Castle mieste.

Kai tik prieš 6 dienas buvo atšaukti paskutiniai kareiviai, vėl prasidėjo streikuojančių darbininkų muštynės su nestreikuojančiais.

Trečiadienį būrys streikuojančių darbininkų išmušė 10 kompanijos fabriko langų. Buvo užpulti pakeliui ir namie tie darbininkai, kurie neklauso CIO unijos, reikalaujančios streikuoti.

Po didžiųjų riaušių spalio 5 d., kada įsiterpė gubernatorius, pasiųsdamas kareivius saugoti tris šios kompanijos fabrikus, buvo pravesti fabrikuose darbininkų balsavimai ir pasirodė, kad jų dauguma nelaiko unijos savo teisėtu įgaliotiniu vesti derybas su kompanija dėl naujos darbo sutarties.

— **Arabai,** atėję iš Jordanijos, išsprogdino bombų Izraelio pasienio kaime Avuqa. Dviem kitais atvejais užpuolė Izraelio sargybinių sunkvežimius. Vienas žmogus likęs sužeistas.

— **Vilniuje įvyko geologų pasitarimas.** Geologų pasitarime dalyvavo geologai iš Maskvos, Leningrado, Ukrainos, Gudijos, Latvijos ir Estijos. Pasitarimas užtrūko 7 dienas.

Amerikos lietuvis šaukiasi pagalbos iš Sovietų pragaro

Austrų belaisvis parnešė žinių apie Henry Malinauską iš Mass.

DAYTON, Ohio. — "Dayton Daily News" išspausdino AP agentūros žinią apie "paslaptingą" amerikietį, kuris vienam grįžtančiam austrų belaisviui įteikė savo fotografiją su prierašu kitoj pusėj.

Paleistas iš Vorkutos koncentracijos stovyklos austrų belaisvis, Walter Stipek, perduodamas AP korespondentui ano kalinio fotografiją nupasakojo, kad belaisvis yra Henry Malinauskas, iš Massachusetts valstybės. Jis buvęs suimtas Lietuvoj 1946 metais.

Antroj pusėj fotografijos Malinauskas užrašė austrui šiuos žodžius:

"Valteriui. Manau, kad nepamiršai Mass., Atoal, Wain St. 105 S. J. (Salubienė-Malinauskaitė A.) ir tikiu, kad vėl susitiksime. Henry".

Henry Malinauskas iš fotografijos atrodo apie 30 metų vyras, tvirto sudėjimo, tamsiais plaukais.

Austrų belaisvis Stipek paaiškino, kad A. Malinauskaitė esanti Henry sesuo, o Salubienė — jo motina, ištekėjusi už kito vyro.

Išvažiuojant austrui iš Vorkutos koncentracijos stovyklos, Henry Malinauskas prašė austrą, kad jis suteiktų apie jo kalinimą žinią JAV įstaigoms. Belaisvis bus tuo reikalu jau aplankęs JAV ambasadą Vienoj, Austrijoj.

Stipek AP korespondentui dar paaiškino, kad Henry Malinauskas esąs lietuvių kilmės amerikietis, turįs nepilną inžinieriaus išsimokslinimą.

Lenkų pabėgėliai kovoja su gundymu grįžti "į tėvynę"

MANCHESTER, Anglija. — Lenkų generolas Wladyslaw Anders, karo metu vadovavęs antrajam lenkų kariuomenės korpui, vakar pareiškė, kad tremtyje gyveną lenkai tik tada grįš į savo tėvynę, kai paskutinis Sovietų kareivis apleis Lenkiją.

Generolas Anders, kalbėjo 7,000 lenkų atbėgėlių miniai Manchester mieste Anglijoje, susirinkusiai atsakyti į komunistinės lenkų vyriausybės pastangas parsivilioti bėglius namo.

Susirinkę lenkų atbėgėliai priėmė rezoliuciją reikalaujančią tvirtai kovoti dėl Lenkijos laisvės "jos pilnose sienose" t. y., su Vilniu ir Vlovu. Susirinkimas taip pat reikalavo, kad būtų paleisti šimtai tūkstančių lenkų, tebelaikomų Sovietų kalėjimuose ir koncentracijos stovyklose.

— **Tarybų Lietuvos** grožinės literatūros leidykla išleido Adomo Mickevičiaus rinktinę lietuvių kalba. Knyga turi šiuos skyrius: lirika, sonetai, baladės, poemos. Skaitytojams ir klausytojams įkalbinėjama Adomą Mickevičių buvus dideliu rusų tautos draugu ir rašius rusų literatūros įtakoj. Apie Mickevičiaus lietuvišką kilmę veik nutylėta.

NAUJASIS SPROGIMAS SIBIRE BUVO GALINGIAUSIAS IŠ 16-KOS BANDYMŲ

"Genevos taikos dvasia" nei kiek nesumažino Rusijos pastangų tobulinti atominius ginklus

WASHINGTONAS, D C. — Atominės Energijos Komisija patvirtino, kad Sovietų Sąjunga išsprogdino Sibire naują ir pačią galingiausią vandenilio bombą.

Adm. Strauss, AEC pirmininkas, sako, kad šios išsprogdintos bombos galingumą tenka skaičiuoti megatonais. (Vienas megatonas lygus 1,000,000 tonų TNT sprogstamosios medžiagos).

Bombos stiprumą JAV gali apytikriai nustatyti specialiais aparatais ir apskaičiuojant pasireiškusius atmosferoj radio-aktyviuosius spindulius. Tačiau negali pasakyti, ar bomba buvo ginklas, tai yra, tokia bomba, kurią būtų galima pavežti lėktuvu (pirmoji JAV vandenilio bomba, išsprogdinta Bikini saloj Pacifike, buvo taipgi ne ginklas, nes nebuvo galima pagabenti lėktuvu, vėliau pripažino v. bombos gamintojas Dr. Teller).

Iš viso 14 sprogimų

Jungtinės Valstybės ligi šiol nustatė 14 sprogimų (atominių arba vandenilio bombų) Sovietų Sąjungoj

Paskutinius atominius bandymus Sovietai pradėjo tuoj po pačių 4 didžiųjų Genevos konferencijos, rugpiūčio 4 d., nežiūrint jų propagandinių šūkavimų apie atominių ginklų uždraudimą. Po to sekė kiti sprogimai — rugsėjo 24 ir lapkričio 10 d. d.

JAV išbandę 65 bombas

Jungtinės Valstybės, pirmos pagaminusios atominę ir vandenilio bombą, ligi šiol jau turėjo 65 jų sprogdinimo bandymus

Pacifiko bandymų salose išsprogdinta vandenilio bomba galėjo būti 10 megatonų galingumo, tai yra lygi 10,000,000 tonų TNT sprogstamosios medžiagos.

JAV buvo taipgi numačiusios pradėti naują atominių ginklų seriją lapkričio mėnesio pradžioj Nevados dykumoje. Bet nieko nepranešta, kad šie bandymai vyksta.

Lenktyniavimas padidės

Amerikoj šis naujas Sovietų vandenilio bombos sprogdinimas padarė labai rimto įspūdžio. Viena, tai rodo, kad Sovietų atominiai ginklai darosi galingesni, o antra, kad Sovietai visiškai nemano susilaikyti nuo šių ginklų gaminimo.

Keletas Amerikos senatorių tuoj pakėlė įspėjimo balsą savo vyriausybei, kad ji dar daugiau susirūpintų atominiais ginklais ir apsigynimu nuo jų.

— **Susovietintoje Lenkijoje** įkurta valdinė draugija "Polonija" Draugijos tikslas remti užsieniuose gyvenančius lenkus. Padėti jiems steigti savas mokyklas, jas vadovėliais aprūpinti, ruošti teatrus, steigti knygynus ir juos Lenkijos raštija aprūpinti. Greta to darbo draugija rūpinsis ir lenkų grįžimu Lenkijon.

— **2 anglų alpinistus** (kalnų laipiotojus) ir jų vietinį vadovą suėmė komunistinės Kinijos kareiviai, kai anglai tyrinėjo Himalajų kalnynus Nepalo-Tibeto pasieny. Tibetą prieš trejetą metų okupavo komunistinė Kinija.

Edenas laukiamas pas Ike pavasarį

Prezidentas ne visai pagijęs

GETTYSBURG, Pa. — Į anglų pageidavimą, kad jų premieras Edenas atvažiuotų pas JAV prezidentą ir išsikalbėtų užsienio politikos klausimais, iš Baltųjų rūmų buvo atsakyta, kad tam dar nėra atėjęs laikas. Svarbiausia, dėl silpnos prezidento sveikatos, dėl kurios jis vis dar turi susilaikyti nuo didesnės darbo naštos.

Edeno atsilankymas tačiau yra pageidaujamas. Pagal šį JAV prezidento pageidavimą, Edenas maloniai laukiamas ateinantį pavasarį, trumpai prieš Sovietų vadų, Bulganino ir Chruščiovo, kelionę į Londoną.

Brazilija įvedė išimties stovį

Parlamentas, armija neleis grįžti prez. Cafe į valdžią

RIO DE JANEIRO. — Brazilijos parlamentas 178 balsais prieš 91 nutarė nuo penktadienio įvesti išimties stovį visoj respublikoj.

Paskelbus išimties stovį, vyriausybė galės griežčiau kovoti su nerimstančiais gaivalais, nenorinčiais paklusti demokratiniams rinkimams, kuriuose būsimuoju prezidentu buvo išrinktas socialdemokratų — darbo partijos kandidatas Dr. Juscelino Kubitchek.

Vyriausybė, kariuomenei remiant, yra pasiryžusi nebeįsileisti į valdžią prezidento Cafe, kuris buvo pasitraukęs dėl širdies ligos. Kai parlamentas atšaukė jo vietininką da Luz ir paskyrė laikinuoju prezidentu Ramos, senato pirmininką, Cafe pareiškė norą grįžti atgal į prezidentūrą.

Da Luz ir Cafe eina su antidemokratinėmis grupėmis, kurios nori sutrugdyti Kubitcheko inauguraciją sausio 31 d.

Indų komunistai aprimo, atvykus Sovietų vadams

Bulganin, Chruščiov ant drambliu

BOMBĖJUS, Indija. — Kremliaus valdžios vadai Bulganinas ir Chruščiovas, dabar apžiūrinėją Indijos didžiąsias statybas, atvažiavo į Bombėjaus miestą pačiuose pietuose.

Prieš tai Bombėjuj keletą dienų tęsėsi komunistų sukeltos kruvinos riaušės, premierui Nehru paskelbus, kad Bombėjaus miestą paskelbs daline Indijos valstybė.

Pasirodžius bolševikų vadams, indų komunistai kiek aprimo. Apie 50,000 indų klausėsi naujų Bulganino ir Chruščiovo kalbų Bombėjaus stadione. Jiedu atvažiavo iš Uttar Pradėš dalinės valstybės, kur gabalą kelio Maskvos propagandiškai atliko dram bliais.

ATDARA SEKMADIENĮ NUO 10-5 VAL.

BUDRIKO

3241 SO. HALSTED STREET

Prieš Šventes Didelių Nuolaidų Išpardavimas

Turime išjudinti prekes: Baldus, Kaurus, Gyv. Kambario, Miegamojo Kambario, Valgomojo Kambario Setus; Matrasus, Springsus, Skrynias, Komodes, Lovas, Pečius, Gazinius Pečius, Skalbiamas Mašinas, Šaldytuvus, Televizijos Setus, Radijas, Hi-Fi Fonografus, Blanketus.

LENGVIAUSI IŠSIMOKĖJIMAI!

$169 4 gabalų miegamojo setas	$78.00
$189 2 gabalų parlor setas	$98.00
$69 Hollywood lovos	$38.00
$79 Sofa lovos	$38.00
$79 5 gabalų chrome dinette	$38.00
$39 Innerspring matrasai	$18.00
$79 Chair Bed convertible	$39.00
$8 vertės stalui lempos	$4.00
200 9x12 kaurai	$59.00

ŠIMTAI KITŲ BALDŲ BARGENŲ

3-jų kambarių baldų komplektas	$288.00

TELEVIZIJOS

	Buvo	Dabar
21 colio Zenith TV	—	$149
CBS Columbia console	$250	$149
General Electric nešiojamas TV	—	$ 89
General Electric console	$225	$165
Vartotų Televizijų setai	—	$ 25
21 colio General Electric Televizija	—	$139
21 colio RCA Victor Televizija	—	$149
21 colio Raytheon Televizija	—	$ 89
21 colio Aircastle Televizija	—	$ 89
21 colio Televizijos kambinacija	—	$149
CBS Columbia Televizija	—	$129
24 colių Consolette Televizija	—	$129
17 colių Console Televizija	—	$ 69
21 colio Admiral Televizija	—	$149

RADIJAI, PHONOGRAFAI, TAPE REKORDERIAI

	Reg.	Dabar
Static-free A. M.-F. M. radio, 7 lepmų	$ 49	$ 29
Maži Radijai	$ 19	$ 10
Su Laikrodžiu Radijai	$ 29	$ 13
Philco trumpų bangų radijas—8 benų	$200	$ 98
Automatinis Radio-Phonograph kombinacija	$ 54	$ 29
Elektriniai "Baby" Phonografai	$ 12	$ 6
Trijų greičių phonografas	$ 29	$ 15
Auto. trijų greičių phonografas	$ 49	$ 29
RCA Victor Radio ir Phonograph auto. kombinacija	$ 99	$ 59
Hi-Fi automatinis phonografas	$ 99	$ 59
Hi-Fi Console Auto. Phon.-Radio kombinacija	$300	$150
Zenith Radio-Phonograph auto. 3 greičių	$129	$ 79
Radio-Phonograph console	$200	$ 98
Tape Recorder	$ 99	$ 59
Tape Recorder, Recordio	$250	$145

PIANAI—AKORDEONAI

Naujas Gulbransen Spinet pianas	—	$498
130 basų piano akordeonas, naujas—1956 m.	$300	$150
120 basų piano akordeonas	—	$ 69
Trombone	$149	$ 49

SIUVAMOS MAŠINOS

Elektrinė console siuvama mašina	$150	$ 69
Portable siuvamos mašinos	$ 99	$ 49

Dykai dovanos visiems su kiekvienu pirkimu — "A Bird Call Flute"

NUOLAIDOS! NUOLAIDOS!

Sutaupykit ant Gerų Reikmenų: Šaldytuvų, Freezerių, Plovyklų

ŠALDYTUVAI IR FREEZERIAI

	Reg.	Dabar
7 kubiškų pėdų Gen. Electric šaldytuvas	$226	$149
6 kubiškų pėdų Frigidaire	$190	$144
8 kubiškų pėdų Admiral	$250	$159
8 kubiškų pėdų General Electric	$255	$169
10 kubiškų pėdų Crosley 2 durų šaldytuvas	$499	$288
11 kubiškų pėdų General Electric šaldytuvas	$399	$179
General Electric su Freezer Chest	$500	$300
General Electric Upright Fr., 10 kubiškų pėdų	$398	$298
16 kubiškų pėdų Upright Freezer	$499	$279

SKALBYKLOS — LYGINTUVAI

General Electric automatinės skalbyklos	$300	$199
Wringer skalbyklos	$149	$ 79
Lygintuvai (Ironers) su pastatymu, suolu	$ 79	$ 29

DULKIŲ VALYTUVAI

Hoover Tank type šlavėjai	.....	$ 29
General Electric valytuvai	$ 69	$ 49
Eureka Jet valytuvai	$ 99	$ 59

"Shag Rugs", "Hook Rugs", Skalbiami Vatiniai "Tuffed" Kaurai — 50% nuolaida

	Reg.	Dabar
27x36 dydžio, reguliariai	$ 4	$ 2
27x49 dydžio, reguliariai	$ 5	2.50
4x6 dydžio	$16	$ 8
9x12 dydžio	$32	$16
9x12 Axminster	$60	$29
9x12 Wilton	$99	$49
27 colių laiptam kaurai, vilnų, jardas	$ 6	$ 3
Maži "oval" kaurai	$ 2	$ 1
9x12 "bordered" linoleum	$ 8	$ 4
Linoleum, perkant jardais	32c. jardas ir aukš.	

BLANKETAI — ANTKLODĖS

	Reg.	Dabar
Elektriniai blanketai	$44	$18
Arctic Wool blanketai	$ 9	$ 5
North Star Wool blanketai	$18	$ 9
Vatiniai blanketai	$ 3	$ 1
Wool Filled antklodės	$12	$ 5

BRANGENYBĖS

Nepaprastas Dovanoms Duoti Rankinis Laikrodis Parduodamas už pusę kainos

	Reg.	Dabar
17 akm. moteriškas Gold-filled rank. laikrodis	$40	$19
17 akm. vyriškas Gold-filled rankinis laikrodis	$40	$19
Waterproof Anti-magnetic rankinis laikrodis	$19	$10
Su akmenimis kalendoriniai laikrodžiai	$39	$19
15 akmenų rankiniai laikrodžiai	$30	$10
500 rankinių laikrodžių, 17 akm Gold-filled, waterproof, incablock movements	$50	$13
23 akm. R. R. kišeniniai laikrodžiai	$45	$25
Delgard Railroad laikrodis	—	$ 7

Didelis pasirinkimas: Benrus, Bulova, Elgin ir Longine laikrodžių.

1 kar. deimantinis žiedas, 7 tikri deimantai, nepaprastos vertės	—	$175
Deimantinis žiedas, 14 kar. aukso 1/20 kar.	—	$22
Deimantinis žiedas, ¼ kar	—	$64
Bridal set, vėliausio stiliaus, White Gold, su dideliu deimantu viduje ir 4 mėlynų-baltų deimantų susižiedavimui žiedas, 5 didelių baltų deimantų vestuvių žiedas	$350	$175
Solid gold vyriški ir moteriški žiedai su akmenimis	$10	$ 3
Pusė tuz. dailių, vėliausio stiliaus ir mados rankžiedžių	$ 2	$ 1

Išpardavimas! Sutaupykite ant Karolių! Rankžiedžių! Auskarių! Kai kurie Rhinestone trimuoti! Puikūs, dailiai suderinti! Naujausio stiliaus ir rudens krypties—mados! Vertės $2.00 iki $4.00, dabar $1.00

PARKER FONTANINĖS PLUNKSNOS — $3.00

EVERSHARP PLUNKSNOS — $2.00

	Reg.	Dabar
Pen-Pencil-Ball Pen setai, dailiose gold filled dėžėse	$12.00	$3.00
Pen-Pencil-Ball Pen setai	$ 4.00	$1.00
American Beauty 3 gab. gold plated komodės setai	$12.00	$6.00
6 gab. Green or Pink Dresser Sets, sudėti dailiose "heart shaped" dėžėse	$15.00	$8.00
5 gab. Gold or Silver Dresser Set, su 3 gab. manikiuros setu, dailiai sudėti į velveto cameo dėžutes	$58.00	$29.00
Rogers 1847 Silverware, 50 gab. setas gražioj skrynioj	$60.00	$35.00
Community Silverware, 50 gab. setas, orig. skrynioje	$58.00	$38.00
50 gab. Rogers Bros. Silverware mahogany skrynioje		$15.00
100 gab. Stainless Steel sidabruotas Silverware setas skrynioje		$19.00
24 gab. Stainless Silverware		$3.00

REKORDAI

10 Kalėdinių giesmių viename rekorde. L. P. 33, High Fidelity. Ilgai grojantis, nedužtantis. $2.00 vertės	75c.
18 klasiškų giesmių, 78 RPM, ant 3 rekordų	75c.

10 ir 12 col. Classical, Standard, populiariški Victor ir Columbia rekordai, išparduodami po 30c. kiekvienas.

JOS. F. BUDRIK, INC.

3241 SO. HALSTED STREET

ATDARA SEKMADIENĮ NUO 10—5 VAL.
PIRMAD. IR KETVIRTAD. IKI 9:30 P. M.

MIRĖ JONAS GRICIUS

Lapkričio 7 dieną Montrealio kalno kapai priglaudė vėl vieną tautietį — Joną Gricių. Tai ne eilinė asmenybė, pro kurią būtų galima praeiti tylomis, plačiau nepaminėjus. Tai buvo žmogus, kuris savo pavyzdžiu yra tikrai reta asmenybė.

Velionis Jonas gimė 1874 metais Kundrenų kaime, Skapiškio valsčiuje, Rokiškio apskrityje. Kanadą pasiekė 1907 metais. Velionis gimė smulkių valstiečių šeimoje, kur tais laikais vargas, nepriteklius buvo nuolatiniai svečiai. Tokių nepriteklių aplinkumoje gimęs, Jonas buvo nuo pat mažens pratinamas kovoti už būvį, už kasdieninės duonos kąsnį. Nuo kūdikystės lopšio jį lydėjo vargas, nepriteklius.

Lankė tais laikais pradžios mokyklą ir baigė du skyrius. Bet meilė mokslui, meilė knygai viską nugali. Jonas mokosi toliau. Išmoksta gerai lietuviškai skaityti ir rašyti, išmoksta ir rusų kalbą.

Susiriša su knygnešiais, pamilsta lietuvišką knygą, tais laikais draudžiamą. Ją skaito ir platina. Nors palengva, susiformuoja Jono, dar tik brėstančio, pasaulėžiūra. Įstoja į slaptą Lietuvoje dar tik prasidėjusį judėjimą — socialdemokratų eiles, ir jose pasilieka iki pat savo mirties.

Sueina į pažintis su studentais, jaunais veikėjais, vėliau tapusiais mūsų tautos gyvenimo vairuotojais, jos nuomonės formuotojais. Iki bolševikinės okupacijos santykių su jais nenutraukia. Turiu galvoje prof. Mažylį, Purėną, Vileišį, Dr. Šliūpą, Požėlą ir kitus. Velionis Jonas (táda pilnas energijos, didelių užsimojimų jaunuolis) vis giliau įsitraukia į socialistinio judėjimo dirvonus, įsijungia politinėn kovon už tėvų žemės — Lietuvos išlaisvinimą iš rusų okupacijos. Patį kulminacinį tašką jo veikla pasiekia 1905 metų sukilimo laiku. Pagaliau yra išrenkamas į Vilniaus Didįjį seimą. Grįžęs iš jo, nesėdi sudėjęs rankas, bet drauge su kitais, daugiausia su drg. Kipru Bieliniu Skapiškio apylinkėse ir pačiame Skapiškyje budina tautiečius ir išveja rusų valdžios pareigūnus.

Atsigavusi reakcija, tarp kitų, suima ir Joną, patalpina kalėjiman. Sesers padedamas, susiriša su advokatais Vileišiu ir Vrublevskiu. Susipažinus su kvotos daviniais, jiems pavyksta Joną iš kalėjimo išimti už gana aukštą užstatą. Vos tik išėjęs iš kalėjimo, tų pačių advokatų patariamas, išvyksta Anglijon, o iš ten 1907 metais Kanadon.

Atvyko Kanadon be pinigų, be draugų bei pažįstamų, o taip pat ir be kalbos. Jį sutiko ne besišypsiantys prieteliai, bet nuo kūdikystės lopšio lydintis vargas. Montrealyje apsistojęs rankų nenuleidžia. Vos tik įsikūręs, griebiasi organizacinio darbo. Su dar keliais draugais, kurie daugumoje jau mirę, organizuoja socialistų kuopą. Platina spaudą. Veda ir čia kovą dviem frontais. Vienas frontas — tai sufanatizuoti tautiečiai, neskirią savo kilmės, didžios ir garbingos praeities tautos nuo lenkiškojo tikėjimo. Gyvena jie tamsoje, skęsta svaigaluose ir skurde. Velionis metasi į šį frontą su pilna energija. Platina šviesą — spaudą, knygas ir laikraščius, traukia socialistų kuopon, organizuoja paskaitas, kviesdamas paskaitininkus iš USA. Taip pat veda kovą ir su rusų okupacija Lietuvoje, kiek tai yra įmanoma to laiko aplinkybėse.

Velionio butas tampa susirinkimų ir spaudos platinimo vieta. Taip pat atvykstančiųjų ir pravažiuojančiųjų to meto veikėjų sustojimo vieta-viešbučiu. Per jo butą perėjo ne tik Bagočius, Prūseika (dar tuomet buvęs demokratinis socialdemokratas), V. Kapsukas, bet ir visa eilė kitų, kurių velionis jau paskutiniuoju laiku ir neprimindavo.

Sunkiai dirba, dar kiečiau taupo. Bet spaudai-knygai iki pat savo mirties sunkiai uždirbto cento nesigaili. To pasėkoje pasiliko sunėno žinioje tikrai graži ir vertinga knygų spinta. Bet dar daugiau jo knygų liko pas tautiečius, kurie pasiskolino ir velioniui nesugrąžino, patys nukeliaudami į kapus, o įpėdiniai, dažniausiai nemokėdami tėvų kalbos, jas pasiuntė garbinčiun". Tokiu būdu žuvo, anot velionio žodžių, per 200-300 knygų.

Man velionį teko pažinti atvykus Montrealin maždaug prieš 6 metus. Dar fiziniai buvo iš pažiūros gana stiprus, tik atmintis ir nuoseklumas jau kartais suklupdavo. Bet visada buvo optimistiškai nusiteikęs. Retų mano atsilankymų atvejais būdavo suranda laiko pasikalbėti ne tik bėgamaisiais reikalais, bet ir papasakodavo daug įdomių dalykų iš praeities. Visuomet ant velionio stalo rasdavau naujausius lietuviškus laikraščius, naujai išleistą knygą ir mūsų enciklopediją, kurią velionis atidžiai skaitydavo ir nusiskųsdavo, kad joje labai ir labai šlubuoja objektingumas ir tiesa. Bet jau jėgos neleido jam pačiam tai suregistruoti ir redakciją painformuoti. O kartais ir tas faktas, kad liečiamasis ar jo artimieji gyveno anapus geležinės uždangos.

Paliko ir užrašų, kuriuos galutinai susitarus su sunėnu, turto paveldėtoju p. P. Šukiu, teks perduoti originale ar nuoraše ALSSąjungai.

Jau kartą teko, nors labai suglaustai, apie velionį "Keleivyje" rašyti. Bet dar teks ir ateityje jį prisiminti, nes jo nuveikti darbai yra tokie dideli, kad juos pamiršti nebus galima.

Kartais velionis tiesiog pranašiškai kai kuriais klausimais pasisakydavo. Ypač tai ryšku jo išsireiškimuose naujųjų ateivių adresu.

Prisimenų kaip šiandien, nors tai buvo prieš 5 metus. Popietis. Kalbamės apie Lietuvos tarptautinę padėtį, jos teisinę būklę, perspektyvas ateičiai. Dedu viltį ir į mus, naujuosius ateivius bei mūsų jaunimą. Čia velionis su karteliu ir ašara ant skruosto pertraukė mane "Jūs kaip dar bebus, bet dabartinis jaunimas šiame asimiliacijos katile greičiau žus Lietuvai nei mus užpils žemėmis". Tai pranašiški žodžiai, kurių teisingumą istorikui paktikrinti jau nereikės, — žinoma, su mažomis išimtimis.

Dar porą žodžių apie velionio paskutines dienas.- Sirgo trumpai. Prieš paskutinę ligą jautę didelį ilgesį saviesiems ir Lietuvai. Tiesiog kamavo nostalgija.

Palaidotas su bažnytinėmis apeigomis.

Tebūna jam lengva Kanados žemelė. **P. Šimelaitis**

P. S. Apie velionį artimoje ateityje bus parašyta daugiau.

---

* Prie zalios šviesos įstatymas leidžia jums eiti per gatvę. Bet susisiekimo nelaimių statistika rodo, kad įstatymas ne visada garantuoja saugumą. Eidami per gatvę, saugokitės sukančių mašinų... Saugumas reikalauja, kad eitumėte per gatvę tik prie kampų.

— Berankiai, bekojai lietuviai karo invalidai tremtyje laukia Jūsų pagalbos. Atkreipkite jiems!

Humboldt Parko Klubo nutarimai

Humboldt Parko Lietuvių Klubas savo susirinkime lapkr. 16 d. vienbalsiai išstatė teisėją J. T. Zurį dar vienam terminui, kad būtų išrinktas teisėju. Kaip žinoma, teisėjo J. T. Zurio terminas baigiasi, tad Humboldt klubas susirūpino. Savo ruožtu teisėjas J. T. Zuris, tose pareigose būdamas per eilę metų, daug gera yra padaręs ne tik lietuviams, bet ir kitiems.

Šiame susirinkime klubas priėmė dar vieną reikšmingą nutarimą. Nutarta raštu kreiptis su paklausimu ir su protestu į miesto merą Daley, į Chief Justice Drimalskį ir į vietos aldermaną dėl teisėjų padaryto savavališko nutarimo. Mat, prieš porą savaičių teisėjai susitarę padarė nutarimą: nuo ateinančių metų sausio 1 dienos bausti automobilistus dvigubai didesnėmis bausmėmis. Pavyzdžiui, dėl neįmesto pinigo (cento, penkių centų) į vadinamą "parking meter", dabar bausmė yra trys doleriai. Teisėjai nutarė bausti šešiais doleriais. Taip ir visos kitos pabaudos sudvigubės.

Klubo susirinkime reiškėsi pasipiktinimas dėl tokio teisėjų elgesio ir kilo abejonė, ar teisėjai turi teisę tokius dalykus spręsti, kurie priklauso miesto tarybai (aldermanams). **K. Čėpukas**

Iš Joniškiečių L. ir K. Klubo veiklos

Lapkričio 13 d. Joniškiečių Klubas laikė savo eilinį susirinkimą. Pirmininkui J. Gasparaičiui neatsilankius, vicepirmininkė Adelė Burba tvarkingai vedė susirinkimą. Iš raportų paaiškėjo, kad per du mėnesius įvyko vienas išvažiavimas į girias ir vienas parengimas salėje. Abu sėkmingi. P. Br. Žemgulienė pranešė, kad vieną gerą joniškiečių draugą labai prispaudė liga. Jis dabar randasi sunkioje būklėje ir prašo piniginės pagalbos. Joniškiečiai tam pritarė ir pradėjo dėti dol. Kiek sudėjo, nežinau. Malonu, kad joniškiečiai gyvai pritarė tokiam reikalui, tad ne veltui nešioja labdaros vardą.

Tą dieną į klubą tapo priimtas vienas malonaus veido joniškietis, Juozas Vaineikis (naujas ateivis). Geros kloties Juozai! Pakviesk, Juozai, ir daugiau naujų ateivių, tada bus galima sėkmingiau vykdyti joniškiečių klubo užsibrėžtus tikslus labdaros ir kultūros srityje.

Kor. J. Adomaitis

Wake Up! Sign Up! Look Up!
Join the
GROUND OBSERVER CORPS
CALL CIVIL DEFENSE

Jūsų ir Jūsų šeimos saugumui

Jei turite Universal Savings sąskaitą, tai galite būti tikri:
Kad Jūsų taupomi pinigai atneš Jums daugiau pelno...
Kad Jūs turite lėšų nelaimės atveju...
Kad Jus galite pirkti pageidaujamą prabangos daiktą tada, kada norite...
Kad turėsite pinigų, kada jie bus reikalingi.

Tarnavome bendruomenei ištisus 32 metus be petraukos, ir tarnybą plečiame. Universal Savings yra draugiška finansinė įstaiga, aptarnaujanti Jūsų kaimynus ir norinti patarnauti Jums.

Esame Federal Savings and Loan Insurance Corporation narys. Santaupos apdraustos iki $10,000.00.

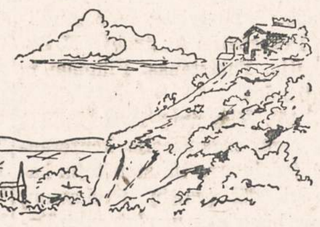

PASTOVI, KAIP
BIRUTĖS KALNAS

FEDERAL HOME LOAN BANK SYSTEM MEMBER
FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION INSURED UP TO $10,000

Universal Savings & Loan Association
1800 SOUTH HALSTED STREET
Chicago 8, Illinois

LAPKRIČIO 26 DIENĄ, 8 VAL. VAKARO,
LIETUVIŲ AUDITORIJOJE
ĮVYKS TRADICINIS

ŠAMPANO BALIUS

KIEKVIENAS STALIUKAS GAUS BONKĄ ŠAMPANO NEMOKAMAI.

PROGRAMA VYKS SALĖS VIDURYJE
ŠOKS GASTROLIUOJANTIEJI ĮSPANAI ŠOKIKAI
Akompanuos B. JONUŠO ORKESTRAS
Prie orkestro refrenus dainuoja ALGIS DUMBRYS ir VYTAUTAS RUSTEIKIS.
STALIUKAI UŽSAKOMI IŠ ANKSTO — VICTORY 2-6172

Siuntiniai į Lietuvą

Lietuvių Bendrovė Overseas Cargo Co. siunčia į Lietuvą ir į kitus Europos kraštus siuntinius su angliška medžiaga kostiumams, maistu, avalyne, vaistais ir kt. su pilna 100% garantija. Visi mokesčiai sumokami čia, gavėjas nieko nemoka. Siuntiniai siunčiami iš Europos sandėlių. Greitas pristatymas.

Prašykite mūsų siuntinių sąrašų:

OVERSEAS CARGO CO.
4426 So. Rockwell Street,
Chicago 32, Ill.
Tel.: YArds 7-4337
(Skelb.).

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU
(MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituanica Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

Duoną ir įvairias skanias bulkutes kepa
BRUNO'S KEPYKLA
3339 SO. LITUANICA AVE.
Tel.: CLiffside 4-6376
Pristatome į visas krautuves ir restoranus taip pat išsiunčiam į visus artimuosius miestus.

GRADINSKAS
KRAUTUVĖ ir DIRBTUVĖ
Televizija, radijas, fonografai, lempos, baterijos, antenos.
J. G. TELEVISION CO.
2512 WEST 47th STREET
Tel.: FRontier 6-1998

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU BALDUS
VIETOJE IR IŠ TOLIAU
K. EIDUKONIS
Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas
6930 So. Talman, Chicago 29, Ill.
Tel. GRovehill 6-7096

SAUGUS BALDŲ PERKRAUSTYMAS
iš arti ir toli
NAUJAS 1955 M. SPECIALUS DIDELIS SUNKVEŽIMIS.
Pigus, sąžiningas patarnavimas
Šaukite:
R. ŠERĖNAS
4546 SO. WOOD STREET
Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-2972

RAMUNĖS

Švieži Ramunės žiedai, pusė svaro $1.25: ramunių arbatą visada gerai gert. Liepos žiedai, pusė sv. $1.25: liepos žiedai yra vartojami dėl išsaukimo prakaito, puslės ligų, šalčio ir inkstų ligų. Puplaiškio lapai, pusė sv. $1.25: kartusis puplaiškis gerai nuo kepenų ligų, škarbuto, geltligės, reumatizmo ir kirminų. Trejanka, 75 cenai: trejanka nuo visokių vidurių piktybių. Prisiųsk $4.00, tai gausi viską kas čia yra pasakyta.
ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
So. Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS
★
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryte. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.
Sekmadienį 8:30 — 9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.
Tel.: HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

Skaitykite "N-nas"

NEW YORKO NAUJIENOS

Rašo VLADAS BARČIAUSKAS

Mirē Vincas Jankauskas

Pereitą sekmadienį, lapkričio 20 d., ligoninėje mirė Vincas Jankauskas. Paskutiniuoju laiku velionis ilgai gyveno 1226 Blomfield St., Hoboken, N. J. Velionis ėjo 81 metus. Jis buvo gimęs Sasnavos parapijoje, Marijampolės apskr. Į šį kraštą atvažiavo pradžioje šio šimtmečio. Ilgą laiką buvo imigracijos inspektorium ir jau senai išėjęs pensijon. Liko jo našlė, gimusi A. Tataronytē. Ji kilusi iš Bostono, Mass.; kuri buvo muzikos mokytoja.

Pagal velionio valią, jo kūnas sudegintas. Kremavimas buvo lapkričio 22 d.

Vincas Janakauskas lietuvių gyvenime plačiai buvo žinomas. Jį daug lietuvių pažįsta dar iš senų laikų, kada jis kaip imigracijos inspektorius sutikdavo uoste naujuosius ateivius. Yra tokių, kurie atsimena, kaip velionis Vincas Jankauskas jau uoste naujam senųjų laikų ateiviui padovanodavo lietuvišką laikraštį.

Vincas Jankauskas lietuvių tarpe daug veikė, visur pasireikšdavo. Jo veikla žinoma ir iš Pirmojo Pasaulinio karo laikų, kada Amerikos lietuviai kovojo už Lietuvos išlaisvinimą.

Nors velionis Vincas Jankauskas ėjo jau 81 metus, bet visada dar buvo jaunos dvasios, gyvai domėjosi politiniu gyvenimu, o ypatingai lietuvišku.

Žinią apie Vinco Jankausko mirtį lietuviai sutiko su dideliu gailesčiu.

Plačiai domēdamasis lietuvių gyvenimu, velionis Vincas Jankauskas visą gyvenimą rinko informacijas apie lietuvius ir jos daug turėjo.

Tai dar vienas senosios kartos taurus lietuvis išsiskyrė iš mūsų tarpo.

Vliko pirmininkas New Yorke

Lapkričio 21 d. lėktuvu iš Europos atvyko Vyriausio Lietuvos Laisvinimo Komiteto pirmininkas, prel. M. Krupavičius.

Jis atvyko, kad galētų dalyvauti Vliko sesijoje New Yorke, kuri bus lapkričio 24, 25 ir 26 d. Prel. M. Krupavičius atvyko tik vienas.

E. Turauskas apie Alto suvažiavimą

Eduardas Turauskas, buvęs Lietuvos atstovas prie Tautų Sąjungos, kviečiamas dalyvavo Alto suvažiavime. Kaip žinoma, E. Turauskas nuolatos gyvena Prancūzijoje ir į JAV-bes atvyko dalyvauti Pavergtų Europos Tautų seimo posēdžiuose bei kitose tos organizacijos darbuose. Kalbēdamas apie Alto suvažiavimą, E. Turauskas pareiškē, kad tas suvažiavimas jam padarē didelį įspūdį. Kiekvienas kalbėtojas, ką sakē, kokią kēlē mintį, tai darė dideliu bendrų lietuviškų reikalų pažinimu.

E. Turauskas dalyvaus ir Vliko sesijos posēdžiuose.

Balfo vajus pratestas

Bendro Amerikos Lietuvių Fondo New Yorko metinis vajus, kuris turējo baigtis lapkričio 15 d., pratęsiamas dar vienam mėnesiui ir tęsis iki gruodžio 15 d.

Iki šiol lietuviai parodė savo gailestingumą likusiems tremtiniams ir aukų siuntē, bet dar yra tokių, kurie neatsiliepē. Vajaus komitetas rūpinasi, kad visi lietuviai atliktų šią savo metinę pareigą nelaimingiems likusiems Europoje tremtiniams paremti.

Aukas reikia siųsti: United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Vieša rinkliava Balfui Newarke

Pereitą visą savaitę Newarke, N. J., pasišventusios lietuvaitēs dēžutēmis rinko Balfui aukas. Aukų rinkimas tęsiamas ir šią savaitę.

LB Naujųjų Metų sutikimas

Lietuvių Bendruomenēs New Yorko Apygarda ir šiais metais ruošia Naujųjų Metų sutikimą, kuris bus puošniose Saievas Parkview salėse, 260 Knickerbocker Ave., Brooklyn, N. Y. Tai yra toje pačioje vietoje, kur bendruomenē suruošē 1955 m. sutikimą.

Sutikimui ruošti LB New Yorko Apygarda sudarē komitetą, kuriam pirmininkauja plk. J. Šlepetys, o nariai yra Al. Vakselis, Ad. Dimas, J. Gerdvilienė ir kun. V. Dabušis.

New Yorko skautai ir vyčiai nutarē dalyvauti bendruomenēs ruoštame sutikime. Šeimininkėms, kurios paruoš valgius ir stalus, vadovauja M. Kregždienė. Jaunimas pasirodys su savo programa. Gros Ričardo Kontrimo vadovaujamas orkestras.

Waterbury, Conn.

Lietuvių Piliečių Politinis Klubas ir jo veikla

Lietuvių piliečių politinis klubas Waterburyje yra vienas iš stipriausių ir narių skaičiumi skiatlingiausias šioje apylinkēje. Jo turtas viršija šimtą tūkstančių dolerių. Turi gerą nuosavą namą su erdvia "Ventos" svetaine. Klubo name veikia klubui priklausąs baras su įvairiais gērimais. Taipgi klubas turi sklypą žemės, kuriame yra įsteigti lietuvių tautiniai kapai.

Šio klubo steigējai, nuo žagrės atitrukę pirmieji lietuviai ateiviai, kurių gyvųjų tarpe yra likę vos keli, turējo gražų ir kilnų tikslą, būtent, sutelkti visus lietuvius į organizuotą visuomenę, lavinti juos švietime ir politikoje, šelpti ištikus nelaimei, rūpintis priaugančio jaunimo sveikata ir švietimu, tinkamus savo narius statyti kandidatais į miesto ar valstijos renkamas valdines vietas, remti visus svarbesniuosius darbus ir sumanymus, kurie bus naudingi lietuvių tautai, šiai šaliai ir L. P. P. klubui.

Ir tikrai, savo gyvavimo laikotarpyje klubas yra daug prisidējęs prie leituvybēs išlaikymo šiame krašte, ir kartu, su kitomis Amerikos lietuvių organizacijomis, stipriai parēmęs, atgimimo laikotarpyje, laisvą, demokratišką ir nepriklausomą Lietuvos valstybę.

Savo praeityje klubas turējo ir juodą dēmę. Per nelaimę jis buvo patekęs į lietuvių "progresyvių" rankas, kurie jį buvo išjungę iš viso lietuviško veikimo, suteikdami pažemintą vardą ne tik klubui, bet ir visiems jo nariams. Čia ruošē savo susirinkimus prieš valstybines organizacijos, čia viešpatavo ir bimbininkų vadinama spauda. Klubui grēsė pavojus netekti jam išduoto valstijos leidimo. Klubas reikējo skubiai gelbēti.

Atsirado grupē energingų lietuvių patriotų klubo narių, kurie suorganizavo tėvynę mylinčius klubo narius ir savo metiniame susirinkime, nors ir nedidelē balsų dauguma, išsirinko, kad ir ne visą valdybą iš susipratusių lietuvių, kurios pirmininku pastatė niekuomet nepavargstantį kovoje už Lietuvos laisvę Tomą Matą. Jam vadovaujant, klubo padētis pasikeitē. Išnyko nelegalių organizacijų susirinkimai klubo patalpose, nesirodo nē bimbininkų drukas. Klubas vēl gyvuoja, vēl įsijungęs į kovą už Lietuvos laisvę ir Amerikos gerovę. Išrinkti atstovai į Amerikos lietuvių tarybą. Per praeitą klubo parengimą — pikniką buvo turēta didžiausias pasisekimas, sulyginus su kitomis šios apylinkēs organizacijomis. Svečių buvo ir iš kaimyninių valstijų. Taip pat klubas daro gerą biznį ir iš savo baro.

Bet "progresyviai" nesnaudžia, jie visomis keturiomis stengiasi klubą paglemžti po savo purvina letena ir vėl jį palikti merdējimui. Jų tikslas suskaldyti lietuvišką veikimą, pažeminti lietuvių vardą.

Lietuviai klubo nariai, šių metų gruodžio mēn. 2 d. 7 val. 30 min. vakare visi dalyvaukime metiniame klubo narių susirinkime ir 1956 metams valdybos sudētį dar labiau pagerinkime, kad ji galētų dar sklandžiau dirbti klubo, Lietuvos ir šios šalies gerovei. **Narys**

San Diego, Calif.

Lietuvių klubas

Išgyvenę Chicagoje 50 metų, pardavēm savo namus Marquette Parko apylinkēje, nes su žmona nutarēme važiuoti senatvēs praleisti į šiltesnius kraštus. Pasirinkome Kaliforniją.

Prieš išvažiuodamas dar nuējau prie Dariaus ir Girēno paminklo (mat, ir aš pirmą kartą turėjau skristi lēktuvu). Nuo paminklo dar nuvaliau sunkiai nutrinamais dažais padaužų vaikēzų prikeverzotus negražius žodžius ir šūkius, ir atsisveikinau su lakūnais.

Balandžio mēn. pradžioj jau buvome San Diego. Apsistojome pas savo dukterį ir žentą Hofmanus. Netrukus susipažinau su ponais Waidžiūnais ir ponais Raškiniais. Daugiau pažinčių nė neieškojau, nes reikējo sutvarkyti naminius reikalus.

Lietuviai San Diego mieste

Jau seniau buvau girdējęs, kad ir čia lietuviai turi savo klubą. Klubas nepolitinis ir ne sektinis. Jo tikslas — lietuvių tarpusavio draugiškumas. Sužinojęs kad lapkričio 6 d. 1955 Julian St. (Bakers Hall) įvyks to klubo susirinkimas, nutariau jame apsilankyti.

San Diego gyvena gražus būrelis lietuvių, bet be L. Klubo apie kitas organizacijas dar neteko girdėti. Klubui, kaip teko patirti, toli gražu nevisi lietuviai priklauso. Taip ir aš: per pusę metų tik pirmą kartą teprisirengiau nuvažiuoti. Viena preižastis: čia susisiekimas daug painesnis negu Chicagoje. Mat, miestas yra tokiame taške, kad kur tik bepasisuksi, ten kalneliai tesimato. Lygumų mažai. Nebent prie jūrų kranto stovėdamas vandens lygumas gali matyti. Ir tai bangos iškyla kartais iki 12 pēdų aukščio. Todēl gatvēs trumpos ir, daugumoje, vingiuotos. Miestas nēra, kaip Chicaga, padalintas į 4 dalis. Iš lēktuvo žiūrint atrodo platus ir retai apgyventas. O į tą plotą įeina ir daug San Diego priemiesčių.

Norint toliau nuo namų pavažiuoti, pravartu turēti miesto planą. Kad ir paklysi, tai žiūrēdamas į planą, vis geriau susivoksi kur esąs, negu praeivių klausinėdamas.

Lietuvių klubo susirinkime

Neilgai trukus susiradau salę, kur 2:30 val. po pietų prasidējo susirinkimas. Dalyvavo apie 30 narių, kurių 3 buvome nauji. Susirinkimas buvo vedamas anglų kalba. Pirmininkas bandē kalbėti lietuviškai, bet pasirodē, kad jaunas sekretorius p. Zaunis permažai lietuvių kalbą tesupranta, kad galētų ja vesti užrašus. Teko grįžti prie anglų kalbos. Nieko nėra stebėtino, nes vaikinas jau trečios kartos Amerikos lietuvis. Atrodo, kad norint vaikus palaikyti prie lietuviško kamieno, susirinkimuose tenka naudotis anglų kalba.

Apsvarsčius einamuosius reikalus, buvo prieita prie finansų. Klubas kasoj turi $325. Paskyrē $15 Vasario 16 d. gimnazijai Vokietijoje ir pažadējo per Kalēdas surengti pokylį, kad galētų paskirti daugiau. Taipgi buvo paskirta $5 San Diego vargšų vaikų fondan ir $5 kovai su vēžio liga. Sakē, kad Vasario 16 dienos minējimas irgi nebus pamirštas.

Bendrai oras čia daug geresnis negu Chicagoj; pragyvenimas irgi pigesnis. Ypač senesniam žmogui gyventi daug maloniau. Kaip sakoma "šiluma kaulų nelaužo". **K. Vičas**

— Koks šventasis su uodega? — Atsakymą rasite MĮSLIŲ KNYGOJE. Gaunama NAUJIENOSE tik už $1.00.

Kaip komunistai plēšia dolerius iš Amerikos

LAISVOJI TRIBŪNA

Papildant neseniai "Naujienose" paskelbtą rašinēlį "Per Maskvą į Lietuvą", kur suteiktos žinios, kad siuntinys iš JAV į Lietuvą siunčiamas per Maskvą, gal bus naudinga smulkiai nurodyti, kaip tos "tarpininkavimo" įstaigos plēšia dolerius iš siuntinēlių siuntējų Amerikoje.

Štai, jeigu visa jūsų siunčiama medžiaga kainuoja 20 dolerių, už siuntinēlį reikia mokēti **17 dolerių** muito. Kitaip, čia muito neapmokējus, gavējas negaus siuntinio, nes ten toks muitas yra nepakeliamas sumokēti.

Paskui seka šie mokesčiai, kurie čia pažymimi angliškai, kaip juos pažymi siuntinio lydimame rašte. U.S.S.R. fee 10% of cost (nuo 20 dol. bus 2 **dol.**), U.S.S.R. Inspection Fee **1 dol. 50 ct.**, U.S.S.R. invoice fee **60 ct.** Vēl U.S.S.R. fee 1% nuo bendros sumos sudējus jau pažymētas išlaidas, kurių jau susidarē su siuntos verte 40 dol. bus **40 ct.** Service Charge 8 **dol. 50 ct.** Parcel Post 5 **dol. 73 ct.** Guarantee Fee 3 **dol. 75 ct.** Papildomas mokestis 2 **dol. 01 ct.** Notification Fee **18 ct.**

Skaitant su muito kaina, prisideda dar devynios mokējimo pozicijos ir už mažo siuntinio nusiuntimą, kada siuntinio vertē yra 20 dol., tenka mokēti net 41 **dol. 67 ct.** Išlaidos nusiųsti siuntinį į tą grobuonišką valstybę kainoja 200% siunčiamo siuntinio vertēs!

Suprantama, skatindami siųsti siuntinius į Lietuvą ir kt. Rusijos pagrobtas valstybes, sovietinis režimas yra išvystęs didelį biznį. Sentimentų ir meilės savo artimiesiems pagauti žmonēs stambiai remia muitais ir kitais fiktyviniais mokesčiais (tie įvairūs "fee") sovietinį biudžetą.

Jau laikas klausti savo senatorius, kongresmanus ir laikraščių redakcijas ar tai yra leistina šioje šalyje netiesiogiai "gengsteriauti", išnaudojant žmonių meilę nelaimingiems, vargstantiems už tos prakeiktos geležinēs uždangos. **J.**

— Buvę tremtiniai, nepamirškite likusių niūriose stovyklose savo draugų. Bent vieną kartą metuose aukokite jiems vienos dienos uždarbį.

— Savo auka palengvink seselių sunkias tremties dienas.

Detroit, Mich.

Lietuvių socialdemokratų 116 kuopos susirinkimas

Kuopos susirinkimas įvyksta sekmadienį, lapkričio 27 d., 1 val. po pietų buvusioje Lietuvių svetainėje, 25th St. ir W. Vernor Hy.

LSS veikla ir jos našumas priklauso nuo visų narių. Dalyvaukite gausingai susirinkimuose ir kvieskite kitus LSS pritarējus atsilankyti.

Kviečia ir laukia

LSS Valdyba

Reta naujiena

Užsisakykite iki gruodžio 10 dienos, 1955:

1. Tumo-Vaižganto Raštus ir biografiją,
. S. Raštikio Kovose dēl Lietuvos I ir II dalį,
3. V. Putino Altorių šešēly, 3 tomus ir visą eilę kitų vertingų knygų, kurių išvardinti neįmanoma. Be to rašomos-siuvamos mašinos, radio-foto aparatai ir laikrodžiai. Visas šitas vertingas prekes gausite specialiomis kainomis pas J. KARVELĮ, 3322 So. Halsted St., Chicago, Ill. YArds 7-0677. NEPRALEISKITE ŠIOS PROGOS. (Sk.)

AR TURITE TRUPUTĮ KONJAKO PO RANKA?

Dabar itin lengva turēti namuose truputį konjako. Štai pats geriausias . . . naujame ★★★ Hennessy Small Flask. Nupirkite Small Flask savo krautuvėje šiandien.

84 PROOF

Pagal Įstatymą Tikras Konjakas gaminamas iš vynuogių užaugintų Prancūzijoje, Charente provincijoje. Jokia kita brandy nēra konjakas.

★ ★ ★ HENNESSY
THE WORLD'S PREFERRED COGNAC BRANDY
Schieffelin & Co., New York

Mes mokame 3½%

MIDLAND Savings and Loan Association

INSURED

PER 40 METŲ VISŲ LIETUVIŠKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ

4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719

AUGUST SALDUKAS Prezidentas

Tikslus Suderinimas

Jūsų sveikatos reikalams geriausiai patarnauja moderni vaistinē, kuri privalo turēti:

pilną sandēlį geriausių vaistų, naujausius medicinos išradimus, tobulai įrengtą ir tiksliais instrumentais laboratoriją, patyrusių farmaceutų štabą.

Mums malonu pranešti, jog mūsų vaistinė kaip tik turi tokį pilną suderinimą.

Jeigu jums reikia bet kokių vaistų arba paruošti receptą, ką jūs negalite padaryti savo apylinkėje — praneškite apie tai mums ir pirmuoju paštu jūs gausite tai, ko pageidaujate.

UNION DRUG CO.
The REXALL Store
35th and HALSTED STREET
(Šiaurrytinis kampas)
Telefonas: YArds 7-6917
CHICAGO 8, ILL.

Atdara kasdien nuo 7 val. ryto iki 11 val. vakaro, o sekmadieniais nuo 10 ryto iki 8 val. vakaro.
Rašyti galite jūsų gimtąja kalba.

VELTUI
"The key to good fortune"

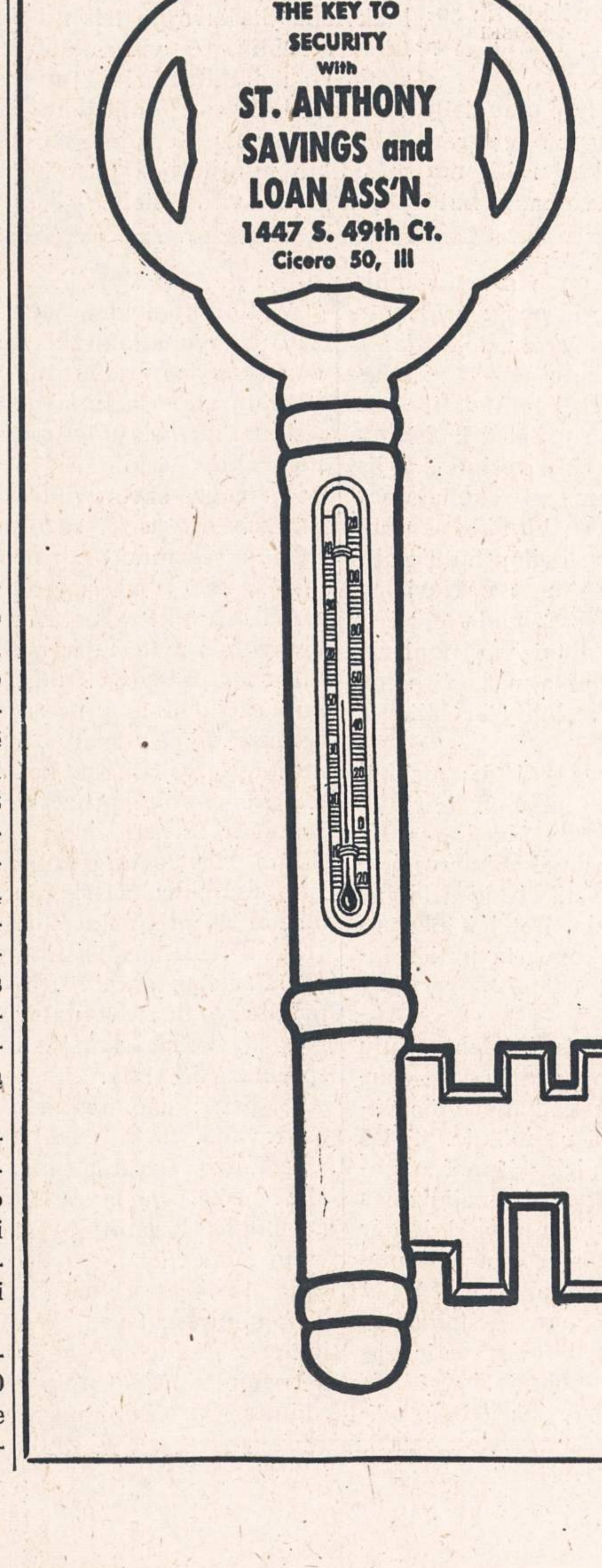

Grand Opening

Kviečiame visus be išimties atsilankyti ir apžiūrēti naujai atremontuotas patalpas ... pradedant lapkričio 1-ma ir baigiant lapkričio 30-ta diena. Kiekvienas atsilankęs bus pavaišintas kava ir pyragaičiais ir veltui gaus 1956 metų kalendorių.

VELTUI DOVANĒLĒS TAUPYTOJAMS,

. . . kurie padēs į savo sąskaitą $50.00 ir daugiau, arba atidarys naują sąskaitą su minēta suma, veltui gaus gražų, menišką termometrą.

. . . atidarę naują "1956 Christmas Club" -- Kalēdų sąskaitą, gaus dēžę kalēdinių atviručių!

KVIEČIAME IR LAUKIAME VISŲ, DURYS SVETINGAI ATIDARYTOS

ST. ANTHONY SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.
Telefonai: TOwnhall 3-8131 ir 8132

JUOZAS GRIBAUSKAS, Vedējas

RAŠTINĒS VALANDOS:
Kasdien nuo 9 ryto iki 5 vakaro; pirmadieniais iki 8 val. vakaro.
Trečiadieniais uždaryta. šeštadieniais iki 1 val. po pietų.

DAnube 6-6887
DAINA TELEVISION
PARDAVIMAS-TAISYMAS
3130 S. HALSTED

Padēkime artimiesiems Lietuvoje

Plačiai pagarsējusi Amerikos žemyne Patria Gift Parcel Co. pavedē lietuviškai valyklai Public Cleaner atidaryti naują siuntinių užsakymų skyrių į Lietuvą ir kitus SSSR užimtus kraštus.

Priimame žodžiu ir raštu pilnai apmokētus medžiagų, avalynēs, maisto ir vaistų užsakymus ir garantuojame 100%. Dirbama kasdien valyklos darbo valandomis.

PATRIA GIFT PARCEL CO.
3741 West 26th Street
Chicago 23, Ill.
CRawford 7-2126
(Skelb.)

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:

Metams	$10.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00
Vienam mėnesiui	$1.25

Chicagoje per išnešiotojus:

Viena kopija	5c.
Savaitei	30c.
Mėnesiui	$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:

Metams	$9.00
Pusei metų	$5.00
Trims mėnesiams	$2.50

Užsienyje:

Metams	$11.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Veidmainio Kalba

Savo kalboje Indijos parlamento nariams sovietų premjeras Nikolai Bulganin pareiškė, kad Rusijos užsienio politika esanti pagrįsta principu nesikišimo į kitų valstybių vidaus reikalus, ir pridūrė, kad Vokietijos klausimą privalą išspręsti pirmoje eilėje patys Vokietijos žmonės. Sunku įsivaizduoti ryškesnį veidmainystės pavyzdį, kaip šitie jo pareiškimai.

Vokietija yra suskaldyta prieš jos gyventojų norą. Kas ją suskaldė, ar ne Sovietų Sąjunga?

Rytinėje Vokietijoje yra įsteigta komunistų valdžia, kurios žmonės nerinko. Milžiniška dauguma gyventojų tos valdžios neapkenčia, ką aiškiai parodė darbininkų sukilimas 1953 m. prieš ją. Ją išgelbėjo tik sovietų armijos tankai, atkreipti prieš beginklių darbininkų minias.

Viršūnių konferencijoje Ženevoje pereitą liepos mėnesį vakarinių tautų vadai siūlė, kad Vokietija būtų suvienyta laisvų rinkimų keliu. Tam pritarė ir sovietų premjeras Bulganinas. Bet antrojoje Ženevos konferencijoje sovietų užsienio reikalų ministeris Molotovas, pasitaręs su savo viršininkais Maskvoje, atsisakė svarstyti Vakarų pasiūlytą planą Vokietijos rinkimams.

Savo valdžios vardu Molotovas pasakė, kad Sovietų Sąjunga neleis Vokietijai susivienyti laisvu žmonių balsavimu, statant į pavojų dabartinę rytinės srities santvarką, kuri buvo užkarta jos gyventojams jėga.

Ar tai nėra akiplėšiškas sovietų kišimasis į Vokietijos vidaus reikalus?

Britanijos užsienio reikalų ministeris MacMillan dalyvavo Ženevos konferencijoje ir matė, kaip Sovietų Sąjungos atstovas priešinosi tam, kad būtų leista patiems Vokietijos žmonėms išspręsti savo krašto suvienijimo klausimą. Todėl jo vadovaujama ministerija su pasipiktinimu atsakė į veidmainingą Bulganino kalbą Indijoje, nurodydama, kad vieninteliai Vokietijos suskaldymo kaltininkai yra Sovietų Rusijos valdovai.

Įdomu, ar daug žmonių Indijoje patikės Bulganino melais?

Kooperacijos, Vietoje Kolchozų

Lenkijos komunistų valdžia nutarė pakeisti žemės ūkio politiką, laikinai sustabdydama kampaniją už "kolchozų" steigimą; vietoje kolektyvių ūkių (kolūkių), ji ragins ūkininkus dėtis į "paprastas kooperacijas".

Skirtumas tarp kolchozo ir kooperacijos yra tas, kad kolektyviame ūkyje žemė priklauso "kolektyvui" ir ūkininkai ją dirba, kaip pasamdyti dvaro darbininkai arba kumečiai, tuo tarpu kai kooperacijoje ūkininkai pasilieka savo žemės savininkai.

Komunistinė Lenkija seka maždaug Jugoslavijos pavyzdžiu. Diktatorius Tito jau 1953 m. liovėsi vertęs ūkininkus dėtis į kolchozus ir leido tiems ūkininkams, kurie jau buvo įstoję į kolchozus, iš jų išeiti. Jugoslavija eina prie visiško kolchozų panaikinimo.

O raudonieji Varšuvos ponai sako, kad jie neatsižada savo "galutino tikslo" sukolchozinti žemės ūkį; tik šiuo laiku esą praktiškiau steigti kooperacijas, kad ūkininkai būtų palaipsniui paruošti žengti į "aukštesnę" ūkio sistemą.

Bet tikroji šios "naujos politikos" priežastis yra ta, kad Lenkijos ūkininkai priešinasi kolūkių steigimui. Nežiūrint visų diktatūros pastangų, kolchozai iki šiol apėmė tik kokius 9 nuoš. ariamos žemės, o valstybiniai ūkiai — tik apie 11 nuoš.

Tačiau diktatūrinėje valdžioje ir kooperacijoms klosis nedaug geriau, kaip kolūkiams. Jose šeimininkaus valdančiosios partijos agentai su policijos parama, o ne patys ūkininkai. Laisva kooperacija, valdoma pačių jos narių, gali būt tiktai demokratinėje šalyje.

Komunistų įsivaizdavimas, kad galima prievarta įvesti socializmą žemės ūkyje, yra gryna nesąmonė.

PRO GELEŽINĖS UŽDANGOS PLYŠIUS

Kas vyksta, kai laisvė dingsta. — Ar SSSR nukentėjusieji inžinieriai yra tikrieji kaltininkai. — Sovietijos vergų statybos piramidės. — Kur dingo žmogus. — Kas visas išlaidas apmoka. — Tikrai Amerika ne tik pasivyta, bet ir pralenkta.

1.

SSSR iškilusi inžinierių "istorija" visais požiūriais būdinga. Štai dar papildomos žinios apie jų darbus. Žinios, kurios netikėtai prasiveržė pro geležinės uždangos plyšius. Jų jau negalėjo nuslėpti komunistinė cenzūra. Tuo reikalu SSSR komunistų partijos centro komiteto ir ministrų tarybos nutarimas buvo viešai spaudoj ir per radiją paskelbtas. Matyti, reikalo esama "karšto". Atrodo, kad jis akylesnius SSSR gyventojus jau senokai kaitino ir tebekaitina. Buvo būtina imtis tokių žygių, kad atvėsintų, įsikarščiavusius nuramintų.

Štai ką mes sužinome iš tų nutarimų. SSSR architektoriai, statybų projektuotojai stengėsi visur iškišti parodomąją architektūros pusę. Čia su išlaidomis nesiskaityta. Statybos vidaus įrengimais, žmogui patogumais beveik nesirūpinta.

Neprivalėtų SSSR satrapijos centrai šituo labai stebėtis. Visas SSSR gyvenimas taip surėdytas, sukaltas, kad labiausiai susirūpinta parodomaja gyvenimo puse, o visa kita, tai tik kenčiamas, neišvengiamas priedelis.

Maskvoj buvo statomas metro. Statė vergai. Ir čia nebuvo suprojektuota galimai ilgesnį tą miesto požeminį kelią padaryt, bet puošnesnį, tokį puošnų, kokio kitur neturima ir nežinoma. Ir pastatė. Kas požeminė stotis, tai nauja architektūros puošmena didžioje prabangoje skestanti.

Maskvos svarbiausioj gatvėj Maksimo Gorkio pristatyta didžiulių namų, kiti jų net 7-nių aukštų. Rusams tai dyvai, stebuklas. Kas neišmanė, tie spėjo, kad Amerika tokių aukštų namų neturi. Namų išorėn sudėta visa, kas praeity rusų architektūroje buvo žinoma ir vartota. Savaip įspūdinga. O kai vidui trepais lipi aukštyn, jie girgžda. Keltuvai cypia, kaukia ir kitus garsus leidžia. Laiptai platutėliai, o gyvenamas plotas siaurutėlis. Kai apačioj durys iš lauko atidaromos, tai vėjas pakyla visuose butuose. Čia rašantis tuos namus matė ir viename tokių viduje buvojo. Visa tai buvo daroma, statoma komunistų partijos centro pavedimu, paties Stalino pritarimu. Norėta visam pasauliui pasirodyti štai kaip "darbininkų" tvarkoma valstybė meną yra pamėgusi ir tai galima to atsiekti tik sovietinio socializmo tvarką įvedus.

O dabar štai ir komunistų centras ir vyriausybė susigriebė. Susigriebė, kai milijonai Sovietijos šeimų viename bute jų gyvena sausakimšai, kai kaimuose lindi "zemlenkose" — rūsiuose. Bet ir tie, kurie gyvena tuose išoriniai puošniuose namuose ir tie nepatenkinti, nes centralinis šildymas nuolatos genda, vandentekis retai kada tvarkingai veikia. Šalta, nes nuolatos butuose vėjai vaikosi. Jokių kitų žmoniškų patogumų. Didžiuoju SSSR patogumu skaitosi bute turima būtina visiems neatidėliojamiems reikalams vieta. Ji visuomet dvokianti...

2.

SSSR komunistų partijos c. komitetas ir ministrų taryba statybos klausimu šiaip atvirai prisipažino:

"Žavėdamies išorine puse, daugelis architektų imasi daugiausia pastatų fasado puošimo, nedirba vidiniam gyvenamų namų ir butų planavimui bei įrengimui pagerinti, nepaiso būtino reikalo sudaryti patogumui gyventojams, ekonomikos ir normalaus pastatų eksplotavimo reikalavimų. Todėl pastaraisiais keleriais metais gyvenamųjų namų statybai pereikvota daug valstybinių lėšų, už kurias galima būtų pastatyti ne vieną milijoną kvadratinių metrų gyvenamojo p l o t o darbo žmonėms".

Ir todėl nenuostabu, jei tokių išoriniai puošnių namų statyba kaštavo vieno kvadratinio metro gyvenamo ploto 3,400 rublių, t. y. viršijo 2-3 kartus daugiau negu normalios statybos.

Štai Maskvos viešbučiui "Leningradskaja", kuris turi viso 354 kambarius, išleista tiek jo papuošimo lėšų, kad būtų galima buvę pastatyti vieno tūkstančio kambarių viešbutį. Ir dar kas įdomu, kad to viešbučio naudingas gyvenamas plotas sudaro vos 22% bendro statybos ploto.

Še tau sovietinė ekonomika! Už ją gryną pinigą savo darbu moka darbo žmonės.

SSSR architektų madoj buvo statyti ant aukštesnių namų bokštus. Bokštus išimtinai namo papuošimui. Leningrade, Stalino vardo prospekte prie vieno gyvenamo namo pastatyta 2 aukštų ilgio kolona. Čiuvizo ir Chaizo miestuose tokie papuošimui pastatyti 55 metrų ilgio bokštai, kurių kiekvienas kaštavo po tris milijonus rublių, o viso namo statyba su architektūriniu apvalinimu kaštavo 8,9 milijonus rublių. Tarybų Gruzijoje žemės ūkio ministerijos pastato papuošimui viso išleista 3,9 milijonai rublių arba 32% visų kitų statybos išlaidų! Tai bent namo grožis!

Charkovo miesto gyvenamų namų statybos vienas kvadratinis metras kaštavo 2000-3000 rub. Voroneže vieno namo puošmens bokštas kaštavo 2 milijonus rub. Bokštas pastatytas 70 metrų ilgio pats namas II aukštų.

Statant sanatorijas taip pat nepabota žmogaus patogumų, bet stengtasi galimai įvairiau papuošti namo išorinę pusę. Ir čia tam papuošimui išleista milijonai rublių, daug suvartota poliruoto granito, marmuro, metalo ir kitų brangių statybos medžiagų.

Būtų galima iš SSSR komunistų partijos centro komiteto ir ministrų tarybos nutarimo dar daug paminėti kur ir kaip beatodairiniai buvo leidžiamos lėšos pastatų papuošimui, bet užteks kas čia pasakyta.

Jei SSSR vyriausybė būtų žmonių kontroliuojama; jei SSSR būtų įprastine demokratijos prasme parlamentarinė valstybė; jei ten veiktų spaudos, žodžio susirinkimų laisvė įstatymais garantuota, tai tokių atsitikimų retai pasitaikintų. O dabar bet kurioj ūkinio gyvenimo srityj vis dar statomos bereikšmės, beprasmės piramidės. Visas gyvenimas SSSR taip sudėtas, kad ne žmogui statomas gyvenamas namas, bet žmogus turi prisitaikinti prie to pastatyto namo. Ne žmogui sovietinė sukurta ar kuriama tvarka, bet žmogus tai tvarkai. O kai taip tvarkomasi, žmogaus pragyvenimo kaštai augte auga, jisai skursta be pradinių gyvenimui reikalingų patogumų. Vyriausybė galus su galais negali suvesti, iš čia auga mokesčių našta, kasmetinės valstybės iždui paskolos ir tokiai tvarkai yra būtina vergija.

Komunistų įsitikinimu jau SSSR atsiekta socializmas ir dabar įgyvendinamas galutinėj ir pilnutinėj formoj komunizmas. Komunizmas su vergijos priedu; nežmonišku dirbančių išnaudojimu; kitų, be rusų, tautų retinimu! jų žemių kolonizavimu. O miestai išorei puošiasi, gėlynai auga, pastatai žėri, o už tos puošmenų pusės vargas vargą tvanoja.

Buvo "išmintingas", "doras", "mokytas" Argentinos diktatorius Peronas. O kai jį iš diktatoriaus kėdės išsodino, tai pasirodo, kad būta nedorėlio sukčiaus, apsukraus apgaviko. Jei SSSR gyvenimas panašiai būtų sukrėstas, kaip Argentinoj, tai tuomet nubluktų visos istorijos apie inžinierius ir kitus, o viešumon iškiltų visi nešvarūs, pasibaisėtinai žiaurūs darbai tų, su kuriais iki šiol šviesesnių asmenybių nevengiama sėstis už bendro stalo ir dėl taikos derėtis... *P. B.*

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

United Airlines gelbėjimo grupė išneša lavoną iš Longmont, Colo., sudužusio transportinio lėktuvo skeveldrų. 44 keliavusieji, kurių tarpe ir lėktuvo įgulos nariai, buvo užmušti.

Skrenda, važiuoja, plaukia

Svarbiausia ne žmonės, bet gyvuliai. Daugiau negu 11,500 įvairių gyvulių susirinks Chicagoj International Amphitheatre, kur penktadienį atidaroma 65-oji tarptautinė gyvulių paroda. Truks devynias dienas. Matysim raguočius, arklius, avis, kiaules. Antradienį iš Iowa atvyko traukinys su keturkojais keleiviais, kurių vertė $1,500,000.

Skaitykite "N-nas"

ANT ROSINANTO PRIEŠ LIBERALIZMĄ

Vytautas Kavolis
Harvard University

(Tęsinys)

Tačiau jeigu mes protą suprantame, kaip logikai palenktus protavimo veiksmus, tai galime labai ir labai suabejoti, ar St. Yla yra pateptasis kitiems neloginį gyvenimą primesti*).

Jeigu protas, kuris abejoja tuo, kuo St. Yla neabejoja, yra ne protas, tai kas gi yra protas? Regimai, abejojančio ne-proto priešingybė — "protas", kuriam ir į galvą neateina suabejoti, bet kuris priima visa, kas pasakyta, neklausdamas klausimų. Reiškia, protas yra tai, kas nekritiškai priima pasiūlytas mintis (kieno pasiūlytas? Bet kieno iš gatvės, ar tam tikrų atrinktų ir "gerų" autoritetų? Pastaruoju atveju St. Ylai proto funkcija būtų ta pati, ką ir komunizmui; ir atrodo, kad jis į ją yra linkęs).

Trumpai, St. Ylos pažiūros į žmogaus intelektinį gyvenimą gali būti šitaip suglaustos:

1. Kritiškumas (abejojimas) yra gyvuliškumas ir intelektualinis nesuinteresuotumas.

2. Protas yra tai, kas klauso, ką St. Yla sako, deda į širdį ir linkčioja galva — ir gal būt krutina uodegą.

Kiek išsamiau ta pati intelektualinė ideologija yra išdėstyta G. Orwellio *1984 metuose*.

* * *

Bičiulis Sabaliūnas nėra St. Ylos logikos *prize exhibit*. Šiam vaidmeniui paliekamas antikomunistinis prancūzas egzistencialistas Albert Camus. Yla cituoja Camus žodžius: "Mes (rašytojai, — V. K.) atmetam visa, kas pridengta *pačiais niekšingiausiais* proto elementais" (m. pbr.) ir tuoj pat išveda, jog, anot Camus, *liberalai* (nebe rašytojai!) *visą* protą atmeta, kaip žudiką. Čia St. Yla "liberalams" primeta tai, ką Camus sakė apie "rašytojus"; reiškia, kas yra teisinga apie A, tai be jokių tolimesnių svarstymų yra teisinga ir apie B. Antra, Camus kalbėjo apie tai, kas yra *pridengta* tam tikromis sugedusiomis proto *dalimis*, o St. Yla iš *protu pridengto dalyko* (aistros) padarė *protą*, ir iš *dalių* ("niekšingiausių elementų") — *visumą*. Reiškia, ne tiktai A = B, bet A dalis = A visumai. Nejaugi galima prileist, kad Kauno universiteto profesorius nežino, ką jis daro, plačiajai visuomenei skelbdamas *pars pro toto* ir vieno su kitu dalyku sutapatinimus? Ta pačia logika būtų galima skelbti, kad jei aš atmetu nešvariame popieriuje suvyniotą silkę, kadangi ji ir pati yra pašvinkusi (ir tai yra popierio nešvarumo priežastis), aš atmetu viso pasaulio popierių, ir nebeskaitysiu laikraščių!

Bet jeigu St .Yla yra pajėgus atskirti dalį nuo visumos, tuo atveju aš tvirtinu, kad šis būdingas įrodymo išvedimas (ir jis nėra vienintelis) yra pakankamas įrodyti, kad St. Yla publicistikoje kitų idėjas nesąžiningai prievartauja. Bet jei toks yra minties išvedimas, tai ko verta pati mintis?

* * *

Karūnuojančiu St. Ylos intelektualinių galių vienkartiškumo pavyzdžiu man tarnauja pasažas, kuriame kalbama apie voluntaristinę psichozę mūsų amžiuje. "Prieš protą yra sukilusios įvairios šiandien populiarios srovės: ne tik egzistencializmas (a propos: egzistencialistų save laiko ir buv. *Ateitininkų* Federacijos Tarybos pirmininkas prof. Ant. Maceina, — V. K.), bet irracionalizmas, illogizmas, vitalizmas, freudizmas... Kas gi buvo fašizmas ir nacizmas, jei ne vitalinės-voluntaristinės sistemos? *O komunizmas, ar labai paso proto?*" (m. pbr.).

Vadinasi, niekieno dar nesuabejotu St. Ylos liudymu komunizmas (kuris, kaip daug kas dar prisimena, yra pagrįstas dialektiniu materializmu) priklauso voluntaristinių ideologijų grupei! Voluntaristinės ideologijos esminė žymė yra tikėjimas, kad žmogus savo *valia* (vitalistinio voluntarizmo atveju — savo individualiu zoologiniu veržlumu) apsprendžia savo likimą; ir kad jo valia yra visos moralės pagrindas ir tikrovės formuotojas. Betgi komunistinis materializmas kaip tik ir skelbia, kad žmogus valios, nepriklausomos nuo ekonominio proceso, kuriame jis dalyvauja, *iš viso neturi*, ir todėl jo veiksmus apsprendžia ne kokia ten "valia", o tie ekonominiai procesai.

Štai ir turime dar vieną neprilygstamą Stasio Ylos loginių konstrukcijų pavyzdį:

1) Komunizmas skelbia, kad žmogų esmiškai apsprendžia ekonominiai procesai (filosofijos istorijos faktas).

2) Tačiau, anot St. Ylos, komunizmas, priklausydamas voluntaristinių ideologijų grupei, skelbia, kad žmogų esmiškai apsprendžia jo valia.

3) Ergo: ekonominiai procesai = žmogaus valia.

4) Žmogaus valia (pagal katalikų teologijos profesorių!) yra tam tikrame periode būdingas gamtinių žaliavų eksploatavimo būdas.

5) ! !

Komunizmas yra kraštutiniai anti-voluntaristinė ideologija. Jinai ne tik totaliai deterministinė, bet taip pat ir skelbia absoliutinę *protinio* pažinimo galią (kuri taip pat yra žymė, griežtai svetima voluntaristinei filosofijai). Protas komunistui net dar daugiau turi reikšmės, o jausminis pasaulis ir pasąmonė mažiau, negu St. Ylos atstovaujamai pasaulėžiūrai. Iš tiesų, katalikas filosofas galėtų atmesti komunizmą tiktai dėl jo perdėto *racionalizmo* (ir scientizmo), *materializmo* ir *determinizmo*, bet nieku gyvu ne dėl voluntarizmo, kurio pati krikščionybė turi kur kas daugiau, negu komunizmas. Atmesti ideologiją, kuri turi *mažiau* elemento X už krikščionybę dėl to, kad ji to elemento turinti *per daug*, reiškia, kad krikščionybė jau yra atmesta; ir kad Kristaus pasipriešinimas trims šėtono gundymams — kurie krikščionybės voluntariškumą būtų pašalinę — buvo apgailėtinas užsikrėtimas "liberaline ir gal būt net "egzistencialistine" dvasia, kurią laiku buvo pražiopsota iš Kristaus išvalyti!

Jei pats St. Yla paklaustų, kur veda loginės jo ligi galo neišgalvotų publicistinių minčių išvados — esu aš tikras, kad ir pats jis išsigąstų, nė nekalbant apie atsakingus bažnytinius autoritetus. (Šia proga: ligi šiol rimčiausias atsakymas St. Ylai, prie kurio aš nieko neturėčiau pridurti, buvo vysk. V. Brizgio straipsnis "Drauge" apie jaunimą ir ideologijas. Tvirtinama, kad straipsnį gal bus išprovokavęs vieno santariečio laiškas vyskupo sekretoriui, prašantis tarti rimtą žodį rūpimu klausimu). Ko, iš tiesų, vertas katalikų publicistas, kuris aistros įkarštyje meta mintis, vedančias prie konsekvencijų, šiurpių kiekvienam krikščioniui?

(PABAIGA)

*) Jeigu St. Yla sistematiškai ir pakartotinai kitų mintyse suranda tai, ko jose visiškai nėra, ir tą radinį intensyviai demonstruoja spaudoje ir per paskaitas, tai reikia manyti, jog jis tai daro arba sąmoningai arba nesąmoningai. Negalima prileisti, kad kunigas ir profesorius sąmoningai falsifikuotų kitų mintis, nes, kas taip prileistų, tuojau būtų pašalintas iš Lietuvių Bendruomenes. Bet jei nesančios minties įskaitymą į kitų pareiškimus S. Yla daro nesąmoningai, tai jau kur kas įdomiau. Nesąmoningas nesančios minties įskaitymas atitinka psichologijoj naudojamai projektyviai technikai (pvz. TAT), kurios tikslas yra duot žmogui neaiškų objektą (pvz. paveikslą), kurio interpretavime — būtent, savo jame įskaitytu turiniu — individas atskleidžia savo paties vidinį pasaulį. Kad neloginis galvojimas, kurį S. Y. primeta liberalams, yra nuostabiu būdu būdingas jam pačiam ,bus jau įsitikinęs kiekvienas. Iš to, psichologiškai galvojant, galima padaryt išvadą, kad tai, ką S. Yla primeta liberalams, yra elementas, kurį jis randa savy (bet negali savyje jo pernešti) ir kuris, dėl jo prieštaravimų kitiems S. Y. asmenybėj esantiems elementams ,turi būti "išnešta lauk" ir įprojektuotas į pirmą pasitaikiusį pašalinį objektą, kuris tada kaltinamas dėl to elemento egzistencijos ir jo blogybės. Tai ta pati technika, kuria Hitleris žydus padarė atpirkimo ožiu savo paties agresyvumui. Gal būt šis psichologinis aspektas ir yra priežastimi, kodėl daugelis rimtų liberalų intelektualų visai nesiryžo St. Ylai atsakyti.

Menas galingas ir stebuklingas

(Mintys apie lietuvių studentų meno parodą)

Lietuviškojo kultūrinio gyvenimo horizonte vėl sužibėjo šviesi ir graži žvaigždė: *kilnojamoji lietuvių studentų meno paroda.*

Parodoje dalyvauja visa eilė mūsų jaunųjų menininkų. Daugumoje joje matome čikagiškius — Meno Instituto studentus — k i t i, Clevelando, Hartfordo ir Detroito atstovai. Išstatyti kūriniai skirstosi tarp aliejinių tapybos darbų, litografijų, medžio raižinių.

Parodos įvertinimą manau duos mūsų vyresniosios kartos menininkai, pažvelgę kritiškomis, bet tikiuos atviromis, akimis į jaunųjų kūrybą. Tuo įdomiau, kad dauguma parodoje dalyvaujančiųjų gal artimiausi yra moderniojo meno srovėms.

Dažnai rašoma ir kalbama apie daugelio mūsų studentų susidomėjimą ir studijavimą vien vadinamųjų "praktiškųjų" mokslų (kaip inžinerija ar komercija), todėl tenka maloniai nustebt radus tokį skaitlingą būrį mūsų jaunųjų studentų, kurie gilinasi į tokį "nepraktišką" daiyką, kaip menas.

Dalis parodoje dalyvaujančiųjų vardų jau žinomi lietuvių visuomenei iš jų surengtų parodų ir paminėjimų spaudoje. Dalis yra dalyvavę Liet. Stud. Santaros suvažiavimų metu surengtose parodose. O dalis bus dar visai naujos pavardės, išeinančios į priekį pirmą kartą.

Matysim čia *Vytautą O. Virkau,* Chicagos Meno Instituto studentą, jau dalyvavusį visoj eilėj savo kūrinių parodų surengtų amerikiečiams bei šią vasarą Santaros surengtoje trijų studentų meno parodoje.

Rita Žukaitė, taip pat iš Chicagos Meno Instituto, matoma lietuvių tarpe pirmą kartą. Tačiau jos kūriniai Instituto studentų parodoj buvo ypač aukštai įvertinti.

Antanas Melnikas, šiuo metu dėstąs ir ruošiąs daktaratui Michigano un-te, studijavęs Italijoj ir Detroite, plačiai žinomas mūsų visuomenei. Jis buvo surengęs savo kūrinių parodą Italijoje bei dalyvavo eilėj parodų Amerikoj. Pirmoji stud. santariečių surengtoji meno paroda buvo kaip tik skirta vien jo kūrybai.

Clevelandietės *Nijolės Vedegytės-Palubinskienės* vardas taip pat mums pažįstamas. Ji buvo išstačiusi savo kūrinius keliose parodose ir yra laimėjusi eilę premijų.

Dalia Jukневičiūtė ir Anelė Pagalytė, studijuojančios Chicagos Meno Institute, pasirodė su savo kūriniais Instituto ruoštoj parodoj. Dalia Jukневičiūtė be to dalyvavo ir Santaros rengtoje parodoje.

Gražina Krasauskaitė, iš Hartfordo Meno Mokyklos, dalyvavus meno parodose Hartforde ir laimėjus gražių įvertinimų, prisistatė lietuvių visuomenei parodoj paskutinio santariečių suvažiavimo metu.

Nijolė Bartuškaitė, Danutė Sakalauskaitė ir J. Šapkus, berods, pirmą kartą prisistato lietuvių visuomenei Amerikoj. Įdomu bus pamatyti jų kūrinius.

Parodą numatoma pravežti per mūsų didesniuosius centrus. Ji jau turėjo savo iškilmingą debiutą Illinois universitete, Urbanoje lapkričio 6 d. Ten parodą aplankė nemažas skaičius studentų bei profesorių. Un-to dienraštis "The Daily Illini" plačiai parodą aprašė, o coll. Leonas Sabaliūnas, kaip parodos rengėjų atstovas, turėjo interview net per un-to televizijos stotį. Detroite paroda buvo surengta Wayne universiteto patalpose.

Artimu laiku paroda bus išstatyta Clevelande ir Chicagoj. Į rytinius pakraščius ji atvyks apie šių metų pabaigą ir pirmiausiai parodą pamatyti turės progos New Yorkas. Sausio mėn. numatoma parodą atidaryti Bostone ir Philadelphijoje. Yra taip pat gautas pasiūlymas parodą nuvežti ir į Toronto, Kanadą.

Tenka laukti, kad šis studentų pasirodymas susilauks tinkamo dėmesio mūsų visuomenėje. Pirmiausia, parodos aplankymu ir susipažinimu su išstatytais kūriniais, o toliau, net gal ir paveikslų nupirkimu. Tai būtų vienas iš ryškiausių paskatinimų mūsų jauniesiems kūrėjams. Jie pajustų, kad visuomenė jų darbą įvertina. Ir kas žino, gal kurio paveikslai bus verti daug, daug kartų daugiau po kiek laiko. Paveikslų kainos įvairuoja nuo 15 iki 200 dolerių (nors dauguma kainų yra apie 20 dol.). Dalis paveikslų, beje, yra neparduodami.

Galime pasidžiaugti, kad mūsų visuomenės atstovai jau yra ryškiai parėmę šias studentijos kultūrines pastangas. Rengėjai, norėdami sudaryti artimesnį ryšį su mūsų visuomene, yra pakvietę visą eilę lietuvių institucijų atstovų, kultūrininkų bei politikų įeiti į parodos Garbės Komitetus. Su tikru pasididžiavimu turime pasakyti, jog, vos su pora nereikšmingų išimčių, visi pakviestieji neatsisakė įeit į Garbės Komitetą. Tai yra dar maloniau, žinant, jog šie žmonės atstovauja įvairias politines pažiūras. Tačiau, kai jie buvo pakviesti, visi maloniai sutiko įeiti į vieną vienetą ir tuo ryškiausiai parodė, jog lietuviškame kultūriniame gyvenime dar galima bendrai dirbti.

Teko patirti, jog savo sutikimus yra jau davę Lietuvos Ministeris Washingtone Povilas Žadeikis; Lietuvių Studentų Santaros Garbės Nariai Alena Devenienė ir Juozas Bachunas; Amerikos Lietuvių Bendruomenės Valdybos pirmininkas Stasys Barzdukas; dail. Adomas Varnas; prelatas Jonas Balkūnas; Juozas Audėnas; Lietuvių Valstiečių Liaudininkų Sąjungos pirmininkas; Bronys Raila, Amerikos Lietuvių Rezistencinės Santarvės pirmininkas; Jurgis Valaitis, Sambūrio "Šviesa" pirmininkas ir Pranas Joga, Lietuvių Studentų Sąjungos JAV pirmininkas.

New Yorke į Garbės Komitetą įeina Gen. Konsulas Jonas Budrys, Vincė Jonuškaitė, Aleksandra Merkelienė, Juozas Ginkus, Vytautas K. Jonynas, kun. Norbertas Pakalnis, Algis Ratas, Jonas Šlepetys, Juozas Tysliava.

Bostono Komitetą sudaro: dr. Marija Alseikaitė-Gimbutienė, inž. Vytautas Izbickas, dr. Brunonas Kalvaitis, Juozas Kapočius ir Petras Viščinis.

Clevelando komiteto nariai yra Aldona Augustinavičienė, Dr. Adolfas Damušis, Jonas Daugėla, Balys Gaidžiūnas, Alfonsas Mikulskis, Dr. Algirdas Nasvytis, prof. Pranas Skardžius, Pijus Žiūrys.

Chicagoje iki šiol savo sutikimus yra davę Dr. Milda Budrienė, Dr. Pijus Grigaitis, Dan Kuraitis, Dr. A. Mačiuikienė, L. Vanagaitienė ir Dr. Jonas Valaitis.

Parodos organizatoriai yra gyvybingoji *Lietuvių Studentų Santara.* Tai organizacija, kuri savo darbų eilėje jau įrašo *trečią studentų meno parodą.* Pirmoji įvyko 1954 m. Tabor Farmoje dalyvaujant coll. Antanui Melnikui, antroji — Dalės Jukневičiūtės, Gražinos Krasauskaitės ir Vytauto O. Virkau įvyko šįmet laike santariečių suvažiavimo.

Šios trys parodos parodo, jog tereikia tik truputį energijos bei ryžto ir didelios, gal atrodančios neįveikiamos, idėjos tampa kūnu. Ši paroda jau suorganizuota ir jau vyksta be didelės reklamos ir plataus skelbimo prieš įvykdymą. Čia ryškiai buvo įgyvendinta Santaros pirmininko Leono Sabaliūno mintis, išreikšta duotame interview "Studentų Dienose", jog "nebūtų prasminga šiame pasikalbėjime pateikti konkrečius Santaros ateities veiklos planus... Apie darbus geriau yra pranešt jiems esant jau nuveiktiems". Taip ir įvyko su šios meno parodos surengimu. Ji jau vyksta.

Parodos rengėjai, nors ir būdami studentai, pradėjo parodą pasiryžę visas išlaidas (kurių visgi susidarys nemažai už transportaciją, patalpas, katalogą ir t.t.) padengti patys. Nebuvo prašyta paramos iš visuomenės, bet štai gerbiamas p. Ministeris P. Žadeikis atsiunčia pirmas stambią $25 auką parodos išlaidų padengimui. Tai gražus žestas, parodos rengėjų sutiktas su nuoširdžiu dėkingumu bei priimtas kaip paskatinimas ir toliau dirbti lietuvių kultūros labui.

Jaunųjų menininkų parodos surengimas yra svarbus įvykis, tad tikime, jog lietuviškoji visuomenė tikrai giliai juo susidomės. Tai sustiprins menininkų norą kurti ir pasilikti prie savo tautos bei Lietuvių Studentų Santaros ryžtą būti gyvu ir kūrybingu vienetu lietuvių bendruomenėje.

Raimundas Mieželis

PATIKSLINIMAS

Naujienų lapkričio 14 d., trečioj špaltoje kalbama apie Shenandoah miesto lietuvį adv. S. Tabarą. S. Tabaras nebuvo adv., — jis buvo viešbučio savininkas.

Naujienų lapkričio 17 d. penktoj špaltoj kalbama apie "Darbininkų Viltį". Ten pasakyta, kad ją leido V. S. Sliažas ir Stagaras. Turėtų būti leido V. S. Šliakis, o Stagaras buvo Šliakio slapyvardis.

Naujienų lapkričio 18 d. penktoj špaltoj sakoma, kad "Pirmyn" leido J. M. Janulevičius ir Co. Vietoj Janulevičius turėtų būti J. M. Jasulevičius. Toj pačioj penktoj špaltoj toliau skaitome, kad 1913 m. bal. 7 d. vėl susibūrė keletas draugų. Minimos ir draugų pavardės. Bet vietoj Supar turėtų būti Shuppas.

Visgi įdomu pasiskaityti senesnių laikų prisiminimai. Rašykite kiek galima daugiau jų. Ačiū. **J. Jasulevičius**

Detroit, Mich.

BALF'o ŽINIOS

Nemažai tautiečių, norinčių atvykti į Ameriką, dar reikalingi darbo ir buto garantijų.

Detroitiečiai, kurie sutiktų garantijas sudaryti, prašomi kreiptis į Balfo 76 sk. pirm. E. Paurazienę (UN 2-3298) arba sekr. V. Staškevičių (TE 4-0223), kurie padės užpildyti reikiamas blankas. **Valdyba**

—o—

PATIKSLINIMAS

"Naujienų" 255 numeryje tilpusioje padėkoje viešosios rinkliavos talkininkams nebuvo išvardintas savaitraštis "Keleivis", taip pat padėjęs rinkliavą populiarinti.

Be to, aukotojų sąraše praleisti K. ir P. Varis, aukoję 10 dol.

Už šiuos netikslumus atsiprašome. **Balfo 76 sk. Valdyba**

—Girkšt-pakšt ant lentos Kibur-vibur ant tvoros.—Kas? Atsakymas "Mįslių knygoje". Kaina $1.00. Naujienose.

Kenosha, Wis.

Wisconsino Liet. Šaulių Klubas rengia Kariuomenės šventės minėjimą, kuris įvyks šeštadienį, lapkričio mėn. 26 d., 6 val. vak., šv. Petro parapijos salėje.

Kalbės Chicagos "Ramovės" skyriaus pirmininkas pulkininkas P. Dirkys.

Bus rodomas spalvotas filmas apie svarbesnius lietuviškojo gyvenimo įvykius, kur, be abejo, ne vienas iš dalyvių galės save pamatyti ekrane. Filmo gamintojas p. Balys Brazdžionis pažadėjo minėjimo dalyvius nufilmuoti, įistorindamas pirmojo šaulių vieneto Wisconsine pasirodymą visuomenės gyvenime.

Po programos bus užsigavėta prie geros muzikos.

Veiks turtingas baras ir bufetas. **Rengėjai**

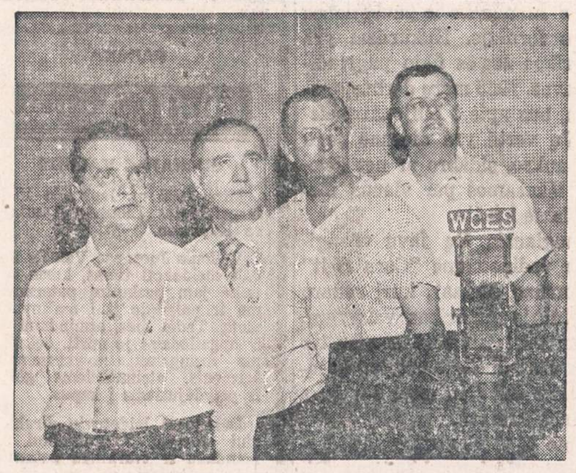

Paveiksle matomi lietuviškos Dainos Kavalieriai šį vakarą dainuos Povilo Šaltimiero radijo valandoje. Pradžia lygiai 8:00 val. vakaro. Stotis WGES, 1390 kilocycles.

KALĖDŲ DOVANOMS

DRABUŽIŲ, BALTINIŲ, PATALYNĖS, RANKŠLUOSČIŲ

PIGIAU KAIP KITUR LIETUVIŠKOJE KRAUTUVĖJE

Joseph's Dry Goods Store

3218 So. Halsted Street

DIDELIS PASIRINKIMAS VYRAMS, MOTERIMS IR VAIKAMS: marškinių, kojinių, nosinių, darbo kelnių; suknelių, skarelių, baltinių; antklodžių, paklodžių, užvalkalų ir kitko.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSN.

SAVINGS INSURED UP TO $10,000

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

pataria:

1. Nepraleiskit visų uždirbtų pinigų. Taupykit nors dalį.
2. Pinigams padėti nereikia važinėti. Juos galite pasiųsti paštu. Mes apmokėsime pašto išlaidas.
3. Planingas taupymas visados moka gerus dividendus.

2202 W. CERMAK ROAD
Virginia 7-7747
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres

Chartered and Supervised by the U. S. Government

ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9-tos ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9-tos val. ryto iki 1 valandos po pietų. Trečiadieniais visai neatidaroma.

Roosevelt Furniture Miegamo Rakandų Išpardavimas

11 gabalų tiktai už $169

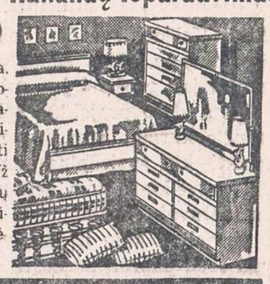

Į šį setą įeina lova, dreseris, komoda, springsai, matrasas su vidujinėm spiruoklėm, 3 vanity stiliaus lempos, 2 miegamos pagalvės ir kilimas. Didelis pasirinkimas ir kitokių baldų. Galima užeiti vakarais. Parduodame išmokėjimams. Už 6 mėnesių išmokėjimus neimame jokių nuošimčių. Prieš perkant baldus, užsukite į šią lietuvišką krautuvę, apžiūrėkite baldus ir patirkite kainas.

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711

Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje

KVIEČIA VISUS Į BENDRĄ LIETUVYBĖS DARBĄ

PRIKLAUSYTI Susivienijime Lietuvių Amerikoje, tai susijungti su savo broliais ir sesėmis bendram lietuvybės išlaikymo darbui ir kovai už gražią Lietuvos ateitį.

LIETUVYBĖS SLA VAJUS, prasidėjęs Vasario 16-tą, suteikia įstojimo į SLA lengvatas visiems naujai įstojantiems. Pasinaudokite šia proga.

APDRAUDA Susivienijime Lietuvių Amerikoje yra parankiausia, pigiausia ir tikriausia — sujungta su fraternalėmis naudomis. SLA apdrauda pagelbės Jums ir jūsų šeimai nelaimėje.

SLA VEIKLA ir jo tikslai bei praeityje nuveikti darbai ir pasiekti nuopelnai aprašyti atskiruose leidiniuose, kuriuos gausit tuojau nemokamai, jei parašysit SLA Sekretoriui:

DR. M. J. VINIKAS
307 W. 30th Street, New York 1, N. Y.

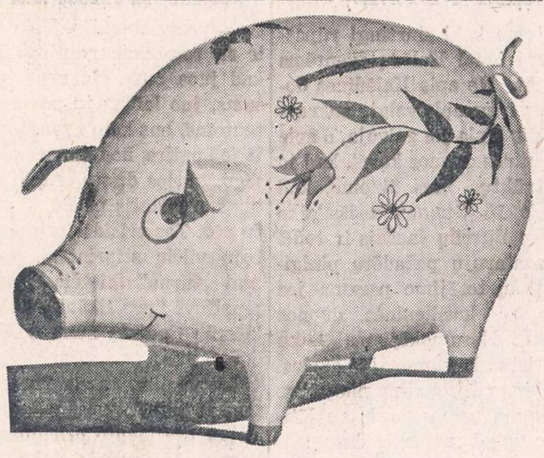

How to teach your child to save regularly*

School years are probably the most important years in your child's life. Besides learning the ABC's of education, he is forming habits that will determine the kind of adult he will grow up to be.

Is your child learning the important lesson of thrift and the values of a regular savings program?

Hundreds of thousands of young Americans are learning the responsibilities of good citizenship . . . how to save regularly . . . even helping to finance their own future college educations . . . through the Treasury's School Savings Program.

By the regular purchase of Savings Stamps in their schools, children are investing in U. S. Savings Bonds on the installment plan. Each student has his own album for United States Savings Stamps in 10¢ and 25¢ denominations. By budgeting his allowance or earning extra spending money, each child buys his own Savings Stamps. Then when he has filled his stamp album, he exchanges it for a U. S. Savings Bond, Series E, maturity value, $25—one of the safest, best paying investments any of us can make.

Is your child's school participating in this important savings program? Why not speak to your principal, school superintendent or P.T.A. group about it today? You can obtain complete information on the School Savings Program from your state Savings Bond office, or the Education Section, U. S. Savings Bonds Division, Washington 25, D. C.

Encourage your child to buy Savings Stamps regularly. Start the U. S. School Savings Program in your town today! Everyone will be glad you did.

*U. S. Savings Stamps point the way you want your child to grow!

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

Naujienos — 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

NORTH WEST MOTERŲ KLUBAS

lapkričio 26 d., šeštadienį, 7:00 P. M. rengia

V A K A R Ą

3600 W. North Ave. salėje

Bus daug gražių dovanų, skanių užkandų ir gėrimų. Žaidimams pasibaigus, bus vaišės. Gera muzika šokiams. Kviečiame visus, senus ir jaunus, vedusius, našlius ir viengungius. Bus proga susipažinti su naujais draugais. Užtikrinu, kad atsilankę nesigailėsite.

Pirmą kartą Chicagoje įvyksta įdomus

LINKSMAVAKARIS

PROGRAMOJE: Populiarios choro dainos
Diriguoja VL. BALTRUŠAITIS — Prie fortepiono AL. KUČIŪNAS
Oktetas, kupletai. Vadovauja ALF. GEČAS — Jumoristiniai pasakojimai.
Šokiams groja BALIO PAKŠTO orkestras.

Linksmavakaris įvyksta **LAPKRIČIO 26 D.,** SOKOLŲ SALĖJE, 2339 So. Kedzie Ave.

Pradžia 8:00 VAL. VAK. punktualiai. **Veiks gardžiai ponių paruoštas bufetas.**

Studentams ir moksleiviams ĮĖJIMAS PAPIGINTAS. Visus kviečia

CHICAGOS LIETUVIŲ VYRŲ CHORAS

VASARIO 16 GIMNAZIJOS REIKALU

Ligi Kalėdų švenčių beliko vienas mėnuo. Šios šalies gyventojai jau ruošiasi jas sutikti. Vieni daro projektus kokią dovanėlę kuriam šeimos nariui nupirkti, kiti susirūpinę siuntinėliu pasveikinti savo artimuosius Lietuvoje. Šeimininkės suka saugalvą, kaip iškilmingiau pagal seną paprotį paruošti Kūčių stalą iš dvylikos valgių. Kūčių vakarą susės visi šeimos nariai prie valgių apkrauto Kūčių stalo ir keisis linkėjimais.

Koki rūpesčiai yra Vasario 16 Gimnazijoje Kalėdų švenčių belaukiant? Jie mums rašo:

"Rašydamas gimnazijos namų išpirkimo reikalu minėjau 15000 DM skolą, o dabar turiu paminėti daug skaudesnę gimnazijos skolą už maistą, kurą ir kitus būtino vartojimo dalykus. Šitokių skolų turime per 30,000 DM. Tai trumpalaikės skolos, kurias reikia sumokėti per trumpą laiką, o pajamos iš Rėmėjų Būrelių per paskutinius kelis mėnesius siekia vos 50% pažadėtų įnašų: 28 būreliai yra atsilikę įnašais metais ir daugiau; 35 būreliai — pusmečiu ir 74 būreliai atsilikę bent keliais mėnesiais. Rėmėjų Būrelių nedamokėjimai gimnazijai įnašų šiuo metu siekia $15,320.00".

Matome kokį skirtingi rūpesčiai yra tenai Kalėdų šventėms artėjant. Ne apie Kalėdines dovanėles ir ne apie valgių apkrautą Kūčių stalą jie galvoja, o apie kasdieninės duonos kąsnį, kad jo nepritrūktų. Mes žinome, kad Vasario 16 Gimnazija išsilaiko Rėmėjų Būrelių įnašais ir todėl nuo pastarųjų pažadėtų piniginių įnašų tesėjimo pareina jos turėjimas kasdieninės duonos kąsnio. Nesumokėjimas laiku įnašų įstumia gimnaziją į skolas, sukelia neviltį, gadina nuotaikas mokomojo personalo ir auklėtinių ir trugdo normalų darbą.

Didžiosios Talkos talkininkai lietuvybei išlaikyti tremtyje, susibūrę į Rėmėjų Būrelius, per trejus metus savo įnašais išlaikė Vasario 16 Gimna-iją. Mes tikime, kad jie ir toliau ją išlaikys. Kyla klausimas, ką Rėmėjų Būreliai turėtų padaryti Kalėdų švenčių proga. Jie turi sumokėti gimnazijai šalpos įnašus už visą pereitą laiką ir ligi š. m. gruodžio mėnesio 31 dienos. Tai bus geriausia Kalėdinė dovana Vasario 16 Gimnazijai.

Rėmėjų Būrelių Komitetas Čikagoje maloniai prašo visus Rėmėjų Būrelių vadovus prieš Kalėdų šventes surinkti ir išsiųsti Vasario 16 Gimnazijai šalpos įnašus už visą pereitą laiką ir ligi š. m. gruodžio mėnesio 31 dienos, kad ramia sąžine galėtume sėsti prie Kūčių stalo. Argi Didžiosios Talkos talkininkas galės nuotaikingai jaustis prie Kūčių stalo nebūdamas atlikęs savo pažadų ir žinodamas, kad dėl to globotinis neturės ko pavalgyti ir negalės jausti švenčių nuotaikos. Visi Remėjų Būrelių nariai prašomi nedelsiant sumokėti būrelių vadovam įnašus už suminėtą laiką, nelaukiant kol jis paprašys, ir tuo palengvinti jo darbą.

Rėmėjų Būrelių Komitetas
Čikagoje

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANEŠIMAI

N. W. L. Moterų Klubas kviečia visus dalyvauti ruošiamame parengime, kuris įvyks šeštadienį, lapkričio 26 dieną, 7:30 val. vakare, 3600 W. North Ave. —B. Chizauski.

Piauna šaką ant kurios patys tupi

Mus jau pasiekusios žinios, kad Rusijon grįžę tariami "žurnalistai" pradeda rašyti apie savo kelionę po Jungtines Amerikos Valstybes. Su dideliu ūpu paminėdami vietas, kur jiems šypsojosi Amerikos santvarkos išdavikai (tokiais tenka laikyti visus, kurie "cackojosi" su žmonėmis, taip neseniai skelbusiais "Neapkęsk Amerikos" šūkį), tie "žurnalistai" neiškentė nepridurę, kad Clevelande ir Los Angeles juos buvo užpuolę "chuliganai". O į Chicagą, negavę State Departamento apsaugos, jie ir nuvažiuoti bijoję (o kad atvyktų jie čia enkavedistų pulko lydimi; juk kolchozuose vadinami "rabkorai" ir gyvena tik NKVD saugojami).

Sakoma, ką Dievas nori bausti — protą sumaišo. Taip įvyko ir su tais ekskursantais. Žinia, kad juos buvo čia užpuolę, rusams, juo labiau jų pavergtoms tautoms, bus kaip gyvas vanduo. Iš jos patirs, kad Amerikoje yra jėgų, kurios drįsta ir gali sovietams priešintis plačiu ir stipriu frontu. Tas prisidės prie pavergtųjų vilčių stiprinimo. Sovietiniai žurnalistai čia smarkiai prasišovė "pro šikšnelę", iš savo kišenių tą žinią numetę į spaudos skiltis.

Savo laiku, kada "Izvestija" parašė, kad Baltuosiuose Rūmuose per prezidento priėmimą kartu su diplomatais dalyvavo ir "mirusios sielos", buvo furoru visuose Rusijos satelituose ir pavergtuosiuose. Tada "Izvestijos" porintojas "mirusiomis sielomis" pavadino jo nuomone nebesančių valstybių atstovus (Lietuvos pasiuntinį Žadeikį). Tos "mirusios sielos" pasidarė net perdaug gyvos pavergtųjų žmonių pasikalbėjimuose ir iš tos naujienos padarytos išvados. Iš pavergtųjų kraštų tas "Izvestija" numeris turėjo būti skubiai išimtas.

Taip dabar yra su tais Clevelando ir Los Angeles "chuliganais". Tai bus plati tema kalboms. Draugai "žurnalistai" čia tikrai sulaužė partijos liniją, išduodami savo misijos atbulą pusę — buvo jie čia ir piketuojami ir nekenčiami. Gal netrukus jau skaitysime, kad kuris nors iš tų "draugų", kaip tai buvo su architektais, turės nulipti nuo aukšto sosto už nebudrumą ir paslapčių išplepėjimą.

O kodės jie buvo priversti tai išplepėti? Ar neprivertė tai padaryti Voice of America, kuriame lietuviškas programas ALT rūpesčiu turi ir lietuviai? Vienu žodžiu, tai geras vanduo ant lietuvių malūno. **B. B. b.**

Žodis apie kukurūzus

Pirmą kartą išsikėlęs į Naująjį Pasaulį Kristupas Kolumbas rado kukurūzų laukus. Jo parvežti Europon kukūruzai plito labai lėtai. Tik kada ispanų ir portugalų tyrinėtojai supažindino su kukurūzais Afrikos ir Tolimųjų Rytų gyventojus, aplinkiniu keliu šis javas dar kartą grįžo Europon ir įgavo žymiai didesnį populiarumą.

Kartu su kukurūzų sėklomis Kolumbas Ispanijon parvežė ir indėnišką kukurūzų pavadinimą "maiz". Angliškasis žodis "corn" tikrumoje reiškia betkokį javą ar grūdą. Pačioje Anglijoje "kornais" įprasta vadinti kviečius, o Skotijoj ir Airijoj —avižas. Tik Naujoji Zelandija, Kanada ir Amerika kukurūzus vadina "kornais". Lietuviškasis šio javo pavadinimas pasisavintas ir rusiško "kukuruza", nes tikriausiai ir pats augalas į mūsų kraštą iš Rusijos atkeliavo.

Apie 90% JAV auginamų kukurūzų suvalgo žmonės, nors dažniausiai netiesioginiai: jautienos, kiaulienos ir paukštienos mėsos formoje. Kukurūzai yra Amerikos žemės ūkio pagrindinis javas. 1955 metų derlius, manoma, bus apie 3 bilijonai bušelių. Jų vertė yra didesnė negu viso aukso, sidabro ar net geležies, iškasamos per vienus metus šiame krašte.

Daugiausia šių javų užauginama vadinamame "Corn Belt" (kukurūzų diržas), kurį sudaro 12 vidurio Amerikos valstybių. Paskutiniaisiais metais vien tik Iowa užaugino 540,000,000 bušelių, taigi daugiau negu bet koks užsienio kraštas.

Apie 45% visų užaugintų kukurūzų sušeriama kiaulėms. Didelė dalis suvartojama įvairiems pramonės reikalams. Iš kukurūzų pagamintas krakmolas vartojamas valgių paruošime, skalbime ir popieriaus pramonėje. Kukurūzų cukrus įeina į daugelio saldainių bei saldžiųjų "sodų" sudėti.

Žmonių tiesioginiai suvalgomi kukurūzai yra daugybės įvairiausių rūšių. Vieni jų sumalami į miltus. Iš jų gaminama kukurūzų duona. Iš kitų gaminami kukurūzų dripsniai (corn flakes) arba "pop corn". Daug kukurūzų sunaudoja taipgi alaus ir stipriųjų alkoholinių gėralų pramonės.

Dalis kukurūzų varpų sunaudojama riebalinio skysčio, įeinančio į nailono ir kitų sintetinių medžiagų sudėtį gamyboje, kita dalis insuliacinių statybos medžiagų pramonėje. Apie 750 tonų kukurūzų varpų kasmet perdirbama į pypkes. Tačiau visa tai tesudaro tik penkioliktąją dalį visų kukurūzų varpų. 14 milijonų tonų kukurūzų varpų kasmet laukia, kad kas nors atrastų jiems tinkamą ir naudingą paskirtį. **A.**

Pirmas toks veikalas mūsų literatūroje!

"Petras Širvokas Juozo Švaisto rankose pasirodo kaip nepaprastų nuotykių didvyris, kuriame susipina tikrovė ir pasaka. Tai vienas iš tų personažų, kuriems skirta atlikti visokų nuotykių ir stebuklingų žygių, kaip kokiam baronui Miunchauzenui. Šiuo atžvilgiu Juozo Švaisto pastanga yra nauja lietuvių literatūroje. Ji įsidėmėtina ir kitu atžvilgiu: ligi šiol neturėjome tokio stambaus ištiso grožinės prozos veikalo, nuausto iš mūsų pasakų".

Taip rašo kultūros žurnalo "Aidai" kritikas. Šią nepaprastai įdomią knygą dar galima įsigyti už tiktai $2.00 Naujienose, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Paskubėkite!

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI JIE ŽINO, KAD "NAUJIENOS" PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS

Įsteigtas Kultūros Fondas

Lapkričio 19 d., dalyvaujant LB pirm. St. Barzdukui ir čikagiškiams LB Tarybos nariams, taip pat gražiam būreliui bendruomenės veikėjų ir kultūrininkų, įvyko Kultūros Fondo Tarybos steigiamasis susirinkimas. Jį atidarė LB Chicagos Apygardos pirm. J. Bajerčius, dalyvavo apie 20 KF Tarybos narių. K. Fondo steigimą sveikino vysk. V. Brizgys, LB pirm. St. Barzdukas, Australijos K. Fondo steigėjas ir ilgametis pirm. V. Žemkalnis ir visa eilė kultūrinių organizacijų.

Susirinkime Kultūros Fondui paaukojo prel. Ig. Albavičius $100.00, Lietuvių Bendruomenės Valdyba $100.00, arch. J. Mulokas $100.00, Čiurlionio ansamblis $20.00 ir įteikta pasižadėjimai po $25.00 J. Kreivėno, A. Gintnerio, J. Pautieniaus ir J. Rimašausko. Susirinkimo prezidiumą sudarė pirm. Adomas Varnas, B. Juodelis, V. Radžius ir V. Valiukas. Išklausytas B. Babrausko referatas "Kultūros Fondo tikslai ir uždaviniai", kuriame pabrėžtas reikalas centralizuoti aukų rinkimą kultūriniams tikslam, iškelta K. Fondo santykiai su kitomis kultūrinėmis organizacijomis, nusakyta eilė KF uždavinių. KF Tarybos nariai gyvai dalyvavo diskusijose, po to susirinkimo priimtas rezoliucijų komisijos pasiūlytasis KF atsišaukimas į lietuvius, kuris bus netrukus paskelbtas spaudoje.

Kultūros Fondo Valdybon išrinkti šie nariai, kurie patys pasiskirstė pareigomis: pirm. Juozas Kreivėnas, vicepirm. Benys Babrauskas, sekr. Stasys Tamulaitis, ižd. Jonas Mulokas ir valdybos narys Dr. Vitas Manelis. Kultūros Fondo visais reikalais rašoma pirm. J. Kreivėno adresu: 1602 So. 48 Court, Cicero, Ill., tel. TOwnhall 3-1987. **Kor.**

Skaitykite "N-nas"

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis.
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

URBA Gėlės Mylintiems Vestuvėms Banketams Laidotuvėms Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 W. 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

LIŪDESIO VALANDOJE ŠAUKITE
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
3 ATSKIROS VĖSINAMOS KOPLYČIOS
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiem kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų.

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILLINOIS
TELEFONAI:
GRovehill 6-2345-6 • TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: YArds 7-1741—1742 ir LAfayette 3-9851
★
4330-34 So. California Avenue
Telefonas: LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES, 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

ALFRED VANCE
177 WOODSIDE RD., Riverside, Ill. Tel.: OL 2-5245

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1646 W. 46th STREET Phone: YArds 7-0781

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

PADĖKA

JUOZAPAS VALUŽIS

Mirė 1955 m. lapkričio 15 d. ir palaidotas Lietuvių Tautinėse Kapinėse.

Velionis Juozapas Valužis negali atsidėkoti tiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir palydėjo jį į amžinybės vietą. Todėl mes, atmindami jį ir apgailėdami jo mirtį, dėkojame draugams, atvykusiems į šermenis, atsiuntusiems gėlių ir palydėjusiems į kapus.

Dėkojame laidotuvių direktoriui Jurgiui F. Rudminui už mandagų ir tvarkingą patarnavimą. Dėkojame sol. p. Giedraitienei už giedojimą koplyčioje. Dėkojame Chicagos Lietuvių Draugijos karstanešiams, nunešusiems jį į amžinojo poilsio vietą, ir visiems laidotuvėse dalyvavusiems giminėms, draugams bei pažįstamiems. O Tau, mūsų mylimasis, sakome: — Ramiai ilsėkis šaltojoj žemelėj.

Nuliūdę lieka:

Žmona, Dukterys, Sūnūs, Žentai, Marti ir kiti Giminės.

ADOMAS K. MARKAUSKAS,

gyv. 3142 West 42 Place, Chicago, Illinois.

Mirė 1955 m. lapkričio 23 d., 1:00 val. po pietų, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Panevėžio apskr. ir mieste.

Amerikoj išgyveno 40 metų.

Paliko nuliūdę: žmona Viktorija ,pagal tėvus Bačiūnas; sūnus Stanislovas; 3 pusseserės: Grasilda Zalatoris, Elizabeth Misevičienė, Grasilda Gedvilienė; pusbrolis Antanas Nakrošius ir jų šeimos; Kanadoj liko pusbrolis Stanley Mačekūnas ir jo šeima; Detroite, Mich., Klemensas Mačekūnas ir daug kitų giminių ,draugų bei pažįstamų.

Priklausė prie Chicagos Liet. Suvalkiečių Draugijos, Žemaičių Kultūros Klubo ir prie Kęstučio Pašalpos Klubo.

Kūnas pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioje, 4330 S. California Ave.

Šeštadienį, lapkričio 26 dieną,1:30 val. po pietų bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a.a Adomas K. Markauskas giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Žmona, Sūnus ir Giminės

Laidotuvių Direktorius John F. Eudeikis, tel. LA 3-0440.

8 Metų Mirties Sukaktis

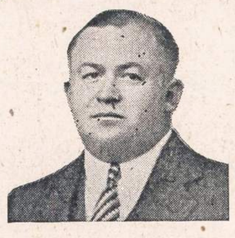

STANLEY WELIČKA

Gyv. 6547 So. Washtenaw Ave.

Mirė 1947 m. lapkričio mėn. 25 dieną, sulaukęs 51 metų amžiaus. Gimė Lietuvoje, Zarasų apskr., Dukšto valsč., Kaniukų kaime.

Palaidotas Lietuvių Tautinėse Kapinėse lapkričio 29 d., 1947 m.

Paliko nuliūdę: žmona Sophie, duktė Bernice, žentas George Jonikas; posūnis Stanley Karpis, marti Evelyn; pusbrolis Frank Warneckis ir kiti giminės bei draugai. Lietuvoje liko liūdintis brolis, seserys ir kiti giminės.

Mūsų brangus Vyre ir Tėve, mes Tavęs niekuomet neužmiršime. Pas mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nueisime. Tebūna Tau lengva ši žemelė.

Nuliūdę lieka:

Žmona Sophie, Duktė Bernice, Žentas George Jonikas, Posūnis Stanley, Marti Evelyn, Giminės bei Draugai.

25 Metų Mirties Sukaktis

URŠULĖ ABARAVICZ

gyvenusi 4600 So. Fairfield Ave.

Mirė 1930 metų lapkričio mėn. 25 dieną, sulaukusi 27 metų amž.

Gimė Lietuvoje, Verdikiemių kaime, Dukštos parapijoje, Zarasų apskrityje.

Palaidota Šv. Kazimiero kapinėse.

Paliko nuliūdę: vyras Nikodemas, sūnus Leonardas ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Mūsų brangiausiai žmonai ir mamytei pagerbti bus laikomos 3-jos Šv. Mišios Nekalto Prasidėjimo Panelės Švenčiausios bažnyčioje, esančioje Brighton Parke (44th ir Fairfield Ave.) 1955 metų lapkričio 26 dieną, 7, 7:30 ir 8:00 valandą ryto. Kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus atsilankyti į pamaldas ir pasimelsti už velionės sielą.

Mes Tavęs, Mūsų Brangiausioji, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nueisime. Tebūna Tau lengva ši žemelė.

Nuliūdę lieka:

VYRAS IR SŪNUS.

Sutvarkykite Laiku Savo Automobilį.
COMPLETE AUTO SERVICE
4542-44 SO. WESTERN AVENUE Tel.: CLiffside 4-0079

Sav. Stasys Dapkus, prityręs mechanikas turįs moderniausius įrengimus, gerai ir nebrangiai pataiso karoseriją ir nudažo taip pat sureguliuoja motorą, kad tau pigiau naudotų benziną ir alyvą. Jis šioje srity dirba nuo 1936 m., taip kad jo darbu būsite patenkinti. Namų tel.: WA 5-7580.

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!
TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE.
Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.
BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.
4071 Archer Ave. Tel.: LAfayette 3-8248
(į vakarus nuo California Avenue)
CHARLES ZEKAS, Secretary
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryte iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

TRUMPAI

★

— **Chicagos Lietuvių Vyrų choras** kviečia visą lietuviškai nusiteikusią Chicagos visuomenę atsilankyti šį vakarą į jų rengiamą šaunų linksmavakarį Sokolų salėje, kurio pradžia 8 val. vakare. Programoje girdėsime vyrų choro populiarias dainas pirmą kartą Chicagoje girdimas, oktetą, kvartetą, kupletus ir kitas įvairenyes. Chorui diriguoja **muz. Vl. Baltrušaitis,** fortepionu palydi **muz. Al. Kučiūnas,** oktetui ir kitai programai vadovauja **Alf. Gečas,** o visą vakaro programą veda **K. Slavinskas.** Šokiams groja **Balio Pakšto** orkestras pritariant dainininkams. Vyrų choras lietuvių yra mėgiamas ir jis reikalingas visų mūsų paramos, nes dirba kultūrinį darbą, už kurį niekas jiems neatlygina, todėl ir šis linksmavakaris yra rengiamas tam, kad choras galėtų toliau tęsti savo gražią veiklą. Reikia tikėtis, kad tie, kuriems choras yra nemokamai dainavęs daugel kartų Chicagoje, šį kartą ras galimybių atsilankyti į jų linksmavakarį, jei norės, kad ir toliau choras dainuotų. Paremkime visi juos savo gausiu atsilankymu šį vakarą Sokolų salėje.

Besimokančiam jaunimui įėjimas žymiai papigintas.

— **Balfo 3-čias skyrius Bridgeporte,** skelbia rūbų vajaus savaitę, nuo lapkričio 28 dienos iki gruodžio 3 dienos. Rūbai bus priiminėjami kasdien Šv. Jurgio parapijos salėje nuo 6 iki 8 val. vakaro ir šeštadienį nuo 10 iki 4 val. p. p. Bridgeporto kolonijos lietuvius prašome patikrinti savo rūbų atsargas ir visuomet kas nors atsiras, ką galima paaukoti. O daug nelaimingų brolių Vokietijoje laukia.

Balfo 3-čio sk. Valdyba

Staigi nelaimė, greita ir pagalba. Lapkričio 22 d. apie 8 v. v. staiga išgirdome dejavimus prie lango, išeinančio į balkoną. Atidarę duris, pamatėme dantų gydytojos E. Repšienės ketturiolikametį sūnų Rymantą, kuris vos pajėgė pasakyti, kad susilaužė ranką. Išėję į Halstedą ieškoti "taksiuko", pamatėme kelis, tur būt, kaimynystėje gyvenančius, berniukus, iš kurių du tučtuojau pasisiūlė nuvežti nukentėjusį su savo mašina pas dr. Adomavičių. Gaila, kad nežinome tuo tarpu tų geryjų berniukų vardų. Jie nuvežė Rymantą ne tik pas daktarą, bet ir vėliau į Cook County ligoninę. Rentgeno nuotrauka parodė abiejų kairės rankos kaulų tarp alkūnės ir riešo lūžimą.

Nelaimė įvyko nė vienam iš tėvų nesant namie, nes dr. Repšienė buvo savo kabinete, o Repšys — vakariniuose kursuose. Berniukas norėjo sugauti išlėkusius iš narvelio paukštelius ir krito, lipdamas ant stalo.

Kaimynas

—**Žagariečių Klubas** rengia linksmą šokių vakarą su pamarginimais, šeštadienį lapkričio 26 dieną, Vengeliausko svetainėje, 4500 So. Talman Ave. Pradžia 7:00 val. vakaro. Kvietimas nemokamas. Šokiams gros Ben. Pavio orkestras. Kviečiame visus atsilankyti ir linksmai vakarą praleisti.

Komisija ir Valdyba

Atvykdamas iš Toronto aplankyti savo sūnaus, kuris lanko aukštesniąją liuteronų kunigams ruošti mokyklą, Milwaukėje, kunigas Leonas Kosticenas svečiuosis Chicagoje, kur jis šį sekmadienį, lapkričio 27 dieną, Ziono Evangelikų Liuteronų lietuvių parapijos bažnyčioje laikys pamaldas. Kunigas yra pirmosios ir didžiausios lietuvių liuteronų parapijos kūrėjas Toronte. Pernai jis pastatė $100,000 vertės naują bažnyčią, o šiemet naują kleboniją, įdėdamas asmeniškai daug organizacinio darbo. Jis aptarnauja, šalia Malonės va-do Ev. Liut. pirmosios lietuvių parapijos, dar kitus 3 lietuvių liuteronų parapijinius vienetus Ontario provincijoje.

— **Pereitą šeštadienį Ziono Evangelikų-Liuteronų** lietuvių parapijos bažnyčioje buvo sutuokti Alfonsas Kairelis ir Hedwiga Zanderytė, Jaunosios namuose buvo suruoštos vaišės, kuriose dalyvavo gausus svečių būrys.

— **Antanas Stankus išsirašė dienraštį Naujienas.** Jis buvo nutraukęs prenumeratą ir pirkosi, kur pasitaikydavo. Bet sako, labai nepatogu, ir prašo Naujienas siųsti tiesiog į namus. Ponai Stankai yra malonūs ir vaišingi žmonės. Daug darbuojasi klubuose, ypatingai Marquette Parko organizacijoj.

— **Marquetto Parko Namų Savininkų organizacijos** du nariai serga: Domininkas Bredelis namuose, gydytojo priežiūroj; kasos globėjas Kazimieras Brazaitis ligoninėj. Užuojauta draugams, kurie negalės dalyvauti savo parengimuose lapkričio 27 d.

— **Al. G. Kumskis pastytas kandidatu** iš lietuvių pusės į Sanitarinio Districto postą. Cook apskr. Lietuvių Demokratų Sąjunga per mėnesinį susirinkimą, penktadienį, lapkričio 18 d., Al. G. Kumskį, Tautinio Lietuvių Demokratų Komiteto pirmininką, išstatė kandidatu į Sanitarijos Districto patikėtinius.

— **Balfo Chicagos Apskrities** susirinkimas įvyks šiandien, lapkričio 25 d., 8 val. vak., Hollywood Inn patalpose, 2421 W. 43 Street. Susirinkime bus svarstomas darbo ir buto garantijų palikusiems sudarymo klausimas. Balfo Chicagos Apskrities Valdyba prašo skyrių valdybas, narius ir visus Balfo bičiulius šiame svarbiame susirinkime dalyvauti.

— **Alb. Dzirvonas** Balfo reikalų vedėjas Chicagoje, 2421 W. 45th St., nemokamai sudaro darbo ir buto garantijas likusiems Europoje darbo dienomis (pirmadieniais — penktadieniais) vakarais nuo 6 val., šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 5 val. p. p. ir sekmadieniais — susitarus. Smulkesnių informacijų prašome teirautis tel. YArds 7-2322.

— **Balio Pakšto orkestras,** kuris yra pirmaujantis šokių vienetas lietuvių tarpe Chicagoje, gros naujas melodijas Chicagos Lietuvių Vyrų choro linksmavakario metu šį šeštadienį 8 val. v. Sokolų salėje. Visi orkestrantai įsigijo uniformą ir gražiai atrodo scenoje. Lietuviai mėgsta šį orkestrą ir gausiai lankosi ten, kur jis groja. Šokių metu dainuos ir B. Pakšto vadovaujamas kvartetas, kurį visiems verta išgirsti.

— **Jaunimo Teatro** pastatytasis T. Guthkės vaidinimas "Kepėjo sūnus" bus pakartotas Ciceroje, Lithuanian Liberty salėje, 49th Ct. ir 14th St., š. m. gruodžio 11 d. (sekmadienį), 3 val. v. Kviečiama lietuviškai galvojanti visuomenė atvesti savo vaikus ir jaunimą į šį įdomų ir gražų vaidinimą.

— **Simo Velbasio** baleto studijos mokiniai duos gražią programą 1956 m. sausio 7 d. Lietuvių Auditorijoje, Aukštesniosios Lituanistikos Mokyklos Tėvų Komiteto ruošiamame vakare — koncerte.

— **Raimondas Guzevičius** su savo žmona išvyksta į Miami, Fla, visai žiemai. Pavasarį grįš į Delavan Lake, Wis., kur neseniai baigė statyti namą. Prieš porą metų Guzevičiai turėjo gerai įrengtus turistų namukus (tourist cabins) 30—41 plentų sankryžoj.

Tremtyje laukiama pakeitimų

Dr. L. Stelmokas, (24b) Rendsburg, Wrangel Kaserne B-56, Germany, vienam chicagiečiui rašo:

Prieš keletą dienų praleidome Vėlines. Kodėl iš naujo užsimenu apie mirusių minėjimo šventę? Tam yra gero pagrindo. Mes juk nuolatai gyvename tos šventės nuotaika. Viena dėl to, kad daugelis iš tremtinių yra ligoti, besveikačiai, be ateities. Daugelis vieną koją jau yra įkėlę graban. Metai, kiti ir tremtinių beliks saujelė. Greit ir paskutiniai dings. Bus ir laimingesnių, nes kai kuriems pavyks išemigruoti ir naujame pasaulyje įsikurti. Kitas dalykas. Laukiame mūsų stovyklinio gyvenimo pertvarkymo. Tas mūsų pertvarkymas rišasi su Vokietijos kariuomenės atkurimu.

Dabar vėl prie kapinių lankymo dienos. Ta proga mūsų stovyklos lietuviai lankė miesto kapuose gulinčius tautiečius. Ant kiekvieno kapo degė po keliaš žvakutes. Tikintieji pasimeldė. Taip dėjosi be abejonės visose stovyklose, nes kapų puošimu rūpinosi ir kitus ragino rūpintis Apylinkių Bendruomenės. Nors ne visiems tai padaryti lengva, bet iš anksto buvo rūpinamasi sutaupyti markučių kapų puošimo dienai. Visi kapai nuolat gerai prižiūrimi, aptvarkomi, žalumynais apsodinami. Tas pat ir su tais kapais, kuriuose ilsisi artimieji tų, kurie yra išemigravę, bet nėra nutraukę ryšių su tremtyje likusiais tautiečiais. Svetur gyvenantieji per čia likusius tautiečius aprūpina savo artimųjų kapus. O Apylinkių Bendruomenės Valdybos rūpinasi, kad visų be religijos ir pažiūrų skirtumo kapai būtų apžiūrimi. Tas neatliekama ten, kur yra buvę lietuvių, o dabar jų ten nėra. Buvo reikalas nuo pat tremties pradžios registruoti ne vien gyvuosius, o ir mirusius. Reikėjo rūpintis ne vien gyvaisiais, o ir mirusiųjų kapais. Kieno tai buvo pareiga tą padaryti? Balfas rūpinosi, kad gyvųjų "dūšia" nuo kūno per greit nesiskirtų. Dar mažiau tas galvoje buvo politiniams veiksniams. Be tautos reikalų jiems rūpi pasiginčyti, pašukauti. Bet tiek to. Vakar gautas PLB Vokietijos Krašto Valdybos raštas, kuriame pranešama, kad pradėdama visų lietuvių kapų registracija ir žadama rūpintis jų priežiūra. Bendruomenė parodys solidarumą tarp gyvųjų ir mirusiųjų. Tas gal paveiks politinius veiksnius laikytis vienybės veikiant tautos reikaluose.

Dešimta Lietuvių Diena

Mokslo ir Pramonės Muziejuje

Laikas — šeštadienis, lapkričio 26, nuo 9 ryto iki 9:30 vakaro.

Parodėlė — Vilniaus krašto liaudies dirbiniai ir Vilniaus verbos — ruošia Chicagos Akademikės Skautės.

Demonstracija — Vilniaus verbų gaminimas — Marija Tumienė ir Akademikės Skautės, nuo 12 val. iki 7:30 vakare.

Programos — 2, 3:30 ir 5 val. popiet — Maria Aukšt. Mokyklos muzikos skyrius, vadovaujant seseriai M. Bernardai. 7 ir 8:30 val. vakare — "Lietuviškos Kalėdos Chicagoje — Ateities Šokėjai ir Alice Stephens Ansamblio trio: Rūta Lukaševičiūtė, Aldona Lankutytė ir Asta Maurukaitė.

Lietuviška vakarienė — Muziejaus restorane, nuo 5 iki 8 val. vakaro; šeimininkės — pp. Kazimiera Jakubkienė ir Emilija Milerienė.

Lietuviška eglutė ir 19 kitų tautų eglutės tą dieną ir kiekvieną dieną iki Naujų Metų. Lietuvių eglutę puoš Maria Aukšt. Mokyklos meno skyrius, vadovaujant ses. M. Gratia.

Programoms biletai gaunami nemokamai, parašant ar patelefonuojant muziejui iš anksto, nurodant kuriai programai ir kiek biletų pageidaujama. Kreipiantis į muziejų laišku, patartina įdėti biletų persiuntimui užadresuotą voką su pašto ženklu.

Adresas: Museum of Science and Industry, Jackson Park, Chicago 37, Illinois. Telefonas: Museum 4-1414.

— Kas miręs, o negimęs? — Atsakymas MĮSLIŲ KNYGOJE. Knygą gausite Naujienose tik metu!

Help Fight TB

Buy Christmas Seals

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET LAfayette 3-1083
B. R. Pietkiewicz, prez.; E. R. Pietkiewicz, sekr. ir advokatas
Mokame aukštus dividendus. Kešiuojame čekius. Parduodame ir išperkame valstybės bonus. Taupytojams patarnavimai veltui.
ATIDARYKITE SĄSKAITĄ ŠIANDIEN. — APDRAUSTA IKI $10,000.
Darbo valandos: pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 8 val. vakaro; antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 5; trečiadienį uždaryta, o šeštadienį nuo 9 val. iki vidudienio.

MOVING APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS MOVING
IS TOLI IR ARTI
Mayji dideli trokai - Mayjausi kraustymo įrankiai
Ilgų metų patyrimas - Pigus ir sąžiningas patarnavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 St. Chicago 36, Ill. Tel. WAlbrook 5-9209

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Nariai
kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki $10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS
CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS
DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

BUICK'AS
LIETUVIŠKAS
AUTOMOBILIS

Nuo 1924 iki 1955

AUKŠTAS DIVIDENDAS UŽ TAUPOMUS PINIGUS -- PILNAI APDRAUSTAS IR PELNINGAS SAUGUMAS -- PATARNAVIMAI VELTUI VISIEMS MŪSŲ NARIAMS

Štai kodėl apsimoka taupomus pinigus padėti į CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION: 1. Pas mus visi indėliai yra apdrausti iki $10,000.00. 2. Pas mus taupomi pinigai buvo ir yra išmokami pagal pareikalavimą. 3. Per 31 metus CHICAGO SAVINGS visada 100% išmokėjo taupytojams indėlius ir visada mokėjo aukštesnį dividendą, negu daugumą kitų finansinių įstaigų. 4. Pas mus taupytojai gali iškeisti čekius, apmokėti geso, elektros, telefono sąskaitas, Real Estate ir Income Tax mokesčius ir visas kitas bilas mūsų Special Money Order čekiais. Mes nieko neskaitome už šiuos patarnavimus. 5. Parduodame ir keičiame valstybės bonus. 6. Teisingomis sąlygomis duodame paskolas ant perkamų namų.

Pas mus yra šie taupymo skyriai: optional, investmentų, vakacijų, Christmas Club ir Bonus Savings.
Kviečiame visus taupyti šioje pačioje progresyviškiausioje lietuvių taupymo bendrovėje.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
6234 South Western Avenue JOHN PAKEL, Prezidentas GRovehill 6-7575

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 val. po pietų.

Dr. Juzė ir Dr. Kęstutis AGLINSKAI
GYDYTOJA-JAS IR CHIRURGĖ-GAS
2300 WEST 51st STREET
VALANDOS:
Pirm., antrad. 10-12, 2-4 ir 6-9 popiet. Ketvirtad., penktad. 2-4 ir 6-9 popiet. Šeštadieniais 10-2 val. popiet.
Tel. Ofiso: PRospect 6-1795
Rezid.: GRovehill 6-5603

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: kasdien nuo 10 ligi 12 val. iš ryto ir nuo 7 ligi 9 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 10 ligi 1 val. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telef.: PRospect 8-3229
Rezid. telef.: WAlbrook 5-5076

Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 tiktai antradieniais ir penktadienias. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadieni nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadieni tiktai susitarus.

Ofiso telef.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet. Trečiadienį pagal sutartį.

Rezid. tel.: STewart 3-4511
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30 - 8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais nuo 1 iki 4 popiet.

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: RE 7-6867
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 po pietų ir 6—8 vakare, šeštadieniais 2—7 p. p., išskyrus sekm.

Telef. ofiso ir rezid.: WAlbrook 5-3388
DR. S. GEŠTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2624 West 71st Street
(Kampas 71st ir Talman Ave.)
Priėmimo valandos: Kasdien nuo 7 iki 9 vak. Sekmadieniais tiktai susitarus.

Rezid. telef.: INterocean 8-8732
Ofiso telef.: INterocean 8-7654
DR. K. GUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Chirurgija ir moterų ligos
10756 SO. MICHIGAN AVE.
Val.: Kasdien 9-12 val. ryto, 1-4 val. p. p. ir 6-8 val. vak., išskyrus trečiad. Šeštad. 10-3. Kitu laiku — susitarus.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso telefonas: PRospect 6-3838
Rezid. telefonas: REpublic 7-9199

Grovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Tel.: ofiso GR 6-4322, rez. HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tiktai susitarus: nuo 1 iki 3 val. po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakaro, išskyrus trečiadienius. Šeštadieniais nuo 1 iki 3 val. po pietų.
MANOR MEDICAL ARTS BUILDING
6400 SO. KEDZIE AVE.

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Ave., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro. Šeštadieniais 12—4 val.
Butas: 1526 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Dr. N. Kriauceliunaitė
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialistė Moterų Ligų ir Akušerijos
Val.: 11-2 ir 7-9 vak., šeštad. 1-4 p. p.
Kitu laiku pagal susitarimą.
Adresas: 2750 W. 71st ST.
(Kampas 71st ir California)
Tel.: Ofiso ir rezidencijos RE 7-4146

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12—2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad. 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus.

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DAnube 6-1125
Valandos: 1—4 ir 6—8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

Dr. Julia Monstavičius
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Moterų ir vaikų ligos
10748 SO. MICHIGAN AVE.
Tel.: PU 5-6766—Rez. tel.: EN 4-4979
Darbo valandos: nuo 6 iki 9 val. po pietų kasdien, išskyrus trečiadienius. Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val. po pietų.

Telef.: Ofiso GRovehill 6-5399
Rezidencijos: PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
2423 WEST 63rd STREET
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8.
Šeštadienį 2-4 val. po pietų.
Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

Dr. Juozas PAUKŠTYS
DANTŲ GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(įėjimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 p. p. 7-9 p. m. Šeštadieniais 10-12.
Trečiadieniais uždaryta.
Telef.: LA 3-4949 — namų CE 3-7786

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8.
Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso telefonas: YArds 7-4787
Namų telef.: PRospect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, šaukite MIdway 3-0001

Telef. ofiso: CLiffside 4-2896
Rezidencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampas 47th ir Hermitage)
Priėmimo val.: 2-4 ir 6-9 val. po pietų.
Šešt. 2-6 val. popiet, išskyrus sekmad.

Telefonai ofiso: CLiffside 4-0253
Rezidencijos: GRovehill 6-8876
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4645 S. ASHLAND AVE. (kamb. 211)
Pirm., antr., ketv. ir penktad. 6:30—8:30 val. vak. Šeštad 2—4 val. popiet.

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos.
Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St.
(antras namas nuo Western Ave.)
Tel.: PRospect 8-1223 arba WE 6-5577
Ofiso val.: pirmad. 8-10 val. vakaro, antrad., trečiad. ir penkt. 6-9 val. vak. ir šeštad. 2-4 val. po pietų.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
CHIRURGINĖS LIGOS
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vakare.

DR. J. VAITAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 SO. 49th COURT, CICERO
Kasdien 10-12 ryto ir 5-8 val. vak.
Šeštadieniais 10-2.
Ofiso ir buto telef.: OLympic 2-1381

Tel.: ofiso VI 2-1581; rez. VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val.
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sekmadieniais uždaryta.

Tel. ofiso ir rez.: PRospect 6-9400
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 SO. KEDZIE AVENUE
Val.: kasdien nuo 1—3 popiet ir nuo 6—8 val. vakaro; šeštad. 1—4 popiet, trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6400 SO. KEDZIE AVE.
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak., trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas: HEmlock 4-7899
Namų telef.: HIlltop 5-2557

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois
Tel.: PRospect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

Dr. Ant. Rudokas, O. D.
Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Telefonas: YArds 7-7381
Priima: Vakarais nuo 6 iki 9 val. Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų. Treč. ir sekmad. pagal susitarimą.
4455 SO. CALIFORNIA AVE., Chicago

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Trečiad. nuo 10-12; penktadienį 10-2. Šeštadieniais 10—2 val. po pietų.

Dr. Kazimieras MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis be operacijos. Įdeda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus.
Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro. Tikrinu klausą ir pagelbėju neprigirdintiems.

— Mažieji lietuviukai tremtyje nori mokytis. Padėk jiems savo auka!

Banditų karalienė

Vėl nervų dirginimas. Vėl Chicagos dienraščių puslapiuose kasdien mirgės rėkiančios antraštės, kaip ir dabar: Banditų karalienė policijos rankose! Paroda atidaryta! Nukentėjusieji šaukiami pamatyti Mrs. Margaret (Queen Maggie) O'Connor!

Tiesa, visoj šitoj kriminalistikoj daug romantikos. Gyvas patrauklus kriminalinis romanas. 30 metų moteris, čikagietė, aktyviai pasireiškia gaujos priešaky. Eina vienas po kito apiplėšimai ir net žmogžudystės. O ji vis nesugaunama. Dveji metai trunka kriminaliniai jos nuotykiai. Pagaliau imasi šio darbo — sugauti tą paukštę — du prityrę detektyvai: Charles Fitzgerald ir Herbert Wilk. Nuo rugpiūčio mėnesio atsidėję seka.

Galų gale, bet finalas tylus, ramus. Be šūvio, be jokio pasipriešinimo. Tik didelis nusistebėjimas iš jos pusės: "Kaip jūs mane atpažinot?" Ji buvo suimta belipanti iš taksi, lapkričio 22 naktį, Fullerton ir Halsted gt. Tiesa, gerokai pasikeitusi: numetusi 20 svarų nuo savo kūno, juodai nusidažiusi plaukus, gerokai pagražinusi nosytę pas chirurgą. Bet likosi ant jos veido tai, kas nebeištrinama — dvi apgamos, iš jų ir pažino policija.

Nuo didžiojo apiplėšimo rugpiūčio 18 d., kada buvo išnešta iš brangenybių krautuvės $100,000 vertės prekių, ji buvo dingusi iš Chicagos. Aiškinosi policijoj, kad važinėjo visur — Las Vegas, Galvestoną, Miami, Iowa ir kitur. Svarbioji jų gaujos slėptuvė esanti Chicagoj, 700 blokas N. Wells. Dabar jokių blogų tikslų neturėjusi, atvykusi tik aplankyti savo dukteris. Ji turi tris mergytes: Voncile Tomasello, 11 m., nuo pirmojo vyro, Maureen, 7 m., ir Roberta O'Connor, 5 m., nuo antrojo vyro. Mergytės globojamos jos sesers. Antrasis jos vyras Robertas sėdi pataisos namuose, nubaustas nuo 5 iki 15 m. už vogimą ginklų iš Cook apskrities. Vienas iš kompanjonų, Charles Gaughan, 37 m., irgi nubaustas nuo 5 iki 12 metų kalėjimo. Ieškomi dar du. Policija tikisi greitai sugauti ir anuos. Tada bus visas buketas,

Garfield Parko Klubas

Garfield Parko Lietuvių Vyrų ir Moterų Pašalpos Klubo susirinkimas įvyko lapkričio 13 d. F. Stanionis atidarė susirinkimą. Iš pranešimų paaiškėjo, kad R. Jokubonį ištiko nelaimė: automobilio užgautas nuvežtas į ligoninę ir yra kritiškoj būklėj. Mrs. Willimaitienė serga, buvo išvežta į ligoninę, dabar vėl namuose.

Mitingas buvo trumpas, nes visi skubėjo į Naujienų parengimą.

Kitas Garfield Parko Klubo mitingas įvyks gruodžio 11 d. Liosybės svetainėj. **Vera**

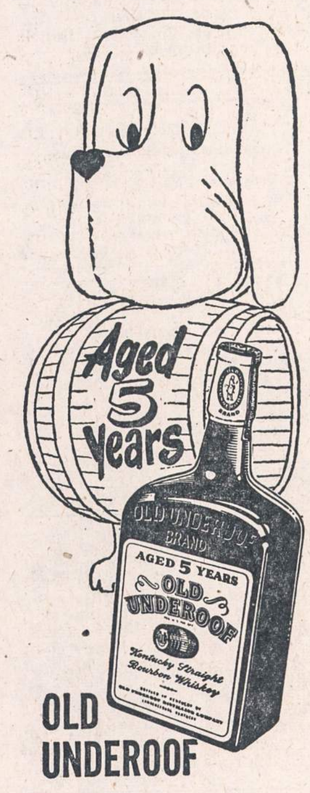

OLD UNDEROOF

Kentucky Tikroji Bourbon Degtinė—86 laipsnių—taipgi gaunama in Bond Buteliuota Old Underoof Distilling Company Lawrenceburg, Kentucky Išskiriamai parupinama Old Rose Distributing Company

Kalėdinė dovana – sutartis, garantija

Atsilyginkime geru už gerą

BALF'o Chicagos Apskrities Valdyba, prie progos, turi kreiptis į lietuviškąją visuomenę šalpos reikalais. Turime pasakyti, kad mūsų kreipimasis į geraširdžią ir duosnią Chicagos lietuviškąją visuomenę nė kartą nebuvo apviltas ir šia proga tariame nuoširdžią padėką.

Šį mėnesį Chicagoje visuose BALF'o skyriuose vyko ar dar tebevyksta drabužių, avalynės ir lietuviškų knygų rinkliava. Visi žmonės atjautė šį gražų šalpos reikalą ir gausiai aukoja. Šalia visų šitų rūpesčių liko tik vienas nebaigtas darbas, tai sutarčių — garantijų sudarymas dar tebesantiems lietuviams Europoje.

Apskrities Valdyba, skelbdama sutarčių sudarymo vajų, kreipiasi į jus, lietuviai, su šiuo šūkiu: **"Padarykime sutartį kitam, nes ir mums padarė sutartį kiti".** Senosios kartos lietuviai, išgirdę apie kelias dešimtis tūkstančių pabėgėlių lietuvių nuo bolševikų persekiojimo, tuojau pradėjo rūpintis sutarčių sudarymu ir įkurdinimu Amerikoje. Jų dėka daugiau kaip 25 tūkstančiai naujų ateivių džiaugiasi laisve, gerai įsikūrė ir daugumas jau yra Amerikos piliečiai. Europoj dar turime kelis tūkstančius lietuvių, kurie dar neturėjo progos įsikurdinti. Dabartinis imigracijos bilius duoda gal paskutinę progą darbo ir buto sutartimis atvykti į Ameriką. Dabar BALF, kaip imigracinė organizacija, daro sutartis, gauna iš valdžios paskolą apmokėti kelionę per vandenis ir sauskeliais. Pirmieji gavę sutartis per BALF'ą jau atvyksta į Chicagą. Kan. Končius jau nuo pavasario tvarko Europoje imigracijos reikalus ir ten liks iki išvažiuos paskutinis lietuvis. Tat darykime sutartis. Jų reikalinga tik 270. Pasirinkimas labai įvairus. Vienam asmeniui sutarčių reikia 126, 2 — 41, 3— 47, 5 — 19, 6 — 9, 7 — 1, 4 — 39, 8 — 3, 9 — 1, 11 — 1. Pasirinkime pavienius asmenis ar šeimas įvairaus dydžio ir neatsižvelgdami nei į giminystę, nei į pažintį (jeigu tokių neturime) ir darykime sutartis — garantijas.

Sutarties darytojas turi būti Amerikos pilietis, o nepilietis gali lengvai surasti pilietį, kuris padės sutartį padaryti. Pažinčių juk jau turime! Sutartimis įsipareigojame nedaug. Sutartys sudaromos BALF'o įstaigoje: 2421 W. 45 St., Albinas Dzirvonas, tel. YArds 7-2322. Kreiptis į jį šeštą valandą vakaro.

Supraskime, kad laikas sutartims daryti yra trumpas, o reikalas labai svarbus. Sutartį mums padarė — padarykime ir kitam, kad nebeliktų nė vieno brolio ar sesės Europoje.

Kun. Stasys Šantaras,
Chicagos BALF Apskrities
Valdybos Pirmininaks

Jonas ir Sofija Kairiai

pereitą vasarą atliko ilgą kelionę po vakarines valstybes. Be daugelio kitų įdomių vietovių, jie pamatė Mesa Verde Pietinėje Coloradoje, kur dabar archeologai daro kasinėjimus ir tyrinėja senovės indėnų gyvenimo būdą. J. Kairys padarė daug spalvotų prožektorinių nuotraukų. Kairiai pasiliko vieni Chicagoje, kai sūnūs išsikėlė gyventi į Californiją. Pastaruoju laiku ir vyresnysis sūnus inžinierius Algirdas su šeima išvyko į Los Angeles, kur turi valdžios tarnybą. Tačiau geri vaikai myli savo tėvus ir dažnai aplanko. Algimantas su šeima tėvus pasitiko kelionėje ir palydėjo į Chicagą.

LALIO ŽODYNAS

yra standartinis Amerikos lietuvių žodynas. Geresnio anglų-lietuvių kalbų žodyno nėra. Nenumatoma, kad naujas žodynas greitu laiku būtų spausdinamas Todėl siūlome dabar įsigyti šį stipriai įrištą 1256 puslapių angliškai-lietuvišką ir lietuviškai anglišką žodyną Kaina—$14.00 Žodynas Jums bus išsiųstas, jei pasiųsite $14.00 čekį ar Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street
Chicago 8, Illinois

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

WALK TO WORK!

Save over $104.00 a year carfare. Well established neighborhood firm, located two blocks south of Naujienos building has attractive position for

TYPIST-EDIPHONE OPERATOR

Small office. Permanent. $240.00 per month salary.

THERMOID CO.
2018 S. HALSTED STREET SEeley 8-1660

WORK NEAR HOME. SAVE TIME.
SAVE $104 A YEAR CARFARE

SECRETARIAL & CLERICAL HELP

Enjoy unusual security and opportunity with

EKCO - ALCOA CONTAINERS, INC.

Brand New Offices in Wheeling, Illinois.
Interesting, no monotony. Must take some dictation.
Salaries best plus many liberal company benefits.
Very pleasant surroundings including ar-conditioned offices.

Apply: Temporary Personnel Office:

WHEELING STATE BANK BUILDING
Dundee Road, Wheeling, Ilinois

Office Hours 9:00 A. M. to 5:00 P. M.

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

REIKALINGA SEKRETORĖ
mokanti anglų kalbą raštu ir žodžiu ir lietuviškai.

INTERSTATE INSURANCE CO.
5900 So. Ashland Ave.
WAlbrook 5-5671

REIKALINGA moteris namų ruošos darbams ir prižiūrėti ligonį. Gyventi vietoje. FUlton 5-7973.

Work Near Home. Save Time. Save $104.0 a year carfare.
We need
TYPIST
5 day week — Permanent
Excellent Working Conditions
Employee benefits incl. Insurance etc.
Cafeteria on Place
Lafayette 3-7820.

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

REIKALINGI TRUMPALAIKIUI DARBUI VYRAI, MOTERYS, BERNIUKAI atsakyti telefoną nuo 12 iki 4:30 p. p.
SCHWARTZ BROTHERS
CHRISTMAS TREE
2301 So. Canal St. VI 2-1110
Care of Grand Trunk Railroad

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

— WORK CLOSE —
— TO HOME —

WE NEED

- MOLDERS (FOUNDRY)
- CORE MAKERS (FOUNDRY)
- PATTERN REPAIR MEN
- PLANT ELECTRICIAN
- STEAM FITTERS
- LATHE OPERATORS
- RADIAL DRILL OPERATORS
- MILLING MACHINE OPERATOR

40 HOUR WEEK
LIBERAL COMPANY BENEFITS
PAID VACATIONS AND HOLIDAYS

INTERNATIONAL HARVESTER CO.
(McCORMICK WORKS)

2600 S. WESTERN AVENUE

Employment Office Open Daily
8:00 A. M. to 4:30 P. M. Monday thru Friday
OPEN SATURDAY 8:00 TO 4:30 P. M.

HIGH SCHOOL GRADUATES
SALES CAREERS

Are you looking for interesting jobs with secure futures.

Here is your opportunity to travel all over the United States with an Al Magazine Company having offices in 24 States.

Guaranteed salary — hospitalization

Good working conditions.

Write telling all about yourself to:

Naujienos, Box 4675, 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

NEW MAINTENANCE DIVISION OF
THE RAIL TRAILER CO.
WANTS
★ TRAILER MECHANICS
★ BODY MEN and
★ CARPENTERS
For Exclusive Trailer Works
DAYS — STEADY WORK

APPLY

THE RAIL TRAILER CO.
530 WEST 59th STREET

MAN
RECEIVING
CLERK

5 day week
8:15 a. m. to 5 p. m.
Permanent position
Good pay
Must be able to read and write English

Apply
836 S. MICHIGAN

WORK NEAR HOME. SAVE TIME.
SAVE HOURS TRAVELLING.
Well established firm needs
FACTORY WORKERS
Must Live Northwest.
Clean light inspection work.
Apply in person:
FORT DEARBORN LITHO.
Lehigh and Gross Point Rds.
NILES, ILLINOIS

Work in Beautiful Evanston
We need
AUTOMATIC SCREW MACHINE SET-UP MAN!
Top experience necessary.
Steady.
BR 4-3700
See Mr. Hirsch
TWAIN MFG. COMPANY
618 Hartrey St.
EVANSTON, ILL.

AUTOMATIC SCREW
MACHINE
OPERATORS
AND SET UP MEN
Up to $150 per week
Job shop experience necessary
Steady work
Apply
ACE INDUSTRIES CO.,
777 S. TRIPP AVE.

REIKALINGAS rimtas vyras dirbti už baro rytais, 7 ar 8 vakandas.
MARY'S TAVERNA
4456 So. Western Ave. CL 4-7252

AUTO MECHANIC
All around man with Buick experience preferred. Good working conditions with guarantee. Paid vacation and group insurance available.
HARTSHORNE MOTORS
930 N. Clark St. MOhawk 4-3406

REIKALINGAS darbininkas ant farmos prižiūrėjimui keletą šimtų vištų. Geistina, kad mokėtų troką vairuoti. Gyvenimas ant vietos, geras mokestis. P. J. Rimkus, Route 1, Baroda, Mich.

Linksmas vakaras

Marquette Parko namų savininkų organizacija rengia smagų bunko kauliukų žaidimą, sekmadienį, lapkričio 27 dieną. Pradžia 2 valandą popiet. Parengimas vyksta bažnytinėj salėj, 6820 S. Washtenaw Av. Kaip žinote, ta organizacija reikalinga paramos, naujų narių ir malonaus draugiškumo. Tad kviečiame visus narius taip pat ir svečius apsilankyti į minėtą parengimą.

Bus duodamos prie staliukų vertingos dovanos, bus ir durų biletų laimės dovanos, na ir kitų margumynų. Rengimo komisija: A. Stankus, M. Tverijonas, O. Zemskis, S. Vaičienė, M. Pratapas, T. Petkus ir visa valdyba.

Marcelė Tverijonas

— Vokietijoje 683 lietuviai džiovininkai laukia mūsų pagalbos. Aukokime jiems šio vajaus

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

Kam reikalingas 6 kambarių erdvus ir moderniškas butas, kurį galima tuojau užimti, prašom pažiūrėti šitą 3 butų su nauju garažu namą Ciceroje prie Grant Works. $15,500. E. Kuršius.

$14,000. Du po keturis. Medinis puikiam stovyje. 1½ auto geras garažas. Geriausioje Brighton Parko vietoje. A. Sirutis.

IDEALIOJ vietoj Marquette Parke 2 aukštų mūras perdirbtas į 5 butus. Mėnesinių pajamų $260 ir savininkui butas. Šildymas karštu vandeniu. Dvigubas garažas. Lotas 30 pėdų. $32,000. A. Rėklaitis.

MARQUETTE Parke 2 aukštų mūr. namas, 3-4 ir 1-3 kamb. Naujas porčius. Autom. šildymas alyva. Mėn. pajamų $400. Kaina $41,700. A. Rėklaitis.

ARTI Marquette Parko puikus mūrinis 6 kamb. bungalow. Didelis lotas. Dvigubas garažas. Autom. šildymas. A. Sirutis.

NETOLI 64th ir Central Park Ave. 6 kamb. gražiai ir patogiai įrengtas namas. Moderniška virtuvė. Naujos sistemos gazo šildymas. $14,750. A. Rėklaitis.

57 KAMB. apartmentinis namas — roominghouse, gražioje biznio vietoje. Gerai administruojamas duoda metams $15,000 gryno pelno. Prašo $65,000; įmokėti tik $14,000. Gali pirkti ir keli susidėję. Ar bereikia geresnio biznio? K. Juknis.

WESTSIDĖJE didžiulis pelningas 3 aukštų 6 butų su krautuve mūro namas. Po visu namu rūsys. Dvigubas mūro garažas. Proga pirkti už $19,000. Mažas įmokėjimas. E. Kuršius.

RAMIOJ vietoj Marquette Parke 5 kamb. mūr. rezidencija, labai gerai įrengta. Gazu šildymas, garažas, platus sklypas. Tikrai retas bargenas. $15,500. K. Juknis.

DVIGUBA hardware krautuvė su visais įrengimais, prekėm ir dideliu moderniškai įrengtu mūro namu, kuriame yra du kilimais iškloti butai po 6 kamb. ir dar kita krautuvė. Gage Parke. Norit įeiti į gerą biznį—skambinkit E. Kuršiui.

TURIME gerą pasirinkimą ir kitokių įvairaus dydžio namų bei visokių biznių, ūkių ir šiaip dėmesio vertų pirkinių.

O TAIP PAT tarpininkaujame butų-kambarių nuomavime.

P. LEONAS
REAL ESTATE
2735 West 71st Street
Visi telefonai: WAlbrook 5-6015

MARQUETTE PARKE
6 kamb. rezidencija netoli lietuviškos bažnyčios ir mokyklos. Centr. šildymas, 2 auto garažas. Tiktai $13,000.
3 butų mūrinis, 2-6, 1-5 ir išnuomota biznio patalpa, 2 auto mūr. garažas, naujas stogas, alum. langai. Geros pajamos. Įmokėti tiktai $10,000. Gauname 4% paskolą.
2 butų mūrinis, beveik naujas. Centr. šildymas alyva. Dideli miegamieji. $110 nuomos už butą. $32,000.
4 butų mūrinis labai gerame stovyje. 2 auto mūrinis garažas. Arti parko. $45,000.

BRIGHTON PARKE
Judrioje dviejų gatvių sankryžoje parduodamas dėl ligos tavernos ir restorano biznis. Mėnesinės pajamos virš $5,000. Pilnai įrengta. $8,000 ar geriausias pasiūlymas.
2 butų medinis gerame stovyje. Garažas. Geriausias pasiūlymas.
4 butų medinis, naujai apmuštas. Rūsys ir pastogė. Metinės pajamos $3,120. Parduodamas už $18,500.

GAGE PARKE
3 butų mūrinis, 1-6, 1-5 ir 1-4 kmb. Šiltu vandeniu alyva šildomas, 5 auto garažas. Mėnesinių pajamų $270. Šalia tuščias 30x125 pėdų sklypas. $29,000 (be ekstra sklypo).
3 butų (7, 6 ir 3 kamb.) tvirtas mūrinis namas. Centr. šildymas, garažas. Tuščias butas. Priversti parduoti. $25,800.

CLEARINGE
Arti "Draugo" naujųjų pastatų, 2 butų geras mūrinis namas. Šiltu vandeniu dujomis šildomas, 2 atskiri vienetai. Aliuminijaus langai. 2 auto mūr. garažas. Arti mokyklos ir susisiekimo. Parduoda lietuviai. $26,000.

2 atskiri sklypai Marquette Parke, $5,000 už kiekvieną.

Prašome teirautis ir dėl kitų gerų pirkinių—namų ir biznių pas mus. Parūpiname paskolas, visų rūšių apdraudas, sutvarkom dokumentus.

KUTRA - NORKUS
REAL ESTATE—INSURANCE
NOTARY PUBLIC
2405 West 51st Street
WA 5-5030 arba PR 8-3579 (vak.)

KAS NORI namų, farmų ir biznių pirkti bei parduoti, kas nori gauti paskolas — morgičius, apdraudimus—insuransus, kas nori biznių knygas suvesti Jums nuoširdžiai patarnaus ir pagelbės.
JUOZAS STANAITIS
Telef.: HUdson 3-7828
Namų tel.: PRospect 8-2530
COOK COUNTY BUSINESS BROKERS
9016 S. Cottage Grove Ave., Chicago

PARDUODAMAS medinis namas, 4 po 4, rūsyje 6 kambariai; pečiumi šildomi. Pajamų $181 per mėnesį. Kaina $16,750 5252 So. Morgan St. Savininkas 2-me aukšte užpakalyje. Matyti nuo 5 iki 8 val. vak., šeštadienį ir sekmadienį visą dieną.

— Ar jau aukojai šio vajaus metu tremtiniams gelbėti?

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

BRIDGEPORTE, 3250 So. Lowe Ave., 3 butų mūrinis namas, 3-6. Pirmas butas šiltu vandeniu šildomas. Antras ir trečias pačium šildomi. Mėnesinių pajamų $160. Prašo $17,500—įmokėti tiktai $4,000.

3757 So. Union, 5 kambarių mūrinė rezidencija, karštu oru šildoma. Tiktai $8,000.

3804 So. Union, 5 kambarių mūrinė rezidencija, pastogė. Nėra vonios — $7,500.

Atsilankykite arba šaukite:
MORGAN M. FINLEY
Real Estate and Insurance
3659 So. Halsted St. CLiffside 4-6677
Patarnauja lietuvis: John A. Darr
šeštadieni, sekmadieni ir vakarais, telefonuokite CAlumat 5-7934.

Labai geras 6 kambarių namas prie 59 ir į vakarus nuo Western Ave., gazu karštu vandeniu šildomas, 2 auto garažas. Apžiūrėti tik susitarus.
P. ABROMAITIS REALTY
PR 8-0052.

BRIGHTON PARKE 3 aukštų mūrinis namas, 3 butai po 6 kambarius. II aukštas tuščias pirkėjui. Pilnas rūsys ir pastogė, alyva šildomas, 3 auto mūrinis garažas, lotas 50x200. Nužeminta kaina, nes pats savininkas parduoda. LAfayette 3-6777.

PERSONAL
Asmenų ieško

PAIEŠKAU GIMINIŲ

Stanislovas Strimaitis, sūnus Salemono Strimaičio, iš Griškabūdžio prie Naumiesčio, ieško savo giminių, savo tėvo brolių: Vinco ir Antano Strimaičių ir jų vaikų. Ilgus metus gyvenau Brazilijoje ir paskutiniu laiku persikėliau į Kanadą. Prašau atsiliepti šiuo adresu: S. Strimaitis, 28 Radford Ave., Toronto, Ont. Canada.

PAREIŠKIMAS

Dėl buvusių ir dabartinių pergyvenimų, dvasinių ir medžiaginių nuostolių, nei Motinos Bažnyčios, nei Tėvynės Lietuvos sūnumi manęs nelaikykit. Gimimo-Krikšto Metrikos ištraukos, išduotos tautinio delegato Vokietijoje, 1947 m. Nr. 16795, Šv. Panelės Marijos Gimimo parapijos knyg. Nr. 2560. Panašūs pareiškimai iteikti: Gerb. Kun. Kan. Paškauskui, Šv. P. M. G. par. klebonui, Gerb. P. Daužvardžiui, Lietuvos konsului Chicagoje. Soc. Security Nr. 075-26-3571, Reg. Nr. 7403151. Jus Gerbiąs,

—Antanas Vanagas.

Chicago 29, Marquette Park,
1955 m. Aug. mėn. 16 d.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

TAVERNA, ŠOKIŲ SVETAINĖ
Gyvenimui kambariai. Daromas geras biznis. Senyvas savininkas parduos su nuostoliu — viską už $21,000. Sąlygos — trečdalį įmokėti. Šaukite ar rašykite: C. J. Baumel, Wisconsin Rapids, Wisconsin.

AUTOMOBILES—TRUCKS
Automobiliai — Sunkvežimiai

VIKTORO KOZICOS
lietuviška gazolino stotis ir auto taisymas
CALL-ME-MOTORS Co.
5759 S. WESTERN AVE. RE 7-9533
Atliekami motoro remontai, lyginimo, dažymo darbai ir keičiamos dalys.

CONTRACTORS - BUILDERS
Namų Statytojai ir Taisytojai

BUILDING, REMODELING CONTRACTOR
Nauji namai ir garažai, senų namų stogai, kaminai, porčiai ir langai. Cemento ir mūro darbai, pleisteriavimas, dažymas, tile įdėjimas ir įvairūs kiti darbai.
Skambinkite:
LIUDAS TAUJENIS
6828 So. Maplewood Ave.
HEmlock 4-5848

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki $2.500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.
PETRAS POCIUS
6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA
Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdraudos—asmenims, profesionalams ir biznio įstaigoms. Valstybės patvirtintos kainos.
AGENTAMS IR BROKERIAMS AUKŠČIAUSI KOMISAI.
AUTOMOBILIŲ FINANSAVIMAS. Bankiniai procentai. Nauji automobiliai 4% — vartoti 6%.
VEIKIA NOTARIATAS. Smulkesniai ir nemokamai informacijai gauti skambinkite, rašykite, užeikite:
JONAS KIRVAITIS
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
5900 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill.
WAlbrook 5-5671

Nuostabūs balandžiai

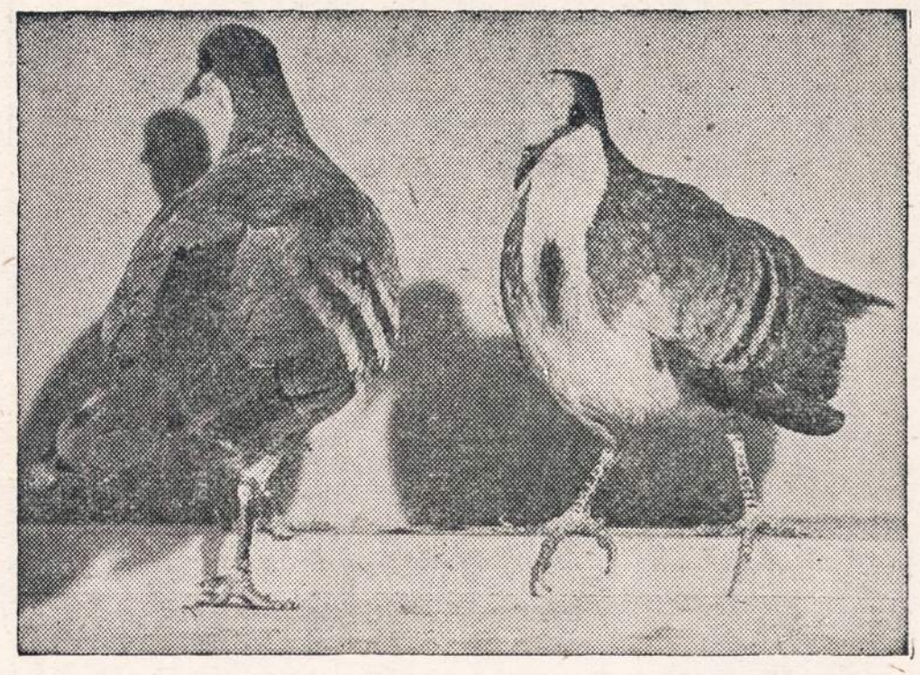

Tarp daugelio balandžių rūšių ir veislių yra savotiška grupė, vadinama **Kraujuojanti širdis** (Bleeding Heart). Iš tikrųjų baltoj skaisčių plunksnų pagurklėj visada didoka raudono kraujo dėmė. Nėra ji pastovi spalvos atžvilgiu: kartais šviesiai raudona, o kartais ružava, bet visada stebinanti, kaip šviežia mirštamoji žaizda.

Štie puikūs paukščiai savo kilme yra iš Philipinų salų. Ten jie gyvena ir perisi dideliais būriais. Tačiau jie retai matomi, nes labai baikštūs ir linkę slapstytis kiek tiktai įmanoma. Normaliai jie tupi ir savo lizdus daro krūmuose ir vynuogių brūzgynuose. Jei trukdomi, stengiasi laikytis pažemiu, po žemo ūgio daržovėmis.

Kur tik žmonių masėms nesuprantama, atrodo mistiška, ten visada gimsta legendos. Tokia plačiai paplitusi legenda yra Philipinuose ir dėl šitų balandžių kraujuojančių dėmių. Pasakojama, tuo metu, kai Kristus buvo kalamas prie kryžiaus, balandžiai kabojo viršum kryžiaus. Su didele užuojauta jie pergyveno Kristaus kančias. Dėl to kaipo palaiminimą gavo gyvas žymes, paženklintas Išganytojo krauju, pralietu dėl žmonijos. Tas žymes dabar ir nešioja visada.

Kraujuojančios širdies balandžiai yra laikomi daugelio zoologijos sodų ir kolekcionierių. Nelaisvėje jie veikiai pripranta ir susigyvena su ta nelengva būkle. Maisto atžvilgiu nėra lepūs: paprastai sėklos, uogos, kartais kirmelės ir vabzdžiai.

Šitie balandžiai yra savotiški — trumpom uodegom ir ilgomis kojomis. Viršutinės kūno dalies plunksnos su žaliais ir lelijavai purpuriniais atspindžiais, skiauterė pilka, lelijava purpurinė galva, sparnai ryškiai pažymėti tamsiai ruda ir mėlynai pilka spalva, kaklas, pagurklė ir abipus galvos balta.

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU
BALDUS
VIETOJE IR IŠ TOLIAU
K. EIDUKONIS
Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas
6930 So. Talman, Chicago 29, Ill.
Tel. GRovehill 6-7096

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS.

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET LAfayette 3-1083
B. R. Pietkiewicz, prez.; E. R. Pietkiewicz, sekr. ir advokatas
Mokame aukštus dividendus. Kešiuojame čekius. Parduodame ir išperkame valstybės bonus. Taupytojams patarnavimai veltui.
ATIDARYKITE SĄSKAITĄ ŠIANDIEN. — APDRAUSTA IKI $10,000.
Darbo valandos: pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 8 val. vakaro; antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 5; trečiadienį uždaryta, o šeštadienį nuo 9 val. iki vidudienio.

Skaitykite "N-nas"

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

Now at Glaser's Furniture

SIEGLER USES HEAT THAT'S
4 TIMES HOTTER
OVER YOUR FLOORS!

Siegler is not a space heater that wastes heat up the chimney and on the ceiling forcing you to live in 1 or 2 rooms—
Siegler is not a central heating plant with expensive installations—
Siegler is a revolutionary method of WARM FLOOR HEATING . . . puts heat in every room
WITHOUT COSTLY, DIRT COLLECTING PIPES & REGISTERS!

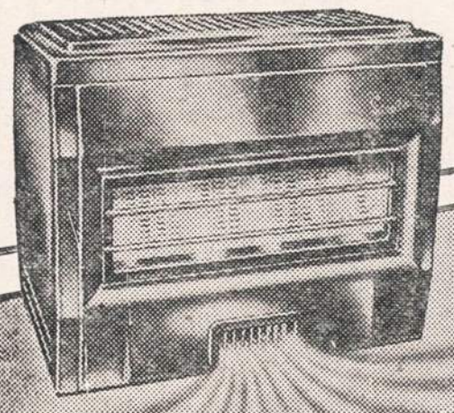

WARM COZY FLOORS IN EVERY ROOM!

APPROVED BY AGA

Tropical Floor Heat
GETS TO THE BOTTOM OF THE COLD FLOOR PROBLEM

Siegler
PATENTED AUTOMATIC
GAS HEATERS

MONEY BACK GUARANTEE

make the 'MATCH-TEST'! It proves how Siegler pays for itself again and again with the fuel it saves!

Siegler
THREE-IN-ONE HEATMAKER

Siegler captures the Top-o'-the-Flame heat, doesn't waste it up the flue as ordinary heaters do. This extra, patented inner heater is built right into the heart of the hottest fire. It captures the 4 Times Hotter heat from the burner flame — pours it over your floors. Cuts gas bill tremendously

HEATS LIKE MAGIC
even with the gas turned OFF

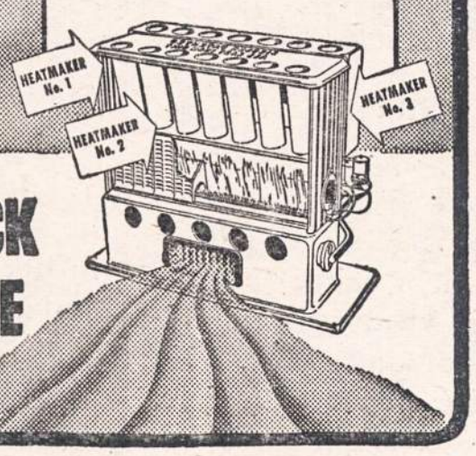

GLASER'S FURNITURE AND APPLIANCE CO.
5115-5123 So. Kedzie Ave. PRospect 6-1790
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

- Šveicarija -

Paminėjus Šveicariją, dažno vaizduotėje iškyla dominuojanti balta spalva, nes juk Šveicarija — tai Alpės su savo baltomis, niekad nenutirpstančio sniego viršūnėmis. Tačiau ir tų pačių Alpių spalva lygia dalimi yra ir žalia, ir šviesiai violetinė ir tamsiai pilka. Gi kloniuose tiesiasi žaliai margi kilimai, savo žalumu nė kiek neatsilieką nuo Lietuvos ar Kalifornijos lygumų. Be pušų ir eglių, Šveicarijoje auga ir palmės, nes Maggiore ežero apylinkių klimatas prilygsta šiltiesiems kraštams.

Narsių kareivių kraštas

Daugumas mūsų įsivaizduoja šveicarus didžiausiais pacifistais, tačiau taip nėra. Šveicarija yra kariautojų tauta, apsistačiusi tvirtovėmis ir ginkluota iki dantų. Per 48 val. ji gali sumobilizuoti 800,000 vyrų armiją, taigi dvigubai didesnę, negu Prancūzijos taikos meto kariuomenė.

II-jo Pasaul. karo metu, nors Šveicarija jame ir nedalyvavo, mobilizacija buvo pravesta keliolika minučių greičiau, negu Anglijoje. Šveicarai net numušė 20 svetimų lėktuvų, įrodydami savo neutralią laikyseną. Šveicarų neutralitetas betgi tebuvo tik grynai politinis. Savo nuomonę šveicarai reiškia viešai ir nesivaržydami, o II-jo Pasaul. karo metu ši nuomonė buvo stipriai antinacinė.

Pasakojama, kad prieš praėjusio karo pabaigą amerikiečių bombonešių grupė, skrisdama į savo bazes, iš šveicarų priešlėktuvinės apsaugos punkto gavo radijo pranešimą: "Jūs skrendate virš šveicarų teritorijos". Amerikiečiai atsakė: "Mes tai žinome".

"Jei jūs tuoj pat nedingsite, mes būsime priversti šauti", pranešinėjo toliau šveicarai.

"Mes tai žinome", atsakė amerikiečiai.

Šveicarai atidarė ugnį.

"Jūs šaudote per aukštai", pranešė amerikiečiai.

"Mes tai žinome", atsakė šveicarai.

Per paskutiniuosius kelis šimtmečius šveicarų kareiviai buvo laikomi geriausiais, narsiausiais ir labiausiai patikimais. Tai buvo kareiviai-profesionalai ir visur griežtai laikėsi profesionalų etikos. Jie žudė ir mirė pagal sutartį ir, kol ji galiojo, niekuomet neparsidavė priešingajai pusei, nors ji siūlė ir geresnes sąlygas. Iš tokių profesionalų karių šiandien teliko tik 200 vyrų Vatikano armija.

Paskutinis karas šiek tiek palietė Šveicariją ir tiesioginiai. Schafhauseno mieste, kurį Rheino upė skiria nuo likusios Šveicarijos dalies, amerikiečių bombonešiai, manydami, kad Vokietijos-Šveicarijos siena eina Rheino upe, numetė keletą bombų. Galima įsivaizduoti, kokią baimę turėjo pergyventi šio miestelio gyventojai, kurie, nieko blogo nemanydami, žiopsojo į praskrendančius lėktuvus. Virš 40 žmonių buvo užmušta ir daug sužeista. Po karo amerikiečiai atstatė sugriautą miesto dalį, o nukentėjusių šeimų nariams iki šios dienos tebemokamos pašalpos. Turistų susidomėjimas šia vieta dar labiau padidėjo, ir šiandien Schafhausenas yra vienas iš turtingiausių Šveicarijos miestų.

Didžiausias turtas — žmonių sugebėjimai

Šveicarija neturi jokių vertų didesnio dėmesio gamtos turtų, nė didelių maisto išteklių. Jos didžiausi turtai yra vandens energija ir puikiai iš kartos į kartą paruošti specialistai. Jų sugebėjimų lygį nusako kad ir tas faktas, jog Šveicarija šiandien didžiuojasi vienu iš aukščiausių pragyvenimo standartu.

Šveicarijoje nėra "vargšų kvartalų", nėra nei elgetų, nei beraščių. Kai kurie kalnų ūkininkai, tiesa, gyvena gana vargingai, nes kalnų uolos neneša didelių derlių, tačiau ir jie toli gražu nėra elgetos. Neveltui sakoma, kad Šveicarijoj nėra proletariato.

Fabrikai nėra sukoncentruoti dideliuose miestuose, todėl daugelis fabrikų darbininkų kartu yra ir smulkūs ūkininkai. Depresijų metu jie grįžta prie žemės ūkio. Profesinės sąjungos visada griežtai priešinosi "uždarų įmonių" steigimui, o socialistai — visuotinei pramonės nacionalizacijai.

Pusantro milijono kasmet Šveicariją aplankančių turistų seniau suvažiuodavo tiktai su tikslu pasigėrėti gamtos grožiu, bet dabar daugumas atvažiuoja taipgi stebėti jų pavyzdingos socialinės santvarkos.

Daugelis ekonominio klestėjimo šveicarams pavydinčių tautų tebegalvoja, kad to klestėjimo priežastis yra Šveicarijos nedalyvavimas Europą nusiaubusiuose karuose, bet patys šveicarai galvoja, jog taip yra dėl to, kad jie sugeba atsispirti madingam sąjūdžiui valstybės kontroliuojamos pramonės kryptimi.

Pavyzdinga valdymosi forma

Šveicarijoje ne tik kad nėra karaliaus ar diktatoriaus, bet taipgi nėra nei prezidento, nei ministerio pirmininko. Kraštą valdo specialus "kolegiumas" iš 7 narių, kurie kasmet iš savo tarpo išsirenka naują pirmininką. Pirmininkas neturi daug galios.

Jei norėtumėt pamatyti vieną iš šių aukštųjų valstybės pareigūnų, turėtumėte nuvažiuot į Berną ir stebėti, kaip jie dviračiais ar tramvajais ryto metą atvažiuoja į darbą. Vienas iš jų paklaustas, kodėl, būdamas toks aukštas valdininkas, traukiniu visuomet važiuojąs trečia klase, atsakė: "Dėl to, kad ketvirtos klasės pas mus nėra".

Išskyrus karo metą kraštas

(Tęsinys 5-me pusl.)

PRANEŠAME APIE ATIDARYMĄ
HALSTED BOOKKEEPING SERVICE
1818 So. Halsted Street
Suvedame knygas. ★ Padarome įvairias apdraudas
Sutvarkome Income Taksus
Telefonas: MOnroe 6-4494 V. Zyzas, Mgr.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSN.
SAVINGS INSURED UP TO $10,000
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
pataria:
1. Nepraleiskit visų uždirbtų pinigų. Taupykit nors dalį.
2. Pinigams padėti nereikia važinėti. Juos galite pasiųsti paštu. Mes apmokėsime pašto išlaidas.
3. Planingas taupymas visados moka gerus dividendus.
2202 W. CERMAK ROAD
VIrginia 7-7747
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.
Chartered and Supervised by the U. S. Government
ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9-tos ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9-tos val. ryto iki 1 valandos po pietų. Trečiadieniais visai neatidaroma.

MOVING MOVING
APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS
IS TOLI IR ARTI
Nauji dideli trokai - Naujausi kraustymo įrankiai
Ilgų metų patyrimas - Pigus ir sąžiningas patarnavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 St. Chicago 36, Ill. Tel. WAlbrook 5-9209

Ateina Kalėdos. Giminės LIETUVOJE laukia jūsų pagalbos. Jūs galite jiems pasiųsti GARANTUOTĄ SIUNTINĮ su drabužiais, avalyne, maistu arba vaistais per seniausią kanadišką exporto firmą.
J. KAMIENSKI JANIQUE TRADING CO.
2314 West Chicago Ave. (prie Oakley)
Tel.: BRunswick 8-6780
Drabužius galima siųsti ir naujus ir dėvėtus. Jūsų giminėms nereikės mokėti jokių muitų: viską sumoka siunčianti firma. Visų siuntinių pristatymas adresatams garantuotas. Drabužiai, maistas ir vaistai gali būti viename siuntinyje.
Įstaiga atdara 7 dienas savaitėje nuo 10 val. ryto iki 9 val. vakaro.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Angliški 100% vilnos audiniai vyriškiems ir moteriškiems drabužiams, paltams ir kt. Įvairiausios rūšies maistas. Vaistai.
Visi sovietų valdžios muitai užmokami čia.
Siuntinių gavėjams nereikia nieko primokėti.
T. KUCZEWSKI & CO.
4036 SO. RICHMOND STREET Tel.: FRontier 6-6399
CHICAGO 32, ILLINOIS
Ofisas atdaras: Nuo pirmadienio iki šeštadienio, nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro.

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!
TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE.
Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.
BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.
4071 Archer Ave. Tel.: LAfayette 3-8248
(į vakarus nuo California Avenue)
CHARLES ZEKAS, Secretary
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadieni 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryte iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

Literatūrinės aktualijos

V. Hugo "Vargdieniai" ir Romos indeksas

Viena praėjusios savaitės "Draugo" apžvalga daugelį gerokai nustebino. Daktaras Juozas Daugailis, kuris pasisakydamas literatūros klausimais, dažnai nueina ikí kito "Draugo" daktaro, būtent, Baltinio, primityvumo, staiga ėmė ir išgyrė V. Hugo "Vargdienius".

Atseit, "tai veikalas, kurį pradėjęs skaityti, nebegali sustoti ir kurį užvertęs esi priverstas giliai susimąstyti". Ir "nedaugelis autorių pasižymi tokiu giliu psichologiniu žmogaus pažinimu, taurumo išryškinimu, vargo pavaizdavimu kaip V. Hugo, kokį mes jį randame šiame vertime".

Pacitavęs keletą ištraukų, straipsnelio autorius pažymi, kad "šią vertingą knygą neseniai į rinką paleido Nemuno leidykla".

Toks panegirikas "Vargdienių" autoriui negalėtų skaitytojo stebinti, jeigu jis išeitų iš kieno nors kito, bet ne iš Dr. Juozo Daugailio lūpų ir jeigu jis tilptų ne "Drauge". Dabar gi, žinant "Draugo" purizmą ir faktą, kad kai kurie V. Hugo veikalai, jų tarpe ir "Vargdieniai", yra įtraukti į Romos indeksą, tenka trūkčioti pečiais: arba Dr. Juozas Daugailis šį kartą prašovė pro šikšnelę, arba kas nors negera su vertimu. Pastaroji išvada peršasi tuo labiau, kad straipsnelio autorius kalba apie tokį V. Hugo, "kokį mes jį randame šiame vertime".

Neturint galimybių lietuviškosios "Vargdienių" versijos palyginti su originalu, reikia verstis spėliojimais.

Kaip žinome, originalioji 1864 metų V. Hugo "Vargdienių" laida yra atidūrusi katalikams draudžiamųjų knygų sąraše ir jos skaitymas be specialaus bažnyčios leidimo tikintiesiems yra uždraustas. Bet kadangi knygoje yra nemaža vietų, kuriose palankiai kalbama apie katalikų dvasiškiją, tai Roma nutarė pasinaudoti pagarsėjusio autoriaus veikalu, "ištaisydama" jo sau nepalankias pastraipas.

Tatai įvyko jau gerokai po V. Hugo mirties, pačiam autoriui negalint protestuoti. 1912 metais minint V. Hugo 110 metų mirties sukaktį viena vokiečių leidykla pagamino "vokiškąjį 'Vargdienių' apipavidalinimą" ir "paleido į rinką". Jame yra pašalintos arba "pataisytos" visos tos knygos vietos, kurios originale katalikų bažnyčiai nepriimtinos.

Ar šiuo atveju girdamas V. Hugo "Vargdienius" Dr. Juozas Daugailis prašovė pro šikšnelę, ar patys lietuviškieji "Vargdieniai" vokiškųjų pavyzdžiu yra sufalsifikuoti — tai klausimai, kurie dar laukia atsakymo.

Lietuviai ir socializmas

Š.m. "Aidų" 8 numery Antanas Musteikis kelia įdomų klausimą: ar Upton Sinclair "Džiunglių" lietuviškas pavardes turį ir iš Lietuvos kildinamieji herojai savo charakteriu bei savo reiškimosi būdu yra tikrieji lietuviai, ar ne. Panagrinėjęs keletą atvejų ir apkaltinęs "Džiunglių" autorių lietuviškosios bendruomenės, lietuviškųjų papročių, lietuviškosios kultūros nepažinimu, Antanas Musteikis kiek ilgiau sustoja ties žymiausiojo knygos herojaus Jurgio Rutkaus pakrypimu į socializmą. Jis teigia, kad "silpniausias ir mažiausiai patikimas yra mūsų pagrindinio personažo skubus posūkis į socializmą".

To nepatikimumo esančios kelios priežastys. Tarp jų ir lietuvių kaimiečių gilus prisirišimas prie bažnyčios bei dvasiškijos. Esą, kunigas buvęs vienintelis vargo žmonių paguodėjas. Kad ir pažindamas kapitalistinį Amerikos darbo žmonių išnaudojimą, knygos herojus Jurgis Rutkus, straipsnio autoriaus nuomone, negalėjęs taip greitai nutraukti ryšių su atsineštais iš gimtojo krašto įsitikinimais, negalėjęs pajusti neapykantos kunigijai ir išganymo surasti socializme. Ant. Musteikio teigimu, Amerikoje atsidūrę emigrantai neprarandą iš savo protėvių paveldėtų kultūrinių bruožų, tik juos modifikuoją.

Pažiūrėkime, kaip yra, iš tikrųjų.

Ne paslaptis, kad žymiausią senosios lietuvių emigracijos į Ameriką dalį sudaro kaimiečiai. Kiek juose kaimietiškumo bruožų, tokių, kaip prisirišimas prie žemės, papročiai, apeigos, lėtumas, konservatyvumas, išliko iki šiandien dienos? Daugelis jų bematant pasidarė garbintojais visų tų dalykų, kuriuos garbina eilinis amerikietis: automobilis, uždarbis, technika... Senajam "krajaus" romantizmui dažniausiai liko ironija ir panieka.

Iš tikrųjų, Amerikoje atsidūręs europietis nepaprastai greitai pasidaro "tabula rasa" senųjų savo papročių atžvilgiu ir pradeda gyventi naują gyvenimą. Kitas klausimas, ar tas gyvenimas vertingesnis už senąjį.

Dabar grįžkime prie socializmo. Socialistinis sąjūdis, kuris galingai reiškėsi Amerikoj šio šimtmečio pradžioje, lietuviškąją išeiviją palietė, gal būt, daug daugiau, negu kitas tautines mažumas. Užtenka tik pasekti to meto Amerikos lietuvių organizacijas, spaudą, leidinius, užtenka pasikalbėti su vienu kitu lietuvių veikėju-veteranu, kad suprastum, kokią reikšmę Amerikos lietuvių gyvenime vaidino socializmas iki Roosevelto epochos. Jo pėdsakų dar ir šiandien gausu Amerikos lietuviuose.

"Džiunglių" autoriaus užsimojimas Amerikoje atsidūrusį lietuvį kaimietį paversti kovojančiu socialistu nesuvestinas vien tik į rašytojo norą išganymą rasti revoliucijoje, bet tai masinio reiškinio pastebėjimas, kuris atitinka to meto Amerikos lietuvių buičiai. Todėl ir pačios "Džiunglės" nelaikytinos vien tik socialistinio realizmo, bet ir lietuviškosios buities romanu.

Buržuazinis skonis

Per pastaruosius metus tiek Europos, tiek Amerikos spaudoje teko matyti gana dažnai linksniuojamą prancūzės Françoise Sagan pavardę. Korespondentai su pasigėrėjimu pabrėždavę, kad ji turinti 18 metų ir kad ji parašiusi romaną, kuris pasidaręs "bestselleriu". Kritikai iškeldavę jos "išimtiną talentą".

Su romanu teko susipažinti ir šių eilučių autoriui. Knyga, kaip knyga. Pavadinimas orus ir, apžvalgininkų teigimu, menamai turįs savyje kažką kilnaus. "Bonjour tristesse", atseit, "Sveikas, liūdesy". 188 puslapiai. Pasakojama pirmuoju asmeniu. Jaunos paryžietės, kuri studijuoja filosofiją universitete, įspūdžiai iš Viduržemio pajūry praleistų atostogų. Savotiškas dienoraštis, kuriame nėra datų ir kuris pateiktas romano forma. Prancūzijoje jis susilaukė 300,000 egzempliorių laidos. Amerikoje, gal būt, dar didesnės.

Manau, kad kiekvienos moters gyvenime visada didelį įspūdį palieka tokie dalykai, kaip pirmasis lytinis santykis, šiaip sau meiliški smaguriavimai, galėjimas bastytis po naktinius klubus, bet kad kiekvienas atviresnis tų dalykų nupasakojimas būtinai turėtų reikšti "išimtiną literatūrinį talentą", tuo nesinori tikėti.

O vis tik savo aštuoniolikamečius meilės išgyvenimus pasipasakodama Françoise Sagan susilaukė reto pasisekimo.

Prie to pasisekimo, gal būt, iš dalies prisidėjo ir tipiškos prancūzų buržuazinės šeimos paslapčių atskleidimas. Šiaip romanuose paprastai vyrauja beveik standartinis trikampis: vyras, žmona ir į jų tarpą patekęs įsibrovėlis — meilužis ar meilužė, kurie ir sudaro medžiagą knygos intrigai.

Françoise Sagan romane tas trikampis yra apverstas. Į pagyvenusio našlio ir jo meilužės tarpą įsibriauna tvarkinga ir padori moteris, kuri siekia sukurti su našliu šeimą. Našlio ir jo dukters laisvei gresia pavojus. Prasideda svyravimas tarp padorumo ir laisvės. Žinoma, laisvė laimi.

Laimingi tie autoriai ir tie skaitytojai, kurie gali užsimerkti prieš degančią tikrovę ir užsisklendę savo siaurame buržuaziniame kiaute, pasitenkinimą rasti perversinių reiškinių aprašymuose. Bet tos laimės jiems netenka pavydėti.

A.S.

Anglų Kalbos Pamokos
K. KALNĖNAS
6402 So. Fairfield Ave., Chicago 29
(3-čias augštas, durys po kairei, arti 63-čios gatvės ir California Ave.)
Duoda tremtinys prieš karą baigęs Čikagos universitetą.
1 dol. 25 ct. val. — privačios.
VERTIMAI - ANKETOS - LAIŠKAI

Try Asbach-Uralt
the great brandy from
8 yrs old the Rhine 80 Proof

Kalėdoms padovanokite
ASBACH "URALT"
dovanų paketėlį. Gaunamas visuose kelionių biuruose arba iš
GERMAN
DISTILLERIES LTD.
175 Riverside Drive,
New York 24, N. Y.

GRADINSKAS
KRAUTUVĖ ir DIRBTUVĖ
Televizija, radijas, fonografai, lempos, baterijos, antenos.
J. G. TELEVISION CO.
2512 WEST 47th STREET
Tel.: FRontier 6-1998

DAnube 6-6887
DAINA
TELEVISION
PARDAVIMAS-TAISYMAS
3130 S. HALSTED

SAUGUS
BALDŲ
PERKRAUSTYMAS
iš arti ir toli
NAUJAS 1955 M. SPECIALUS
DIDELIS SUNKVEŽIMIS.
Pigus, sąžiningas patarnavimas
Šaukite:
R. ŠERĖNAS
4546 SO. WOOD STREET
Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-2972

SOPHIE BARCUS
★
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryte. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.
Sekmadienį 8:30 — 9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.
Tel.: HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

Dainų albumas

Lithuanian Folk Songs in the United States

Recorded and annotated by Jonas Balys. Ethnic Folkways Library Album, Monograph Series, P 1009. (Copyright 1955 by Folkways Records and Service Corp. 117 W. 46 St. New York City. $5.95.) Albumas turi vieną 12 colių ilgio grojimo plokštelę, kurioje telpa 20 dainų, ir 23 psl. knygelę, kurioje duoti dainų tekstai lietuviškai ir angliškai, gaidos, paaiškinimai ir literatūros nurodymai, ir kt. Dainos: Kai mes buvom trys sesutės (sutartinė), Volungėlė sakė čiūta (Šeduvos-Rozalimo par.), Vidur laukų vėjelis pūtė (Perlojos par.), Nesigraudyk, mergužėle, gerą vyrą gavus (Rudaminos par.), Kaip aš jojau per žalią girelę ir Vai leidžia duoda tėvulis dukrelę (abi iš Merkinės par.), Oi aš išėjau an dvaro ir Oi smūtnas liūdnas šile berželis (abi iš Berznykų par.), Vaikščiojo močiutė po didį dvarą ir Vai broli broli (abi iš Lankeliškių par.), Susapnavau dimną sapną (Alvito par.), Mergele graži kur buvai (Nemunaičio par.), Oi stovi stovi du pilki akmenėliai (Ratnyčios par.), Oi klevi kleveli (žem. Kalvarijos par.), Vai kaip aš buvau pas savo motulę (Marcinkonių par.), Oi, ant kalno Ulijana linus rovė ir šile pušynai, trake beržynai (abi iš Metelių par.), Iš karčmužėlės be kepurėlės (Marcinkonių par.), Vaikščiojo tėvelis pabarėmi, parugėmi (Perlojos par.), Jau saulelė teka (Liškiavos par.). Tai folkloristinis leidinys, dainos atliktos liaudies dainininkų ir pavaizduoja tikrą liaudišką dainavimą. Ta pati leidykla yra išleidusi daugelio tautų panašius liaudies dainų albumus: lenkų, vengrų, norvegų, švedų, olandų, rumunų, graikų, prancūzų, meksikiečių, argentiniečių ir kitų. Lietuviškos dainos buvo užrašytos fonografu 1949-1950. Gaidas nurašė komp. V. Jakubėnas. Šis leidinys padarys mūsų dainą plačiau prieinamą tyrinėtojams ir folkloro mėgėjams.

RAMUNĖS

Švieži Ramunės žiedai, pusė svaro $1.25: ramunių arbatą visada gerai gert. Liepos žiedai, pusė sv. $1.25: liepos žiedai yra vartojami dėl iššaukimo prakaito, puslės ligų, šalčio ir inkstų ligų. Puplaiškio lapai, pusė sv. $1.25: kartusis puplaiškis gerai nuo kepenų ligų, škarbuto, geltligės, reumatizmo ir kirminų. Trejanka, 75 cenai: trejanka nuo visokių vidurių piktybių. Prisiųsk $4.00, tai gausi viską kas čia yra pasakyta.

ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
So. Boston 27, Mass.

Reta naujiena

Užsisakykite iki gruodžio 10 dienos, 1955:

1. Tumo-Vaižganto Raštus ir biografiją,
. S. Raštikio Kovose dėl Lietuvos I ir II dalį,
3. V. Putino Altorių šešėly, 3 tomus ir visą eilę kitų vertingų knygų, kurių išvardinti neįmanoma. Be to rašomos-siuvamos mašinos, radio-foto aparatai ir laikrodžiai. Visas šitas vertingas prekes gausite specialiomis kainomis pas J. KARVELĮ, 3322 So. Halsted St., Chicago, Ill. YArds 7-0677. NEPRALEISKITE ŠIOS PROGOS. (Sk.)

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Nariai

kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki $10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

LAPKRIČIO 26 DIENĄ, 8 VAL. VAKARO,
LIETUVIŲ AUDITORIJOJE
ĮVYKS TRADICINIS

ŠAMPANO BALIUS

KIEKVIENAS STALIUKAS GAUS BONKĄ ŠAMPANO NEMOKAMAI.

PROGRAMA VYKS SALĖS VIDURYJE
ŠOKS GASTROLIUOJANTIEJI ISPANAI ŠOKIKAI
Akompanuos B. JONUŠO ORKESTRAS
Prie orkestro refrenus dainuoja ALGIS DUMBRYS ir VYTAUTAS RUSTEIKIS.
STALIUKAI UŽSAKOMI IŠ ANKSTO — VICTORY 2-6172

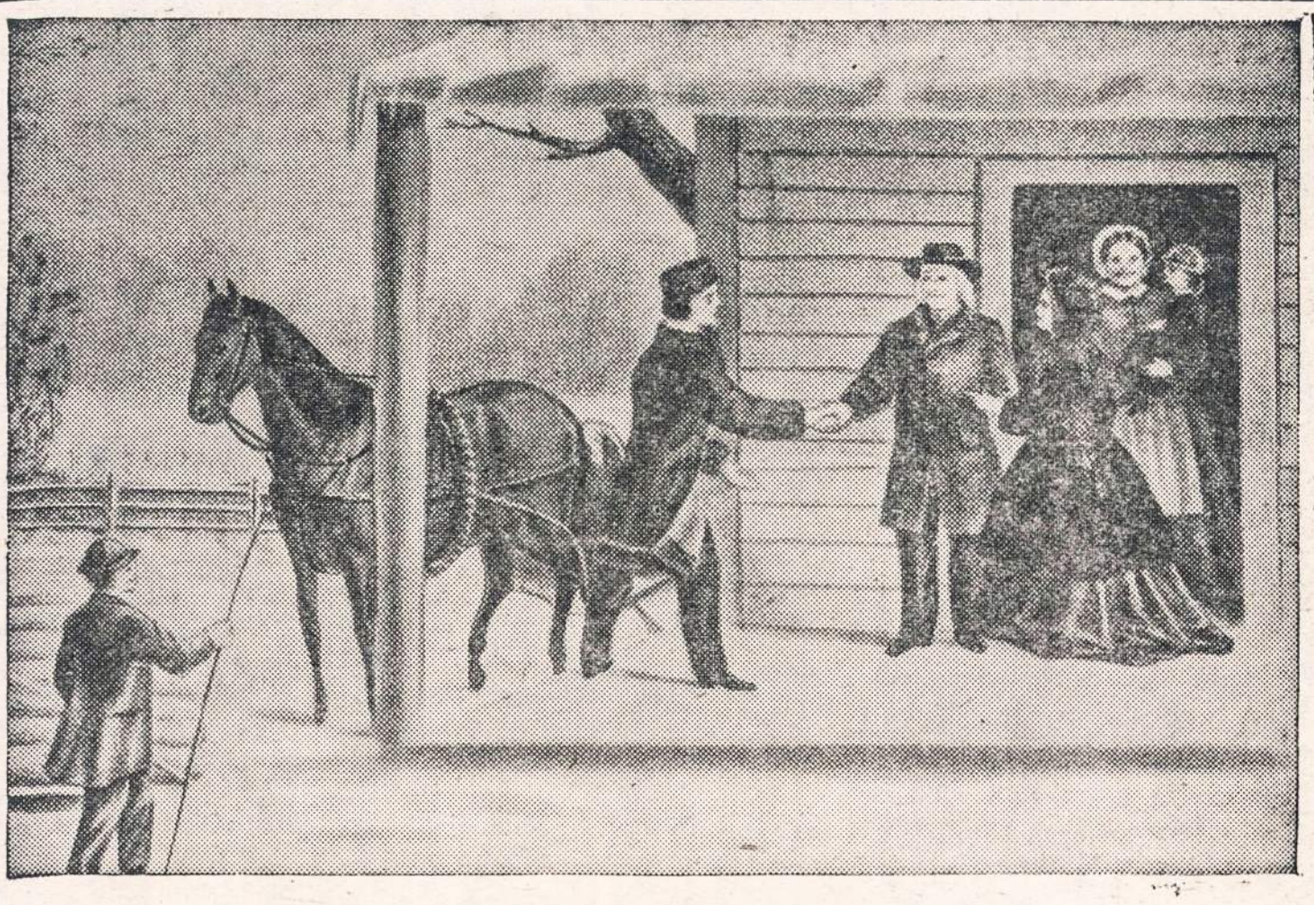

THANKSGIVING DAY~

Customs, costumes and transportation methods have changed, but the spirit of Thanksgiving is the same today as it was a hundred years ago. Let's pause as our forefathers did, and give thanks for our many blessings. For the relative peace of today's world—the prosperity of our country—and the love and security of our own families.

But don't take these blessings for granted. They're all worth working for. And there's one simple way that you can further all three. Invest in U. S. Savings Bonds.

The secret of saving is system — and there are two simple, systematic ways that you can save. Sign up for the Payroll Savings Plan where you work or invest regularly in Bonds where you bank. Your money will go into U. S. Series E Savings Bonds, one of the safest, surest investments in the world.

Besides being safe, Savings Bonds are profitable—paying an average of 3% interest, compounded semiannually, when held to maturity. Save just $5.00 a week. In 5 years you'll have $1,367. In 9 years and 8 months—$2,850. And in less than 20 years—$6,872.

Guard your family's security, your own future, the safe way—the way that helps your country! Start today to invest in U. S. Savings Bonds. Next Thanksgiving Day you'll have even more to be thankful for.

If you want your interest as current income, ask your banker about 3% United States Series H Bonds that pay interest every six months by Treasury check.

For your own security and your country's, too—
invest regularly in U.S. Savings Bonds

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

"NAUJIENOS"
1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois